

• ABANA • ADALAR • ALTINOVA • AMASRA • ANTALYA • AVANOS • AYDIN • BAÇOVA • BANDIRMA • BAYINDIR • BURDUR • BURSA • ÇANKAYA • DENİZLİ • DİDİM • GEBZE • GÖLCÜK
• HATAY • ISPARTA • İSTANBUL • İZMİR • KADIKÖY • KADIRLI • KAHRAMANMARAŞ • KARŞIYAKA • KIRIKKALE • KIRŞEHİR • KOCAELİ • MENTEŞE • MERSİN • MUDANYA • MUĞLA • NİLÜFER
• ODUNPAZARI • ORDU • ORTAHİSAR • OSMANCIK • OSMANGAZİ • PAMUKKALE • PENDİK • SERDİVAN • TARSUS • TEPEBAŞI • TOROSLAR • TRABZON • URLA • ÜRGÜP • YALOVA • YENİPAZAR

Sokak Hayvanları

Dünya örnekleri Birlik tarafından inceleniyor

Birlik, madde bağımlılığını başarıyla tedavi eden İtalya'daki San Patrignano Topluluğu'nu ziyaret etti.

Koordinatörlerin Milano buluşması

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı ve Avrupa Ulusal Ağları koordinatörler toplantısı Milano'da yapıldı.

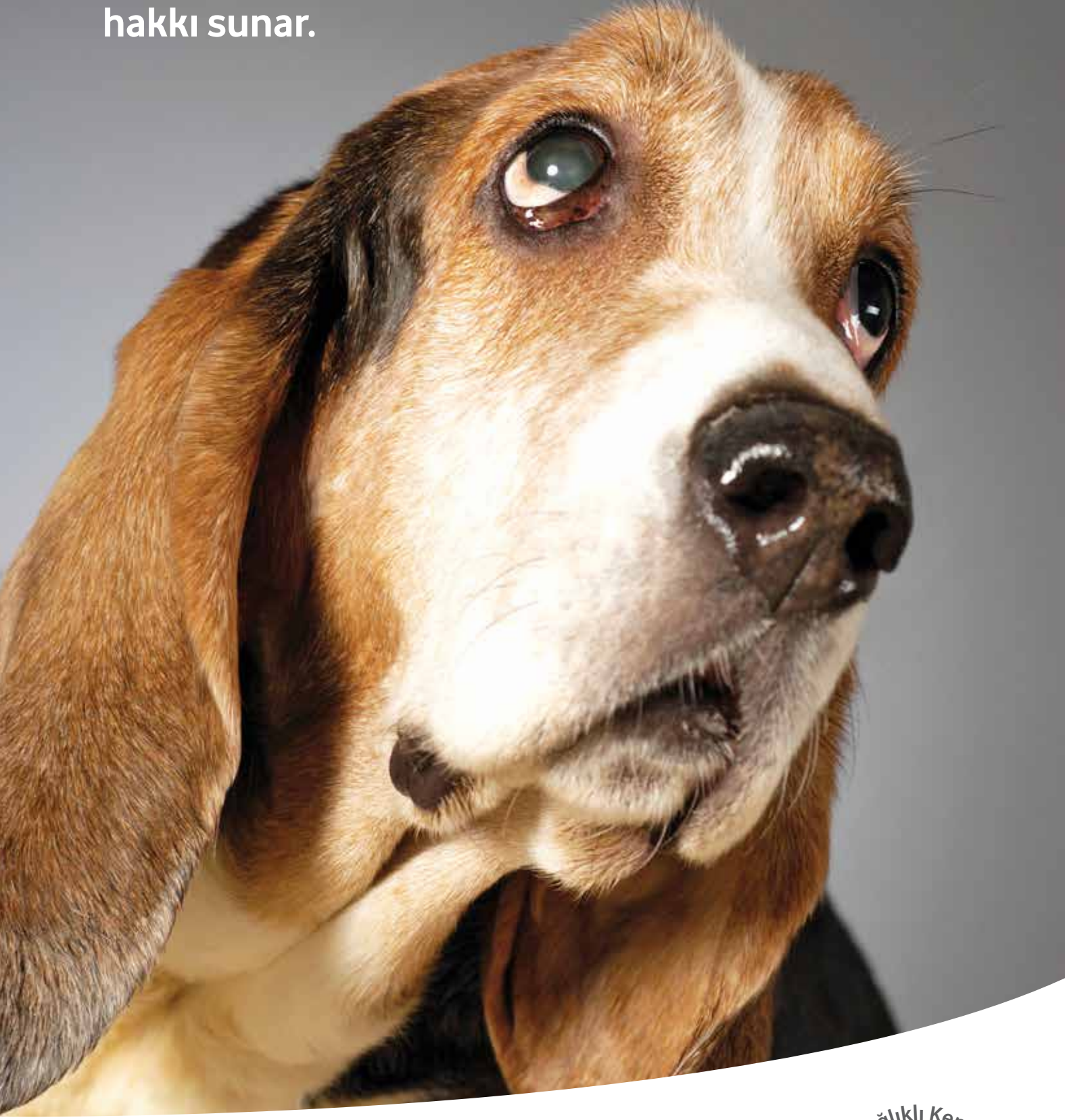
"Yaşanabilir bir kent emanet etmek istiyoruz"

Bağcova Belediye Başkanı Mehmet Ali Çalkaya, kentin ve insanların sağlıklı, huzurlu olması için çalıştıklarını belirtti.

"Hedefimiz insan ve çevre dostu bir şehir"

Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker, sürdürülebilir sağlıklı bir kent için vizyon projeler hazırladıklarını söyledi.

SAĞLIKLI BİR ŞEHİR,
her canlıya eşit yaşam
hakkı sunar.

Şehirlere sağlıklı dokunuş

www.skb.org.tr

Başkan'dan

Recep ALTEPE

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Tüm canlılar için yaşam hakkı

Değerli okurlar,

Sağlıklı Kentler Birliği olarak yeni bir birlik buluşmasının eşiğindeyiz. Gebze'de 6-8 Mayıs 2015 tarihlerinde gerçekleştireceğimiz toplantımızın ana teması 'Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları ve Bağımlılık ile Mücadele' olacak.

Geleceğimizi tehdit eden ve toplumumuzun önemli sorunlarından olan madde bağımlılığı ile ilgili Birlik olarak faaliyetlerimizi uzun zamandır sürdürüyoruz. Bu konuda herkesin üzerine düşen sorumluluklar var. Toplumda oluşturulacak bilinçlendirme çalışmaları ve ortak hareket etme sorunun çözümünde önemli olacaktır. Özellikle sentetik uyuşturucu bağımlılığı gündemdeki yerini korurken, çocuklarımızı, gençlerimizi uyuşturucudan uzak tutmak için alınacak tedbirler, gençlerin spor yapmak başta olmak üzere çeşitli uğraşlar edinmeleri, bağımlı kişilere yönelik müdahaleler, kurulacak tedavi merkezleri yaptığımız çalışmalarda ele alındı. Bu konuda hem ülkemizdeki hem de dünyadaki uygulamaları da inceledik. Bu kapsamda Sağlıklı Kentler Birliği olarak madde bağımlılığının başarıyla tedavi edilebileceğini gösteren dünyadaki en iyi örneklerden biri olan İtalya'nın Rimini şehrinde bulunan San Patrignano Topluluğu'nu ziyaret ettik. Gönüllülük esasına göre çalışılan merkezde bağımlı bireylere mesleki eğitim veriliyor. Böylece üretim sürecine katılarak hem kendi ürününü üreten hem de bundan kazanç sağlayan bireyin topluma kazandırılması amaçlanıyor. Kentin doktorları olarak bizler dünyadaki bu faydalı örneklerden feyzalarak adımlar atmamız. Sağlıklı birey nasıl beden ve ruh sağlığının iyi olma hali ise yerel yöneticiler olarak bizler de sağlıklı kent kavramının sadece kentsel düzenlemelerle değil toplumun topyekün sağlıklı olmasını içerdiğinin bilincindeyiz. Bu nedenle Birlik olarak madde bağımlılığı ile mücadelede toplumun bu konuda bilgilendirilmesi ve harekete geçilmesi adına kamu spotlarımızı hazırladık. Bunları ilgili mercilerden onay çıkmasının ardından her mecrada gösterime sunacağız.

2015 yılının ilk Birlik buluşmasını gerçekleştireceğimiz Gebze'de 'Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları ve Bağımlılık ile Mücadele' ana başlığı altındaki oturumlarda yapılacak sunumlarla madde bağımlılığına ilişkin bilimsel çalışmaları, uygulamaları, projeleri daha yakından irdeleme fırsatı bulacağız. Birlik üyesi belediyeler olarak bu konuda bir yol haritasının belirlenmesi açısından önemseydiğimiz konferansımızın, madde bağımlılığı açısından önemli adımların atılmasında etkili olacaktır. Öte yandan Kentli Dergimizin bu sayısının kapak konusu sokak hayvanları. Sokakta doğup, büyüyen, sahipleri tarafından terk edilen hayvanların yaşam alanları sokaklar. Bugün birçok dünya kentinin ortak toplumsal sorunları arasında yer alıyor sokak hayvanları. Kentlerde birlikte yaşadığımız sahipsiz ya da sokak hayvanlarıyla ilgili ülkelerin çeşitli düzenlemeleri, uygulamaları, hak ihlalleri noktasında da yaptırımları bulunuyor. Yerel yönetimlere önemli görevler yükleyen kanunlarla bugün belediyeler sokak hayvanları için barınmadan tedaviye kadar birçok konuda çözüm üretiyor. Yaşam hakkı tüm canlılar için esas ise o zaman kentlerimizde yaşayan tüm canlılara saygı gösterip, onlara bu hakkı tanımak en temel sorumluluğumuz olmalı.

Saygılarımla...

www.skb.org.tr

kentli dergisi **3**

kentli

dergisi

İmtiyaz Sahibi

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği adına,
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve SKB Başkanı
Recep ALTEPE

Yayın Direktörü (Sorumlu)

Murat AR

Genel Yayın Yönetmeni

Gonca YERLİYURT

Yayına Hazırlayanlar

Yunus İhsan ŞAHİN, Mustafa SEVİM,
Muhammed Furkan YURTSEVEN, Ercüment YILMAZ

Katkıda Bulunanlar

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Bursa Büyükşehir Belediyesi,
Denizli Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi,
İzmir Büyükşehir Belediyesi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi,
Mersin Büyükşehir Belediyesi, Ordu Büyükşehir Belediyesi,
Trabzon Büyükşehir Belediyesi, Amasra Belediyesi,
Kırıkkale Belediyesi, Yalova Belediyesi, Abana Belediyesi,
Bandırma Belediyesi, Çankaya Belediyesi, Gebze Belediyesi,
Gölcük Belediyesi, Kadıköy Belediyesi, Kadirli Belediyesi,
Karşıyaka Belediyesi, Nilüfer Belediyesi, Odunpazarı Belediyesi,
Osmancık Belediyesi, Osmangazi Belediyesi, Pendik Belediyesi,
Tepebaşı Belediyesi, Toroslar Belediyesi

Editör

Nagihan GÖRKEN

Grafik Tasarım

Elif SERT

Danışma Kurulu

Erdem SAKER, Prof. Dr. Handan TÜRKOĞLU,
Prof. Dr. Nilüfer AKINCITÜRK, Prof. Dr. Barış MATER,
Prof. Dr. Cengiz GİRİTLİOĞLU, Prof. Dr. Hasan ERTÜRK,
Prof. Dr. Feza KARAER, Prof. Dr. Ünal ALTINBAŞ,
Prof. Dr. Nadir SUĞUR, Prof. Dr. Cengiz TÜRE, Doç. Dr. Emel İRGİL,
Doç. Dr. Alpaslan TÜRKKAN, Araş. Gör. Mukaddes SÜRER

Yapım

Bursa Kiraz Halkla İlişkiler Ltd. Şti.
Kükürtlü Mah. Cevizli Sok. No: 1/6 Osmangazi / Bursa
Tel: 0224 232 20 40 • www.kiraziletisim.com

Baskı

Akmat A.Ş.
Organize Sanayi Bölgesi AOS Bulvarı
2. Sok. No: 11 Nilüfer/Bursa

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Tayakadın Mah. Doyuran Sok. No: 13 Osmangazi/Bursa
0224 235 23 99
www.skb.org.tr • skb@skb.org.tr

Yıl 5 • Sayı 19 • Nisan - Mayıs - Haziran 2015

Yerel, süreli yayını.

ISSN 2146-0566

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği resmi yayın organı olan
Kentli Dergisi basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder.
Dergimizde yer alan yazı ve makaleler kaynak gösterilerek
yayınlanabilir. Makalelerin sorumluluğu yazarına aittir.
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nin ücretsiz yayınıdır.
Üç ayda bir yayınlanır.

YENİDEN KULLANILIM, GERİ DÖNÜŞTÜRELİM

Çevreye yapabileceğiniz en kolay katkı, okunmuş dergi ve
gazetelerin geri dönüştürülmesidir. Sağlıklı Kentler Birliği,
Kentli Dergisi okurlarını ağaç kesimlerini azaltmak için kendi
yakın çevrelerinde de geri dönüşümü teşvik etmeye çağırıyor.

Birlik, dünya örneklerini inceliyor

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, madde bağımlılığının başarıyla
tedavi edilebileceğini gösteren dünyadaki en iyi örneklerden
biri olan San Patrignano Topluluğu'nu ziyaret etti.

9

Üyeler, eğitim için Trabzon'da buluştu

Sağlıklı Kentler Birliği üyeleri, Trabzon'daki eğitim toplantısında
bir araya geldi. Toplantıda yerel yönetimler açısından sera gazı
salınım envanterinin hazırlanmasının önemine değinildi.

10

Temiz enerji için büyük adım

Bursa Büyükşehir Belediyesi, Dobruca'daki içme
suyu ana hattına kurduğu tribün ile saatte 500
kilovat elektrik enerjisi üretmeye başladı.

35

Köylere güneş enerjili sistem

Köylerdeki su depolarına güneş enerjili otomatik klorlama
sistemi kuran İzmir Büyükşehir Belediyesi, yerel seçimlerin
ardından sınırlarına giren 9 ilçede 140 dağ köyüne daha ulaştı.

40

"Simit Arabam Engel Tanımam" projesi ile yeni bir hayat

Mersin Büyükşehir Belediyesi Engelliler Daire Başkanlığı, İŞKUR
ile ortaklaşa yapmış olduğu "Simit Arabam Engel Tanımam"
projesi ile ortopedik engelli bireylere iş imkânı sundu.

42

Bin sokak canlısı için mutlu son

Çankaya Belediyesi'ne bağlı Sahipsiz Sokak
Hayvanları Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nden
bin sokak canlısı kendisine yeni yuva buldu.

44

Bu sayıda

Koordinatörlerin Milano buluşması	8
Birlik, dünya örneklerini inceliyor	9
Üyeler, eğitim için Trabzon'da buluştu	10
Ürdün ve ABD'den gelen öğrencilerle çevre sağlığı çalışması	11
Madde bağımlılığı ile mücadele eğitimi	11
Gündem uyuşturucuyla mücadele	12
SKB, Fiziksel Aktivite Çalıştayı'nda	13
Gaziantep'te örnek merkez	13
"Çocuklarımıza yaşanabilir bir kent emanet etmek istiyoruz"	14
Banklar güneşten enerji üretecek	18
Sokak hayvanları sahiplendiriliyor	18
Gözleri görmeyen köpeklerin ellerinde	18
Engelliler için at biniş programları başladı	19
Nilüfer'den "yeşil bina" eğitimi	19
Serdivan geri dönüşüyor	19
Çevre için eğitimler devam ediyor	20
Toprak kayması önenecek	20
Mahalleler bilgilendiriliyor	20
Uyuşturucuya karşı müzik	21
Alo Moloz Hattı hizmette	21
Atık pil ve yağ makineleri teslim edildi	21
Can dostlarımız sokak hayvanları	22
"Hedefimiz insan ve çevre dostu bir şehir oluşturmak"	28
Hedef 10 milyon ağaç	34
Sosyal medya üzerinden sıcak yuva	34
İznik Gölü kurtanlıyor	35
Temiz enerji için büyük adım	35
Bursa Bilim Şenliği'nde proje bereketi	36
Can dostlarına sağlıklı ortam	37
Sahipsiz hayvanlara osteosentez hizmeti	38
Köylere güneş enerjili klorlama sistemi	40
Özel çocukların annelerine özel proje	41
Körfezden 146 ton atık süpürüldü	41
Simit Arabam Engel Tanımam	42
Bilinçli spora evet	42
Bağcıva'da engel yok	43
Bin sokak canlısı için mutlu son	44
Karşıyakalılar can dostlara sahip çıkıyor	45
Türkiye ve Avrupa'nın en modern barınağı	46
Pendik, sokak hayvanlarının yanında	47
Kuşlar için ışıklar söndürün	48
Yeşil alanlar nasıl artar?	49
Derin ekoloji bağlamında kentte sokak hayvanlarıyla birlikte yaşamak olgusunun incelenmesi	50
Medeniyet ve sokak hayvanları	54
Geçmişten günümüze sokak hayvanları ve geçici hayvan bakımevimiz	56

Murat ARTürkiye Sağlıklı Kentler Birliği
Müdürü

Can dostlarımızın haklarına saygı

Merhaba,

Yaşam en temel hak. Sadece insanlar için değil hayatın devamlılığı için tüm canlılar için...

Tarihsel süreç içerisinde insanlar ve hayvanlar sürekli etkileşim halinde olmuşlardır. Özellikle yerleşik hayata geçilirken avcılık-toplayıcılık döneminde insanoğlunun en büyük yardımcısı hayvanlar olurken, gıda, giyim gibi temel ihtiyaçlarının karşılanmasında da hayvanlardan yararlanılmıştır.

Kırsal kesimde başlayan bu etkileşim, kentlerin ortaya çıkışıyla farklı bir boyuta gelmiştir. Sanayi devrimi dünyanın ve toplumların gelişimini hızlandırmış, göç olgusu ortaya çıkmış ve insanlar kırsaldan kente yerleşmeye başlamıştır. Çiftlik hayvanları kırsal kesimde kalırken, kent halkı bu kez kedi, köpek gibi hayvanlarla yaşamı paylaşmaya başlamıştır.

Ama insan hayvan ilişkilerinde süreç hep insandan yana işlemiş, bu da hayvan hakları mücadelelerini doğurmuştur. Hatta yapılan araştırmalar hayvan haklarını hareketinin çevre hareketlerinden bile önce doğduğunu göstermektedir.

Hayvan haklarının hukuki bakımdan düzenlemesi ise 18. yüzyıla kadar uzanmaktadır. 1978 yılında ilan edilen ve 14 maddeden oluşan Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi (Beyanname) temel ilkeleri ortaya koymuştur.

Hayvan hakları düzenlemelerinin önemli bir bölümünü ise sokakta yaşayan ya da sokağa terk edilen sokak ve sahihsiz hayvanlar oluşturmaktadır. Çünkü sokak veya sahihsiz

hayvanlar bugün tüm toplumların ortak sorunlarının başında yer alıyor. Hayvanların itlafı, kötü muamele, tedavisi, barınması, beslenmesi, sahiplendirilmesi gibi konular ise en çok tartışılan hususlar.

Birçok ülke kendi yapısına uygun düzenlemelerle hayvan haklarını koruma altına alırken, Türkiye'de 2004 yılında 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kabul edilmiştir. Kanunla sokak ve sahihsiz hayvanlara yönelik olarak yerel yönetimlerin yapmakla yükümlü olduğu esaslar belirlenmiştir. 2012 yılında kanunda değişiklik öngören tasarı hazırlanmıştır. Tasarı halen görüşülüyor.

Yerel yönetimler ve elbette Sağlıklı Kentler Birliği üye belediyelerimiz sokak hayvanlarıyla ilgili çalışmalarını sürdürüyor. Kentli Dergisi'nin bu sayısında bu tür çalışmalardan örneklerle yer verdik.

Son olarak Birliğimiz 2015 yılının ilk toplantısında Gebze'de bir araya gelecek. 'Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları ve Bağımlılık ile Mücadele' ana temasıyla gerçekleştireceğimiz konferansta bilimsel çalışmaları, deneyimlerimizi paylaşıp, görüş alışverişinde bulunacağız. Tüm üye belediyelerimiz açısından toplantının güzel geçmesini diliyorum.

Gelecek sayımızda görüşmek üzere sağlıklıyla kalın...

Sağlıklı şehir, sağlıklı insan gibidir

Mutludur	Hevesi vardır
Huzurludur	Gücü vardır
Planları vardır	Bilinci vardır
Güvendedir	Heyecanları vardır
Sever	Bakımlıdır
Sevildiğini hisseder	Temizdir
Sorumluluklarını bilir	Güler yüzlüdür
Haklarını bilir	Saygılıdır
Çalışır	Koşar
Üretir	Yürür
Paylaşır	Fark yaratır
Katılımcıdır	Ruhunu ve bedenini besler
Yürekli	Değer bilir
Geçmişine sahip çıkar	Değeri bilinsin ister
Geleceğini kurgular	Sevgiyle beslenir
Hedefi vardır	Saygıyla büyür

2005

Koordinatörlerin **Milano** buluşması

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 6. Faz stratejileri ve öncelikleri ile ilgili tecrübelerin paylaşılması, bilgilerin yenilenmesi gibi ana temaların ele alındığı Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı ve Avrupa Ulusal Ağları koordinatörler toplantısı 24-26 Mart tarihlerinde İtalya'nın Milano şehrinde gerçekleşti. Toplantıya, Türkiye, İspanya, Birleşik Krallık, İsrail, Finlandiya, Letonya, İtalya, Almanya, Yunanistan, Baltık Bölgesi, İsveç, Çek Cumhuriyeti, Avusturya, Danimarka ve Fransa gibi 15 farklı ülkenin koordinatörleri katıldı. Toplantının açılış konuşmasını, İtalyan Sağlıklı Şehirler Ağı ve Milan Belediyesi Başkanının temsilcisi olan Pierfrancesco Majorino yaparken, İtalya Sağlıklı Şehirler Ağı ulusal koordinatörü Daniele Bioggioni toplantı hakkında bilgi verdi.

DSÖ Belfast sekreteryasından Joan Devlin'in 5. Faz değerlendirmesi ile ilgili sunumunda, değerlendirme anketinde göze çarpan konular, 5. Faz değerlendirmesi ve değerlendirme sonucu yayınlanacak kitap gibi konular incelendi. Ayrıca Joan Devlin, Ulusal Ağlar 6. Faz'ın uygulama öncelikleri, stratejileri, teşvikleri

gibi kavramları tanımladı. Ardından, Luca Carra tarafından "Sağlık Ağları Bölgeleri" adlı sunum yapıldı. Oturum başkanı Kerstin Mansson "Şehirler İçin Sportif Araçlar ve Ulusal Ağlar" başlıklı sunumunda şehirler için çevre dostu alternatif araçlar ve ulusal ağlara genel bakış gibi konulara değindi. Bu bölümde aynı zamanda Sağlık Ağı Bölgelerinin altyapıları ve programları hakkında bilgiler sunuldu.

Toplantının 2. günü, DSÖ uzman danışmanı Anna Ritsatakis'in konuşmasıyla başladı. Ritsatakis, sağlık eşitliği hususundaki çıktılara değindi. Bütün politikalar içerisinde sağlık eşitliği temalarını ele alarak Ulusal Ağlar 6. Faz uygulamaları ile ilgili öncelikler, stratejiler ve teşvikler ortaya konuldu. Oturum başkanı Helen Wilding 6. Faz strateji ve planlarını tanımladı. Ardından İsrail, Letonya ve İsveç koordinatörleri 6. Faz öncelikleri, uygulamaları, stratejileri ve teşvikleriyle ilgili faaliyetlerini anlattılar. Başkanlığını Finlandiya'dan katılan Karolina Mackiewicz'in yaptığı oturumda ise DSÖ Uzman Danışmanı ve Londra Üniversitesi asistanı Michele Acuto, liderlik gelişimi ve hükümetlerin sağlığa katılımını anlattı. Acuto ayrıca 6.

Fazla ilgili şehir sağlığı diplomasisi, global ve ulusal boyutta şehir sağlığı konusundaki zorluklar gibi konulara da değindi. 2. günün son oturum başkanlığını yapan Fransa koordinatörü Zoe Heritage, konuşmasında "metot ve araçlarla yerel politikacılara sağlıklı kentlerin açıklanması" başlıklı sunumunu gerçekleştirdi. Heritage'nin konuşmasından sonra yapılan 20 dakikalık grup çalışmasında ülkeler bazında yapılan faaliyetler anlatıldı. Oturumun son konuşmasını gıda politikaları üzerine Florence Egal gerçekleştirdi.

Toplantının son gününde ise İsrail koordinatörü Milka Donchin'in oturum başkanlığında Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği adına Murat Ar, "uyuşturucu bağımlılığı ile mücadele" başlığında Birlik olarak yapılan çalışmaları anlattı. Sunumun ardından İtalya, Finlandiya, İngiltere, Türkiye ve Yunanistan koordinatörleri 6. Faz öncelikleri uygulamaları, stratejileri ve teşvikleriyle ilgili faaliyetlerini anlattılar.

Toplantının kapanış bölümüne DSÖ Avrupa Bölge Ofisi Kent Sağlığı Merkezi Başkanı Agis Tsouros toplantıya telekonferans sistemiyle katıldı. Konuşmasında Ağı'nı güçlendirilmesi, sağlığın gelişiminde önemli rolleri olan kişiler, ulusal planlar, bölgesel komisyonların temaları, web sitelerinin geliştirilmesi, gelişmiş bölgeler ve sağlıklı şehirlere öncülük edecek gelişmeler, 2015 yılında kadın sağlığı, işsizlik gibi konulara değindi. Dasy Papatthanasopoulou'nun, Kuopio Konferansı ve Ulusal Ağların önceliklerini anlatmasının ardından, Finlandiya konferansı ile ilgili görüşlere yer verilerek DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı ve Avrupa Ulusal Ağları Koordinatör toplantısı sona erdi.

Birlik, dünya örneklerini inceliyor

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, madde bağımlılığının başarıyla tedavi edilebileceğini gösteren dünyadaki en iyi örneklerden biri olan İtalya'nın Rimini şehrindeki San Patrignano Topluluğu'nu ziyaret etti.

Günümüzün önemli sorunlarından biri olan madde bağımlılığı, günden güne dünyayı etkisi altına alırken, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği toplumda farkındalık yaratmak amacıyla yaptığı çalışmaların yanında sosyal rehabilitasyon merkezi örneklerini de inceliyor. Bu amaçla Birlik, madde bağımlılığının başarıyla tedavi edilebileceğini gösteren dünyadaki en iyi örneklerden biri olan İtalya'nın Rimini şehrinde bulunan San Patrignano Topluluğu'na ziyaret gerçekleştirdi. Ziyarete, 250 hektarlık bir alan üzerine kurulan merkez hakkında dış ilişkilerden sorumlu Monica Barzanti tarafından bilgiler verildi. Barzanti, 1978 yılından beri hizmet veren merkezin tamamen bağımlı bireylere hizmet vermekte olduğunu belirterek, şu anda 875 erkek, 447 kadın olmak üzere toplamda 1322 bireyin merkezde kaldığını, rehabilitasyon merkezinde bulunan bireylerden

herhangi bir ücret talep edilmediğini söyledi. Merkezde 109 gönüllü çalıştığını ifade eden Barzanti, merkeze tedavi olmak isteyen bireylerin kendisinin gelip başvurduğunu kaydetti. Barzanti, "Merkezde bireyler kendi ürünlerini üretiyorlar. Üretilen ürünlerin kendilerine yetecek olan kısmı ayrılıp, gerisi pazarlanıyor. Merkezde herkesin bir görevi var. Tarım ve hizmet sektöründen, atölye çalışmalarına kadar birçok alanda faaliyet gösteriliyor. Böylece bireylerin hem meslek edinmelerinde hem de topluma kazandırılmalarında önemli rol oynanıyor. Bireyler, iş vakti dışında kalan zamanlarında müzik dinliyor, televizyon izliyor, tiyatro gibi etkinliklere katılabiliyor. 30 yılı aşkın süredir hizmet veren merkez, tamamen gönüllük esasına dayanıyor" diye konuştu.

Tedavi ve meslek eğitimi bir arada
Rehabilitasyon merkezinde eğitimle

tedavi metodu uygulanıyor. Amaç kişileri meşgul ederek hem onları tedavi etmek hem de merkezden meslek sahibi biri olarak çıkmalarını sağlamak. Topluluğa gelen eski bağımlılara kampüse adım attıkları ilk günden itibaren yatkınlıklarından bağımsız olarak bir atölye atanıyor ve kişi burada en az iki yıl çalışıyor. Ancak bu süre sonunda kendi isteğiyle başka bir bölüme geçebiliyor. Yine aynı süre sonunda istemesi halinde kişiye topluluk içindeki eğitim merkezinde eğitimine devam etme şansı tanınıyor. Lise sonrası eğitim için bireyin günlük olarak kampüsten çıkıp üniversiteye gitmesine izin veriliyor.

Merkezde kitap okumak için kütüphaneler de bulunuyor. Dikiş atölyelerinde dikilen çanta, hediyelik eşya gibi ürünler piyasada satışa sunuluyor. Merkezde yapılan işlerden bir tanesi de, grafik tasarım. Grafikerlerin tasarladıkları çalışmalar basılıyor.

Üyeler, eğitim için Trabzon'da buluştu

Sağlıklı Kentler Birliği üyeleri, Trabzon'da gerçekleştirilen eğitim toplantısında bir araya geldi. Toplantıda yerel yönetimler açısından sera gazı salınım envanterinin hazırlanmasının önemine değinildi.

Sağlıklı Kentler Birliği'nin üye belediyelere yönelik düzenlediği "Yerel Yönetimler için Sera Gazı Salınım Envanterinin Önemi ve Hazırlanması" başlıklı uygulamalı eğitim toplantısı 4-5-6 Mart 2015 tarihlerinde yapıldı. Toplantı, Trabzon Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde ve Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi, Anadolu Üniversitesi Ekoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Cengiz Türe'nin rehberliğinde gerçekleşti.

28 üye belediyeden 70 kişinin katıldığı eğitim toplantısının açılış konuşmasını yapan Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü Murat Ar, eğitim toplantısının amacını ve Birlik ile ilgili güncel haberleri katılımcılarla paylaştı.

Türe'den envanter hazırlanması vurgusu

Açılış konuşmasının ardından Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi ve Anadolu Üniversitesi Ekoloji Ana-

bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Cengiz Türe, eğitim toplantısının ilk gününde küresel ısınma ve iklim değişikliğine genel bakış, yerel yönetimler için sera gazı salınım envanterinin önemi, uluslararası yerel yönetimler sera gazı salınımlarının analizi protokolü, genel ilkeler ve envanter için gerekli olan bilgiler konuları üzerinde durdu.

Eğitim toplantısının ikinci gününde ise Türe, yerel yönetim faaliyetlerinden

kaynaklanan sera gazı salınım envanterinin hazırlanması, toplum ölçekli salınım envanterinin hazırlanması ve son olarak da Eskişehir örneğini vererek, eğitim programını tamamladı.

Eğitim toplantısının birinci gününde katılımcılar Trabzon Büyükşehir Belediyesi yetkililerinin rehberliğinde Trabzon'un tarihi ve kültürel yerlerini gezerken, program Sümela Manastırı gezisi ile sona erdi.

Ürdün ve ABD'den gelen öğrencilerle çevre sağlığı çalıştayı

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından davet edilen, Ürdün'de çevre sağlığı konusunda çalışmalar yapan Amerikalı ve Ürdünlü öğrenciler ile çevre sağlığı çalıştayı yapıldı.

Ürdün Sağlık ve Toplum Gelişimi Direktörü Bayan Abdulhaq tarafından yürütülen program kapsamında Ürdün'de çalışmalar yapan Amerikalı ve Ürdünlü öğrenciler, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı

Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından çalıştay yapılmak amacıyla Bursa'ya davet edildi.

Çalıştay programının sabah oturumunda Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Kayıhan Pala tarafından Türkiye'de çevre sağlığı, çevre sorunları ile ilgili sunum yapılırken, Ürdün'de çalışmalarda bulunan Amerikalı öğrencilerin bu ülkedeki su sorununu anlattıkları sunumlar da gerçekleşti. Sabah oturumunun ardından Bursa'nın tarihi yerlerini gezen öğrenciler, gezi sonrasında Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'ni ziyaret ederek Birliğin faaliyetleri hakkında bilgi aldılar.

Madde bağımlılığı ile mücadele eğitimi

9. ve 10. sınıf öğrencilerine verilen eğitimde Birlik Müdürü Murat Ar, Sağlıklı Kentler Birliği'nin faaliyet alanları ve bağımlılık ile mücadele konusunda yürütülen çalışmaları öğrencilerle paylaştı.

Amaç hiç başlanmaması

Sunumun ardından TUBİM İl Temsilcisi Hasan Uyar, öğrencilere uyuşturucu madde konusunda dikkat edilmesi gereken hususları anlattı. Uyar, Bursa Emniyet Müdürlüğü olarak bu tür olaylar için birçok bilgilendirme toplantıları yaptıklarını ve bu konuda bilinçli bir toplum oluşturarak, kişilerin uyuşturucu madde kullanımına hiç başlamamasını amaçladıklarını söyledi.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Madde Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM) Bursa İl Temsilciği işbirliği ile Bursa Özlüce Anadolu Lisesi'nde öğrencilere yönelik bağımlılıkla mücadele eğitimi düzenlendi.

Gündem uyuşturucuyla mücadele

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, önceliklerinin insan sağlığı ve mutluluğu olduğunu belirterek uyuşturucuyla mücadele konusunda ortak hareket edilmesi ve sorunun çözülmesinin şart olduğunu söyledi.

“Şu anda en önemli konu uyuşturucuyla mücadele. Özellikle sentetik uyuşturucu gündemde. İnsanları uyuşturucudan uzak tutmak için uzun vadeli çalışmalar ve gençlerin sportif faaliyetlere teşvik edilmesi konusunda yapılması gerekenler ele alındı. Uyuşturucuya bulaşmış insanlara yönelik müdahaleler, kurulması gereken tedavi merkezlerinin kurulması için de Türkiye ve dünyadaki örnekleriyle ilgili taramalar yapıldı. En güzel uygulamaları en kısa zamanda Bursa’da başlatalım ve Bursa da Türkiye’ye örnek olsun.”

Bursa sağlık için radikal adımlar atıyor

Başkan Altepe, Bursa’nın sağlıklı bir kent olma yolunda ilk adımları en radikal şekilde attığına değinerek, “Bursa’dan tüm ülkeye yayılacak olan bu vizyonla birlikte Türkiye de mesafe almış olacak. Bizim 1. gündem maddemiz önce insanımızın sağlığı ve mutluluğudur. Özellikle uyuşturucuyla mücadele konusunda neler yapılacağı, bu konuda herkesin üzerine düşen sorumluluğu alması, kentlilik bilincinin geliştirilmesi, insanların bilinçlendirilmesi, bu konuda ortak hareket edilmesi ve sorunun çözülmesinin gerekliliği şart” diye konuştu.

Başkan Altepe, uyuşturucuyla ilgili olarak toplumu bilinçlendirmek ve harekete geçirmek adına kamu spotları hazırladıklarını ve RTÜK’ten onay çıktıktan sonra halkı bilinçlendirmek adına her mecrada gösterime sunulacağını da sözlerine ekledi.

Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu toplantısı, Bursa’da Sağlıklı Kentler Birliği hizmet binasında yapıldı. Toplantıda; 6 – 8 Mayıs tarihlerinde Gebze’de yapılacak olan ‘Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları ve Bağımlılık ile Mücadele’ temalı konferans programı, birlik üyelerine yönelik eğitim önerileri ile Sağlıklı Kentler Birliği üyelerinin çalışmalarına yönelik fikirler ve araştırma projeleri önerileri hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Hedef, sağlıklı toplum ve sağlıklı şehir

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, eski Büyükşehir Belediye Başkanı Erdem Saker başta olmak üzere alanında uzman isimlerle Sağlıklı

Kentler Birliği Danışma Kurulu toplantısını yaptıklarını belirterek, “Sağlıklı bir ülke ve sağlıklı kentler için yapılması gerekenler konuşuldu, Sağlıklı Kentler Birliği’nin önümüzdeki aylarda izleyeceği politikalar belirlendi. Sağlıklı Kentler Birliği olarak en büyük hedefimiz, Sağlıklı Kentler Birliği’nin kurucusu ve başkanlığını sürdüren Bursa olarak, sağlıklı bir toplumu ve şehri oluşturulmasıdır” diye konuştu.

En önemli konu uyuşturucuyla mücadele

Kentin sağlıklı geleceğine odaklı çalışmalar konusunda uygulama yapılmasının önemini vurgulayan, bu çalışmaların da örnek bir kent ve Sağlıklı Kentler Birliği’nin de başkanlığını yürüten Bursa’dan başlaması gerektiğine dikkati çeken Altepe, şöyle devam etti:

SKB, Fiziksel Aktivite Çalıştayı’nda

Sağlık Bakanlığı tarafından Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı kapsamında 9-10 Şubat 2015 tarihleri arasında Ankara’da Fiziksel Aktivite Çalıştayı düzenlendi.

Sağlık Bakanı Dr. Mehmet Müezzinoğlu ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı Prof. Dr. Seçil Özkan’ın açılış konuşmaları ile başlayan çalıştayda dört oturum gerçekleşti. “Toplumun Fiziksel Aktivite Düzeyinin Arttırılmasında Yerel Yönetimlerin Rolü” başlıklı oturumun Sağlıklı Kentler Perspektifi bölümünde Sağlıklı Kentler Birliği adına Birlik Müdürü Murat Ar, “Günümüzde

Hareketsizlik Sorunu ve Avrupa’dan ve Türkiye’den Çözüm Örnekleri” başlıklı sunumunu yaptı. DSÖ Sağlıklı Şehirler Projesi ve Sağlıklı Kentler Birliği hakkında bilgiler verilen sunumda ayrıca DSÖ Fiziksel Aktivite Yaklaşımı, fiziksel aktiviteye teşvik eden Avrupa’dan ve üye belediyelerimizden örneklerle de yer verildi. Oturumda ayrıca üye belediyelerimizden Kocaeli Büyükşehir Belediyesi’nin fiziksel aktivite, çevresel ve sportif faaliyetleri, Başkan Danışmanı Nermin Tol tarafından anlatıldı.

Gaziantep’te örnek merkez

Sağlıklı Kentler Birliği, Bursa Büyükşehir Belediyesi Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu üyeleri, Bursa Halk Sağlığı Müdürlüğü, Bursa Denetimli Serbestlik ve TUBİM İl Temsilciliği’nden birer temsilcinin oluşturduğu heyetle uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadele çalışmalarını kapsamında Gaziantep’teki

Oya Bahadır Yüksel Çocuk ve Gençlik Merkezi’ne inceleme gezisi düzenledi. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Serdar Tolay ve Sosyal Hizmetler Şube Müdürü Mahmut Hezer eşliğinde gerçekleşen ziyarette merkez sorumlusu Psikiyatrist Dr. Cenk Yancar tarafından sunum yapılarak, merkez gezdirildi. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nin

sosyal sorumluluk bilinci ile 13-18 yaş aralığındaki çocuk ve gençlere yönelik olarak barınma, tedavi, rehabilitasyon, eğitim, aile ve sosyal yaşama geri dönüşe hazırlık ana başlıklarında Nisan 2008’den bu yana hizmet veren merkezin amacı, sosyal risk altında bulunan, suça eğilimli uçucu ve uyuşturucu madde kullanan çocukları ve ergenleri maddeden uzaklaştırarak, fiziksel, ruhsal, zihinsel ve eğitimsel eksiklerini gidermek ve topluma kazandırılmalarını sağlamak. Bu kapsamda merkezde tedavi, eğitim hizmetleri ve meslek kursları bütünlleştirilerek veriliyor. Özellikle yaşam tecrübeleri başarısızlık, cezalandırılma, hayal kırıklığı olan çocuklarda güven ve samimiyete dayalı, yaşamda başarılı olabilecekleri alanların olduğunun gösterildiği ve mesaj olarak cezanın değil değişimin vurgulandığı bir program yürütülüyor.

Balçova Belediye Başkanı Mehmet Ali Çalkaya:

“Çocuklarımıza yaşanabilir bir kent emanet etmek istiyoruz”

Balçova Belediye Başkanı Mehmet Ali Çalkaya, kentin sağlıklı gelişmesi ve insanların sağlıklı, huzurlu olması için var güçleriyle çalıştıklarını belirterek, “Biz sahip olduğumuz potansiyelimizi yaptığımız düzenlemelerle daha kalıcı ve kurumsal bir hale getirmeye çalışıyoruz. Amacımız çocuklarımıza daha yaşanabilir bir kent emanet etmek” dedi.

Doğası, denizi, tarihi mirası ve zengin yeraltı kaynaklarıyla Balçova, bu özelliklerini geleceğe taşımak adına önemli çalışmalara imza atıyor.

2011 yılında Sağlıklı Kentler Birliği'ne üye olan Balçova'da üç dönemdir görevde olan Başkan Mehmet Ali Çalkaya ile bu kapsamda yapılan projeleri konuştuk

■ Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1958 yılında İzmir'in Torbalı ilçesinde doğmuşum. İlk, orta ve lise öğrenimi İzmir'in Torbalı ilçesinde tamamladıktan sonra Gazi Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Bölümü'nden mezun oldum. Çeşitli otellerde yöneticilik yaptıktan sonra 2004 yılında yapılan yerel seçimlere katılarak Balçova halkının oylarıyla Belediye Başkanı oldum. 2009 ve 2014'teki yerel seçim-

lerde tekrar aday oldum ve şu anda üçüncü dönem belediye başkanlığını yapıyorum.

■ Balçova'yı genel hatlarıyla bize anlatabilir misiniz?

Balçova, yeşil bitki örtüsü, mavi denizi, zengin yeraltı kaynakları ve çağdaş aydınlık yüzlü insanları ile Tanrı'nın yeryüzünde yarattığı cennetlerden birisidir.

■ Sizden “sağlıklı kent” tanımı istesek, neler söylersiniz?

Sağlıklı kenti dar bir tanım içerisine hapsedemeyiz. Sağlıklı kent, karbon salınımının azaltılmasından geri dönüşüme, kentli vatandaşların temel gereksinimlerinden konforuna, ekonomiden ekolojiye, havanın, suyun, toprağın kalitesine, fırsat eşitliğinden halkın kent için alınan kararlara katılımına kadar çok yönlü bir tanım içermektedir. Sağlıklı kentleri görevim açısından öncelikli olarak iki açıdan incelemenin doğru olduğunu düşünüyorum. Birincisi yapılaşma açısından yeşile önem verilmiş, fazla beton içermeyen, insanların sosyal aktivitelerini yürüteceği mekanların olduğu, trafiğin rahat işlediği, yaya ve engelli ulaşımının desteklendiği bir kent. Diğer bir yönü ise kentte yaşayan insanların sağlık açısından bir probleminin olmaması. Böyle bir kent var mı dersenez, olmadığını hepimiz biliyoruz. Ama biz hem kentimizin bundan sonrası için sağlıklı gelişmesi hem de insanlarımızın sağlıklı ve huzurlu olması için var gücümüzle çalışıyoruz.

■ Günümüz şartlarında kentleri tehdit eden unsurların neler olduğunu düşünüyorsunuz?

Bence en büyük problem yabancılaştırma. Özellikle büyük kentlere olan göçler sonucu oluşan nüfus yapısı, çarpık kentleşme sarmalının içinde birbirlerine yabancılaştı. İnsanlar bir alt komşusunun yaşayıp yaşamadığından habersiz olacak kadar birbirlerine yabancılaştı. Bunun üzerine hayat pahalılığı, artan kamusal baskı ve trafik gibi sorunlar eklenince kentler saatli bir bomba haline geldi. Son yıllarda başta kadınlara olmak üzere artan şiddet olayları bunun en belirgin göstergesi.

■ Sağlıklı kent olma yolunda Balçova'nın sahip olduğu potansiyel nedir?

Balçova'nın sağlıklı bir kent olması için

gerçekten çok önemli işler yaptık. Öncelikle az önce bahsettiğim yabancılaştırma sorununu çözdük. Eski ve çarpık olan imar planlarını elimizden geldiğince düzeltmeye çalışıyoruz. Yeni imar planlarımızda ise önceliğimiz inşaat ve yapılaşma değil. İnciraltı gibi 7 milyon m2'lik bir alanda, Termal Sağlık Merkezi olarak planladığımız Ilıcalar'da Balçova'nın sırtındaki boş alanlarda tek önceliğimiz var, o da insan. Jeotermal enerjinin ısınmada kullanılmasına önem vererek 12 yıllık süreçte jeotermalle ısınan hane sayısını 5 katına çıkardık. Şu anda ilçemizin yüzde 85'i jeotermal enerjiyi kullanıyor. Jeotermalin, Ilıcalar'da yapılacak kür merkezimiz ile sağlıkta kullanılmasını da arttırıyoruz.

Yapılaşmanın yağ damlası gibi yayıldığı yerleşmelerden farkımız, Balçova'mızın deniz ile ormanın arasında var olması. Tabi ki, kentlimizin deniz ve yeşil doğa ile kolaylıkla bağ kurabildiği bir şehirden bahsediyoruz.

■ Turizm sektöründe yıllarca hizmet eden biri olarak, bu alanda ve özellikle sağlık turizminde Balçova'da ne gibi projelere imza attınız ve atacaksınız?

Biz göreve geldiğimizde devletin yapması gereken ancak eksik kalan sağlık, eğitim ve güvenlik alanında ücretsiz hizmet vermeye başladık. Kentimize MOBESE kamera sistemi kurarak emniyet müdürlüğüne teslim ettik. Eğitim

“Jeotermal enerjinin ısınmada kullanılmasına önem vererek 12 yıllık süreçte jeotermalle ısınan hane sayısını 5 katına çıkardık. Şu anda ilçemizin yüzde 85'i jeotermal enerjiyi kullanıyor.”

kurumlarına her yıl bütçemizin önemli bir oranını aktarıyoruz. Sağlık alanında yaptığımız yatırımlar ve hizmetler de çok ciddi çalışmalardır. Göreve geldiğimiz anda ilk olarak ilçemizin sağlık haritasını çıkardık. Bu haritanın en önemli kısmı engelli vatandaşlarımızın evlerini ve yaşadığı yerleri tek tek tespit ettiğimiz çalışmadır. Daha sonra 9 Eylül Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı ile birlikte önleyici sağlık hizmetleri vermeye başladık. Vatandaşlarımıza yönelik şeker, tansiyon, kemik erimesi, diyabet gibi kronik hastalıkların tespiti amacıyla ücretsiz sağlık taramaları gerçekleştirdik. Sadece 'Balçova'nın Kalbi Projesi' ile ilçemizde yaşayan 45 yaş üstü 30 bin kişinin kalp taramalarını yaptırarak. Buna bağlı olarak açtığımız Sigarayla Bırakma Merkezimizde binlerce Balçovalı sigarayla bıraktı. Balçova'da hangi evde hangi engelli vatandaşımız yaşıyor biliyoruz.

Onların tüm sağlık sorunları ile ilgileniyor, ihtiyaç sahibi olanların gerekli cihazlarını alıyoruz. Bu kapsamda yüzlerce akülü ve aküsüz tekerlekli sandalye, hasta yatağı verdik. Engelli gençlerimizin evde boş durmamaları ve sosyalleşmeleri adına projeler ürettik. Down sendromlu arkadaşlarımızdan oluşan Engelli Halk Oyunları ekibimiz dünyanın değişik yerlerinde başarıyla gösterilerini sunuyorlar. ‘Engelsiz Şekerleme’ projesi ile gençlerimizin ürettikleri şekerleri düğün, sünnet yapacak kişilere satmalarını sağlıyoruz. Bu sayede kendi paralarını da kazanmış oluyorlar. Bir sonraki hedefimiz arkadaşlarımızın da çalışacağı bir Down Cafe açmak. Bizim sağlık açısından önem verdiğimiz bir diğer hizmet ise ücretsiz spor hizmeti. Şu anda bünyemizde 7 yaşından 70 yaşına kadar yaklaşık 8 bin kişi ücretsiz spor yapıyor. Bunların 6 bini çocuk. Farklı branşlarda istihdam ettiğimiz atanamayan 25 beden eğitimi öğretmeni haftanın yedi günü çocuklarımıza spor yaptırıyor. Bu amaçla kentimizde boş bulduğumuz tüm uygun alanlara spor sahaları yapıyoruz. Sağlık konusu elbette sadece halka ücretsiz hizmet vermekten ibaret değil. Bizim ilçemizin en büyük avantajlarından birisi jeotermal kaynakları. Jeotermal sular binlerce yıl hastaların tedavisinde kullanılmış. Şu anda ilçemizde binlerce yerli ve yabancı hastaya şifa veren Balçova Termal Tesisleri var. Ben de belediye baş-

kanı seçilmeden önce 11 yıl o tesislerin genel müdürlüğünü yaptım. Belediye başkanı olduktan sonra da hazırladığımız imar planları ile bu şekilde yeni tesisler yapılabilmesi için imar planlarımızı hazırladık. Önümüzdeki yıllarda İnciraltı’nda ve Ilıcalar Bölgesi’nde turizm amaçlı sağlık tesisleri yapılacak. Bu hem Balçova’nın var olan sağlık turizmi konseptine uygun bir imar planlaması olacak hem de istihdam sorununa ciddi bir çözüm olacak. Biz ayrıca jeotermal enerjiyi ilçemizin yüzde 85’inin ısıtılması için kullanıyoruz. Bu nedenle ilçemizde hava kirliliği yok denecek kadar azdır.

■ Sağlıklı Kentler Birliği’ne ne zaman ve ne amaçla üye oldunuz?

Balçova 2011 yılının Haziran ayında Sağlıklı kentler Birliği’ne üye oldu. Sağlık konusunda Birliğin amaçları ile bizim amacımız birebir aynı. Aslında sağlıklılikta eşitsizliğin giderilmesi, hassas ve dezavantajlı grupların desteklenmesi ülkelerin politikası olduğunda eminim ki daha yaşanabilir bir dünyada yaşıyor olacağız.

■ Sağlıklı Kentler Birliği’nin çalışmaları hakkında neler söylersiniz? Beklentileriniz nelerdir?

Birliğin benimsediği ilkeler ışığında yürüttüğü faaliyetler çok isabetli. Ancak

imar konularında son kanunlarla Çevre Şehircilik Bakanlığı’nın yetkisi artırıldı. Bu konuda yaşanacak suiistimallerin önüne geçilebilmesi için yeni düzenlemeler konusunda ısrarcı olunmalı. Yine sokak hayvanları ile ilgili Avrupa ülkelerindeki tabiat ve doğa şartlarına uygun olan yasanın ülkemizde uygulanabilir bir hale getirilmesi konusunda daha etkin bir çalışma yapılmalı.

■ Balçova, sağlıklı kent olma yolunda nasıl ilerliyor?

Az önce anlattığım gibi biz var olan potansiyelimizi yaptığımız düzenlemeler ile daha kalıcı daha kurumsal bir hale getirmeye çalışıyoruz. Amacımız çocuklarımıza daha yaşanabilir bir kent emanet etmek.

■ İnsan odaklı projelerinizi anlatır mısınız?

Sadece Balçova’da değil İzmir’de vatandaşlara Balçova Belediyesi’nin en iddialı olduğu hizmetleri sorarsanız alacağınız cevap insana odaklı hizmetler olacaktır. Çünkü biz sosyal belediyeçilik anlayışımız gereği insanı hep ön planda tutan bir akılla hizmet ediyoruz. Bunların başında konuşmamızın başında da söylediğim gibi eğitim, sağlık ve güvenlik geliyor. Sağlık ve güvenlik konularına değinmiştim. Biz ayrıca eşit ve kaliteli eğitim adına tüm okullarımızın fiziki şartlarını özel okul şartlarına getirdik. Bilgisayarlı eğitim yapılması adına tüm dersliklere bilgisayar ve projeksiyon cihazı veriyoruz. Okullarımıza fizik, kimya, biyoloji laboratuvarları kuruyoruz. Tüm okullarımız bizim kurduğumuz MOBESE sistemi ile emniyet tarafından kontrol ediliyor. Her okulda bizim personelimiz olan bir güvenlik görevlisi var. Hiç kimsenin haberi olmadan 3 bin çocuğumuza kıyafet ve kırtasiye yardımı yapıyoruz. Daha göreve ilk geldiğimiz yıl 1200 öğrencimizin okuduğu bir okulun depreme karşı güçlendirmesini yaptık. 384 kişilik kız öğrenci yurdu yaparak

Türk Eğitim Vakfı’na çalıştırılmak üzere devrettik. 5 yıldızlı otel statüsünde olan yurtta burslu ve ücretli kız öğrenciler barınmaktadır. Kısacası, yaptığımız her hizmetin ana ekseninde kadınlar ve çocuklar vardır. Dezavantajlı veya engelli olan vatandaşlarımızla ilgili çok özel hizmetlerimiz var. Sosyal belediyeçilik konusunda bizi diğer belediyelerden veya merkezi hükümetten ayıran en önemli özellik ise Semtevlerimizdir. Kadınlara meslek edindirmek ve sosyal dayanışmayı güçlendirmek amacıyla her mahallede kurduğumuz Semtevleri, bizim başta insana odaklı hizmetlerimiz olmak üzere diğer tüm belediyeçilik hizmetlerimizi koordine eder. Belediye ile halk arasında birer köprüdürler. Her sokakta bir sorumlu vardır. Kim hasta, kim vefat etmiş, kimin bebeği olmuş biz Semtevlerimiz aracılığıyla aynı gün haberdar oluruz. Bu belediyenin yürüttüğü rutin işler olan temizlik, yol sorunları gibi çalışmalarda da böyledir. Bunun yanında kadınlara 15 ayrı branşta el beceri kursları veriliyor. Bu hizmetimiz örnek bir model oldu ve şu anda Türkiye’de birçok ilde uygulanıyor. Bizim farkımız ise ev hanımlarına kurslar ile birlikte malzemeleri de ücretsiz vermemiz. Kadınlar, nakıştan, ahşap boyamaya, takı tasarımı, kilim dokumaya değişik alanlarda kursa katılıyorlar. Biz ürün üreten kadınlarımızı bu ürünler üretildikten sonra da yalnız bırakmıyoruz. Fuarlarda, turistik otellerde, konser, tiyatro ve alışveriş merkezleri gibi halkın kalabalık olduğu yerlerde satış standları açarak bu ürünlerin satışı yapılıyor. Her ürüne verilen barkod ile elde edilen gelirin tamamı o ürünü yapan kadına kalıyor. Semtevleri’nden kazandıkları parayla çocuklarını üniversiteye, dershaneye gönderen ev hanımları var. Kirasını ödeyen, kendi kişisel ihtiyaçlarını kimseye bağımlı olmadan alma imkânına kavuşan binlerce kadın var. Projenin ikinci aşaması ise Semtevleri kadınlarının satış kooperatifi kurması oldu. Türkiye’nin en büyük kadın kooperatifi olan Balçova Üretici Kadınlar Kooperatifi hediyelik eşyanın yanı sıra salça, erişte, reçel gibi gıdaların da üretimini yaparak ev ekonomilerine katkı sağlıyor.

■ Kapak konumuz “Sokak Hayvanları”. Bu alanda ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

Belediyemiz insana ve doğaya önem verdiği gibi hayvanlara ve onların haklarına da önem

“Sağlık konusunda Birliğin amaçları ile bizim amacımız birebir aynı. Aslında sağlıkta eşitsizliğin giderilmesi, hassas ve dezavantajlı grupların desteklenmesi ülkelerin politikası olduğunda eminim ki dünyamız daha yaşanabilir olacak.”

vermektedir. Veteriner İşleri Müdürlüğümüz, sahipli ve sahipsiz hayvanlarla ilgili yoğun bir faaliyet göstererek sevimli dostlarımız ile ilgili tüm gelişmeleri takip etmektedir. Bu çerçevede hayvanların basit tıbbi müdahaleleri için bir klinik oluşturmuş bulunmaktayız. Burada özellikle sahipsiz hayvanların acil tıbbi müdahaleleri yapılmakta, sahipli hayvanların ise kayıtları tutulmaktadır. Yine sokak hayvanları için Belediyemiz tesisleri içerisinde geçici bir barınağın inşası devam etmektedir. Müdahale odaları ve ameliyathanenin bulunacağı barınakta sahipsiz hayvanlar geçici süre konuk edilecektir. İlçemizin değişik bölgelerine de sokak hayvanları için suluklar yapılmıştır.

Banklar güneşten enerji üretecek

Kaynakların verimli ve daha etkin bir şekilde kullanılması amacıyla faaliyet gösteren Bandırma Belediyesi Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bağlı birimler, yaklaşan yaz ayları öncesinde çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürüyor. Güzel havalarda sosyal alanlarda kullanılmak üzere ve kent estetiğine katkı sunmak amacıyla üretimi yapılan güneş enerjisiyle çalışan banklar, kamelya grupları, çöp kutuları, spor aletleri, normal banklar, Park ve Bahçeler Müdürlüğü işbirliğiyle hazırlanan ahşap sakı grupları Destek Hizmetleri ekipleri tarafından yapımı tamamlanarak hazır hale getiriliyor. Yapılan çalışmalar kapsamında ön plana çıkan güneş enerjisiyle çalışan solar banklar ise bu yıl ilk defa üretimi gerçekleştirilen ürün grupları olarak hizmet verecek. Vatandaşların açık alanlarda akıllı telefon, tablet ve bilgisayarlarını şarj etme imkânı sunan yeni solar banklar, ilerleyen dönemlerde halkın yoğun bir şekilde yer aldığı sosyal alanlara yerleştirilerek hizmete alınacak.

Sokak hayvanları sahiplendiriliyor

2008 yılında kurulan Burdur Belediyesi Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Merkezi'nde çalışmalar artarak sürüyor. Sokak hayvanlarına hizmet vermeye devam eden Rehabilitasyon Merkezi'nde, 2008 yılında 200, 2010

yılında 450, 2013 yılında 300 hayvan çeşitli hastalıklara ve kuduz tehlikesine karşı aşılanırken, 2014 yılında 330 hayvan aşılandı. 140 sokak hayvanı kısırlaştırıldığı merkezde, 248 sokak hayvanı sahiplendi.

Gözleri görmeyen köpek emin ellerde

Mudanya'da gözleri görmeyen sokak köpeği Mudanya Belediyesi Veterinerlik Bölümü ekipleri tarafından Karacabey PAKO Sokak Hayvanlarını Koruma ve Barınma Evi'ne teslim edildi. Mudanya Belediyesi Veteriner Hekimi Şükriye Çelikkollu tarafından Karacabey'de bulunan hayvan barınağına teslim edilen sahipsiz köpek, daha güvenli şartlarda yaşayabilecek. Türkiye Hayvanları Koruma Derneği Başkanı Birgül Rona, Bursa Şube Başkanı Zehra Çelikkok, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bursa Şube Veteriner Hekimi Özgür Kollu ile iletişime geçtiklerini belirten Çelikkollu, "Karacabey'deki Pako Sokak Hayvanlarını Koruma ve Barınma Evi'nde gözleri görmeyen köpeğimize yer bulduk ve teslim ettik. Mudanya Belediyesi olarak güçten düşmüş sokak hayvanlarının koruma altına alınmalarını sağlamak amacıyla topladığımız hayvanları barınaklara teslim ediyoruz" dedi. Hayvanların ayrıca kısırlaştırılmalarını sağladıklarını ve karınlarını doyurmaya çalıştıklarını ifade eden Çelikkollu, Belediye Başkanı Hayri Türkyılmaz'ın talimatlarıyla sokak hayvanlarının her türlü bakımlarını yaptıklarını da sözlerine ekledi.

Nilüfer'den "yeşil bina" eğitimi

Nilüfer Belediyesi, hizmet binalarının ve vatandaşın yapacağı yeni binaların daha çevreci olması, doğaya uyumlu hale getirilmesi amacıyla Yeşil Binalar ve Sertifikasyon Süreci Eğitimi düzenledi. Gün geçtikçe yaşamsal önemi daha da artan "yeşil bina" kavramı yapının, arazi seçiminden başlayarak yaşam döngüsü çerçevesinde değerlendirildiği, çevresel sorumluluk anlayışıyla tasarlandığı, iklim verilerine ve o yere özgü koşullara uygun, ihtiyacı kadar tüketen, yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmiş, doğal ve atık üretmeyen malzemelerin kullanılarak yapılmasını hedefliyor. Nilüfer Belediyesi'nin düzenlediği ve İnşaat Yüksek Mühendisi M. Tolga Özdemir tarafından verilen eğitimde Amerikan Yeşil Binalar Konseyi tarafından geliştirilmiş Çevreye Duyarlı Yapı Sertifikası LEED ve süreçleri anlatıldı.

Serdivan geri dönüşüyor

Serdivan Belediyesi "Geri Dönüşüm Evde Başlar" sloganıyla yeni bir sosyal sorumluluk projesini daha hayata geçiriyor. Sakarya Üniversitesi Çevre Mühendisliği bölümü öğrencilerinin de katıldığı çalışmada, geri dönüşüm atıklarının ilk oluştuğu yerde ayrıştırılmasının önemi, geri dönüşümün çevre ve ekonomiye olan katkıları, hangi atıkların geri dönüşüm atığı olduğu ile ilgili vatandaşlarla birebir görüşülerek bilgilendirme yapılıyor. Vatandaşlarla yüz yüze görüşen yetkililer, evsel atıklar içerisinde konularak doğaya bırakılan kağıt, plastik ve cam atıkların çöp olmadığını, bu atıkların oluştuğu ilk yerde ayrıştırılması ile hem tabiatın korunacağını hem de yatırım olarak tekrar ekonomiye kazandırılacağını anlatıyor. 1 ton kağıdın geri dönüşümü ile 16 adet yetişmiş çam ağacının kesilmekten kurtarılacağını, 1 ton plastik atığın geri dönüşümü sayesinde ise yüzde 95 enerji tasarrufu sağlanabileceğini belirten yetkililer, geri dönüşüm sayesinde ülkeye her yıl 650 okul ve 150 hastane yapılabileceğinin altını çizdiler.

Engelliler için at biniş programları başladı

Osmangazi Belediyesi Sahipsiz Hayvanlar Doğal Yaşam ve Tedavi Merkezi bünyesinde hizmet veren engellilere yönelik at biniş programlarında ikinci dönem başladı. Okullardan ve rehabilitasyon merkezlerinden gelen yaklaşık 60 engelli vatandaşa, 10 at ile terapi uygulanıyor. Osmangazi Belediyesi tarafından 4 yıldır yürütülen at biniş programları, engelli vatandaşların büyük bir özgüven kazanmalarına yardımcı oluyor. Engelli vatandaşlar hafta içi her gün sabah ve öğleden sonra olmak üzere iki seans olarak 10 dakikalık periyotlarla ata binerek terapi alıyor. Bu dönem programlara yaklaşık 60 engelli vatandaş katılırken, yılsonunda programlara katılan engellilere sertifika verilecek. İlk olarak 13 yaş altı çocuklara yönelik başlayan atla biniş programlarında, 2 yıldır bakım merkezlerinden gelen 19 yaş üstü engellilere de hizmet veriliyor. At biniş seanslarına katılan engelli vatandaşlardan Hilmi Temel, 1,5 yıldır seanslara ka-

tıldığını belirterek, "At biniş programı beni rahatlatıyor ve kendimi daha iyi hissetmemi sağlıyor. İnsanlarla daha rahat iletişim kuruyorum" dedi.

Toprak kayması önlenecek

Toroslar Belediyesi, erozyonun kontrolünde ve eğimli alanların yeşillendirmesinde kullanılmak üzere hücresel dolgu sistemini hayata geçirdi. 18 bin m² alanda inşa edilen olimpik açık yüzme havuzunun çevresinde gerçekleştirilen peyzaj çalışmaları kapsamında ilk defa uygulanan sistem, zemini güçlendirerek toprak kaymasını önleyecek. Çalışmaları yerinde inceleyen Belediye Başkanı Hamit Tuna, özellikle topografya

olarak şevli ve dik olan yüzeylerde çim ekimi ile ağaç ve çiçek dikimini daha sağlıklı bir şekilde yapabilmek için hücresel dolgu sistemini uygulamaya başladıklarını söyledi. Başkan Tuna, "İnşa ettiğimiz olimpik açık yüzme havuzunun üst kısmında bulunan 45 derece açıda şevli yüzeyde bu sistemi ilk defa uyguluyoruz. Demir kazıklarla bu yüzeyi sabitliyoruz. Daha sonra yeşillendirme çalışmalarına geçeceğiz. Ne kadar

güç binerse binsin toprak kayması artık bu yüzeyde olmayacak. Toroslar Belediyesi olarak teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek kentimize uygulama yönünde bir vizyona sahibiz" dedi.

Çevre için eğitimler devam ediyor

Ordu Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, öğrencilerde çevre bilinci kazandırılması için eğitim kurumlarındaki programlarını sürdürüyor. Büyükşehir Belediyesi ekipleri yaptıkları programlarda özellikle doğal kaynakların dikkatli kullanılması konusunda öğrencileri uyarırken, yapılan açıklamada; "Doğal kaynakların dikkatli kullanılmadığı takdirde tükeneyeceği unutulmamalıdır. İklim değişiklikleri ve insan faaliyetleri sonucunda su kaynakları ve diğer doğal kaynaklarda kirlilik meydana gelmesi kaçınılmazdır. Sınırlı olan su kaynaklarının bir kısmı endüstrileşme ve hızlı şehirleşme sonucu hızla ve bilinçsiz bir şekilde tüketilirken bir kısmı da kirlenilerek kullanılamaz ve çevreye zarar verir hale gelmiştir. Bunun önüne geçmeliyiz" denildi. Eğitimlerde ayrıca çöpün değerli ve kıt kaynakların kaybı anlamına geldiği, tüketim alışkanlıklarının değiştirilerek daha az atık üretilmesinin ve atıkların yeniden değerlendirilerek kullanıma ve ekonomiye geri kazandırılmasının öne çıktığı belirtildi.

Mahalleler bilgilendiriliyor

Odunpazarı Geri Kazanım Sistemi bilgilendirme çalışmaları tüm hızıyla devam ediyor.

Üniversite öğrencilerinden oluşan ekiple birlikte kapı kapı dolaşan Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü yetkilileri, mahallelerde bilgilendirme faaliyeti gerçekleştiriyor.

Altı hane ve üzerinde olan apartmanlara poşet takma aparatı, 6 hane altındaki apartmanlara ve tek katlı binalara ise geri kazanım poşeti ve geri kazanım sistemi hakkında ayrıntılı bilgiler içeren afiş teslim eden ekipler, vatandaşlardan gelen soruları da yanıtlıyor. Atıkların toplanmasının belli günlerde yapıldığını belirten belediye yetkilileri, vatandaşların geri kazanım poşetlerine çöp atmaması gerektiğinin de altını çiziyor.

Alo Moloz Hattı hizmette

Çevrenin korunmasına önem gösteren ve bu yönde yeni projeler geliştirip, vatandaşların hizmetine sunan Gebze Belediyesi, 2009 yılında başlattığı Alo Moloz Hattı ile Sağlıklı Kentler Birliği'nin özel çevre ödülüne layık görülmüştü. Alo Moloz hattını arayan Gebzeliler, inşaat atığı hafriyatlarından belediye yardımıyla zahmetsizce kurtuluyor. Hizmet kapsamında Gebze Belediyesi sınırları ve mücavir alanlar içerisinde ev ve işyerlerinde yapılan tadilat çalışmaları sonrasında oluşan moloz atıkları Gebze Belediyesi tarafından toplanıyor. Hat, inşaat atığı ve molozların evsel atıklarla karıştırılmasının önüne geçilmesi ve çevresel sorunlara yol açmaması için hayat geçirildi. Gebze Belediye Meclisi'nin aldığı karar gereği moloz ve inşaat atığı toplama bedeli olarak 1 çuvaldan (30 kilogram) 2 TL, 1 traktörden 50 TL, 1 kamyon atıktan ise 250 TL alındığı kaydedildi.

Atık pil ve yağ makineleri teslim edildi

Tarsus Belediyesi, gelecek nesillere sağlıklı bir çevre bırakmak için Çukurova Kalkınma Ajansı ile ortaklaşa gerçekleştirdiği "Geri Dönüşüm Başlıyor" projesi kapsamında okullara atık pil ve atık yağ makinelerini törenle teslim etti. Proje ile ilk ve ortaokul olmak üzere toplam 43 okula 55 adet atık pil ve atık yağ makineleri dağıtımına başlandığını belirten Tarsus Belediye Başkanı Şevket Can, projenin amacının atık bitkisel yağların ve atık pillerin toplanarak geri dönüşümünün sağlanması olduğunu dile getirdi. Başkan Can, "Bu makineleri dağıtmamızdaki amaç, öğrenci kardeşlerimiz ve onların aracılığıyla ailelerine ulaşarak, el ele vererek çevre kirliliğinin üstesinden birlikte gelmek istememizdir. Biliyoruz ki, atık yağlar ve atık piller doğaya geliş güzel bırakıldığında çevreye oldukça önemli zararlar vermektedir. Lavaboya dökülen 1 litre atık yağ, denizlere ulaşarak 1 milyon m² deniz suyunun kirlenmesine sebep olmaktadır. Bir küçük atık kalem pil ise 4 m² toprağı kirlleterek bu toprağı üretim yapamaz hale getirmektedir. Yani biz doğaya ne verirse doğa da bize onu geri verecektir." diye konuştu.

Uyuşturucuya karşı müzik

Tepebaşı Belediyesi ile özel bir firma Türkiye'nin son dönemde önemli sorunlarından uyuşturucuya karşı ortak savaş açtı. Firmanın Genel Müdürü Ekrem Bulur ve Berna Kızılürk Çalışkan, Tepebaşı Belediyesi'nin kurmuş olduğu Çocuk Senfoni Orkestrası'nda kullanılmak üzere iki keman ve bir çelloyu Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataça teslim etti. Firma Genel Müdürü Ekrem Bulur, böylesine güzel bir projeye destek vermekten mutluluk duyduklarını belirterek, bundan sonra

da desteklerinin süreceğini söyledi. Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataça, "Çocuk Senfoni Orkestrası ile amacımız çocuklarımızın müzikle tanışması ve geleceğe daha güvenle bakmaları ama asıl amacımız Türkiye'nin baş belası olan uyuşturucuya karşı bir savaştır. Hayatında eline keman almamış çocuklarımızın müzik eğitimi alarak dünyaya bakış açılarını değiştirmelerini istiyoruz. Bu proje 70'li yıllarda Venezüella'da uyuşturucuyla mücadele için adı "El Sistema" olan bir sistemle dünyaya du-

yurulmuş ve çok büyük başarılar elde edilmiş, çok önemli müzisyenler yetiştirilmiş. Bu sistem Türkiye'de ikinci olarak da Tepebaşı Belediyemizde başladı. Şirket yetkililerine bizlere destekleri için teşekkür ediyorum" dedi.

Sokak hayvanları bugün modern toplumların önemli sorunlarından biri. Sokak hayvanlarına yönelik politikalar ve yerel yönetimlerin konuyla ilgili yükümlülükleri ise her zaman gündemdeki yerini koruyor.

Can dostlarımız sokak hayvanları

Yaşam, tüm canlıların ortak paydası ve tüm unsurlarıyla bir bütün. Hayatın sürdürülebilirliği için canlıların bir arada yaşaması, ekolojik dengenin korunması şart.

insanoğlunun, hayvanlarla ilişkisi tarih boyunca süregelmıştır. İnsanlar beslenme (et, süt, yumurta gibi), giyim (yün, yapağı vb.), günlük işleri ve ihtiyaçlarını karşılamak (yüklerini taşımak, avlanmak, toprağın işlenmesi gibi) ve tehlikelerden korunmak için çeşitli hayvanlardan yararlanmıştır.

Dünya hızla gelişirken önce sanayi

devrimi ardından günümüzün modern bilgi ve teknoloji çağı, kırsal kesimden kentlere göçleri başlatmış haliyle çiftlik hayvanları olarak adlandırabileceğimiz at, inek, eşek gibi hayvanlar kırsalda kalmıştır. Günümüzün modern kentlerinde ise, insan-hayvan ilişkisinin boyutu farklılaşmış, üretkenliğin ve uzmanlığın ön planda olduğu kentlerde, insan- evcil hayvan (pet) ilişkisi sevgi, arka-

daşlık, yalnızlığı paylaşma ilişkisine dönüşmüştür. Bu hayvanlar birer aile bireyi olarak görülmektedirler.¹

Öte yandan günümüzde gerek ülkemizde gerekse dünyada sokak hayvanları ya da sahihsiz hayvanlar önemli toplumsal sorunlardan biri olarak karşımızda durmaktadır. Sokaklarda doğup, büyüyen ve sahipleri tarafından terk edilen çoğun-

lukla kedi ve köpeklerden oluşan sokak hayvanları ise yeterli beslenememe, sağlık sorunları, kötü muamele görme, itlaf edilme gibi birçok önemli sorunla karşı karşıya.

Hayvan hakları

Hayvan haklarına yönelik mücadeleler 18. yüzyıla kadar uzanmaktadır. Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi, 15 Ekim 1978 tarihinde Paris'te UNESCO merkezinde ilan edilmiştir. 14 maddeden oluşan Hayvan Hakları Evrensel Beyanname, yaşayan bütün canlıların doğal haklara sahip olduğunun ve insanoğlu tarafından

hayvanlara saygı gösterilmesinin, bir insanın diğerine gösterdiği saygıdan ayrı tutulamayacağının altını çizmektedir. Bu bağlamda, hayvanlara kötü muamele edilemeyeceği veya zalimane davranışlarda bulunulmayacağı, eğer bir hayvanın öldürülmesi gerekiyorsa, bunun bir anda, acısız ve korku yaratmaksızın yapılması gerektiği, bir insanın desteğine ihtiyaç duyan her hayvanın uygun beslenme ve bakımı görme hakkına sahip olduğu, hayvanlar üzerine yapılan fiziksel ya da psikolojik acı çekmeye sebep olan deneylerin hayvanların haklarının ihlali olduğu, vahşi hayvanların da yaşama hakkına

ve kendi doğal çevrelerinde özgürce üreme hakkına sahip olduğu, ölü bir hayvana bile saygıyla davranılması gerektiği, hayvanların kendilerine özgü yasal statüleri ve haklarının hukuk tarafından tanınmak zorunda olduğu, hayvanların güvenliğinin koruma altına alınmasının devlet örgütleri düzeyinde temsil edilmesi gerektiği vb. gibi hayvan haklarına ilişkin temel ilkeleri ortaya koymaktadır.²

Bu konuda önemli bir diğer uluslararası belge de 1987 yılında imzaya açılmış olan Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi'dir. 16 AB üyesi devletin taraf olduğu Sözleşme'yi, Türkiye 2003 yılında kabul etmiştir ve bu Sözleşme'nin 3. Bölümünün 12. maddesi sahipsiz hayvanlara yöneliktir. Sözleşmeye taraf olan ülkeler sokak hayvanlarına yönelik yasal ve idari tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Dünyada...

Avrupa Birliği ülkeleri ve diğer gelişmiş ülkelerde sahipsiz hayvanların kontrol altına alınması ile ilgili araştırma yapılmıştır.

Sahipsiz köpekler ya da diğer bir tabirle başıboş sokak köpekleri başta Avrupa'nın Akdeniz kıyısındaki ülkeler olmak üzere birçok gelişmiş ülkede temel sorunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'ne (DSÖ) göre 1990 yılında, dünya üzerindeki köpek sayısının 500 milyon olduğu (insan nüfusunun 10'da biri kadar) ve bunun yüzde 75'inin de başıboş olduğu tahmin edilmektedir. Araştırma sonucunda Avrupa ülkelerinin birçoğunda başıboş köpeklerin itlafına çok az rastlandığı; daha çok kısırlaştırma ve barındırma yöntemlerinin tercih edildiği görülmüştür. Başıboş köpeklerin kısırlaştırılması teşvik

edilmekte ve böylece plansız üremeleri azaltılmaktadır. Ancak, yine Dünya Sağlık Örgütü'ne göre tüm dünyada sahipsiz köpekleri barınaklarda toplamak ya da itlaf etmek geçerli bir yol olarak kabul edilmemektedir. DSÖ'ye göre sokakları bir anda tamamen köpeksiz hale getirmek mümkün olmadığı gibi, bu tür girişimlerin sonucunda köpek nüfusu kısa sürede eskisinden daha da fazla artmaktadır.³

Başta Avrupa Birliği'ne üye olmak üzere gelişmiş ülkelerde sokak hayvanlarıyla ilgili uygulamalar ve cezai yaptırımlara baktığımızda örneğin Belçika, Danimarka, Almanya, Hollanda ve İsveç'te, sokak hayvanlarının kontrolüne yönelik etkili bir yasal zemin bulunmakta ve bunun uygulanmasından yerel otoriteler sorumludur. Sokak hayvanları için zorunlu kayıt sistemi, özellikle köpeklerin tanımlanmasında mikroçip ve dövme yaygın olarak uygulanmakta, hayvan nüfuslarının kontrol altına alınması için yerel bazda eğitim programları düzenlenmekte, hayvanlar barınaklara yerleştirilmektedir. Yine bazı Avrupa ülkelerinde barınaklara yerleştirilemeyen köpeklerle ötenazi yapılabilmektedir.

Sokak hayvanlarının itlafı

Sokak hayvanlarının itlafı, bu konunun en hassas noktalarından birini teşkil etmektedir. Bu anlamda ülkelerin çeşitli sebeplerle sokak hayvanlarını itlaf ettikleri görülmektedir. İsveç'te kamu sağlığını tehdit eden, tedavisi mümkün olmayan şekilde yaralı veya hasta olan sokak hayvanları acilen itlaf edilmektedir. Portekiz'de başıboş hayvanların sayısının sorun teşkil etmesi halinde hayvanlara acı ve hasar vermeden sayısının azaltılabileceği ifade edilmektedir. Letonya'da hayvanların

öldürülmesinin tek istisnası insan sağlığı için doğrudan bir tehdit oluşturmalarıdır. İtlaf da yine acı vermeyen bir yöntemle gerçekleştirilmelidir. İstisnalar dışında başıboş hayvanlar için kısırlaştırma ve barındırma yöntemi tercih edilmektedir.

Yasal düzenlemelere rağmen bazen uygulamada sıkıntılar da yaşanabilmektedir. Birleşik Krallık'ta, son yıllarda benimsenen politikalar sayesinde sokak hayvanları sorunuyla mücadele kapsamında oldukça önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. 2005 yılında çıkarılan kanunla, sokak hayvanlarının toplanması, yerel otoritelerin sorumluluğuna verilmiştir. Toplanan hayvanlar 7 gün boyunca yerel otoriteler tarafından barınaklarda tutulmakta olup, bu süre sonunda sahiplendirilemeyen hayvanlar hayvan refahı kuruluşlarına gönderilmekte ya da bu hayvanlara ötenazi uygulanmaktadır. Sokak hayvanlarının sayısını kontrol altına almak için kısırlaştırma yöntemine başvurulmaktadır. (Avrupa Birliği Bakanlığı, 2011, s.7)

Kırsal alanlarda sokak hayvanlarının sayılarında kontrolsüz bir şekilde artış görülen Fransa'da, tanımlama ve kayıt altına alma işlemlerinin gerçekleştirilmesi bir zorunluluk olmasına rağmen, uygulamada ciddi sorunlarla karşılaşmaktadır. Kaybolan veya terk edilen sokak hay-

vanları sadece geçici bir süre için barınaklarda tutulmaktadır. Bu süre zarfında sahibi bulunamayan ya da yeniden sahiplendirilemeyen hayvanlara, veteriner hekimler gözetiminde ötenazi uygulanabilmektedir. Bu durum, hayvanların sağlıklı ve genç olup olmadığına bakılmaksızın itlaf edilmesi sonucunu doğurması nedeniyle hayvanseverler tarafından sıkça eleştirilmektedir. (Avrupa Birliği Bakanlığı, 2011, s.7)

İtalya'nın 1991 yılına kadar sokak hayvanları sorununu çözmek için kullandığı yöntem, hayvanların yakalanması ve akabinde öldürülmesi olmuştur. 1991 yılında yürürlüğe konulan yasa ile beraber bu politikaya son verilmiş olup, hayvanların bakımı ve popülasyon kontrolü devletin yükümlülükleri arasında yer almıştır. Sokak hayvanlarının sayısını kontrol altına almak için cerrahi kısırlaştırma yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak, barınakların fiziki şartları ve denetimlerinin yetersizliği, özellikle ülkenin güney bölümünde önemli bir sorun olmaya devam etmektedir. (Avrupa Birliği Bakanlığı, 2011, s.7) Hayvanların korunmasına yönelik olarak yasaların ihlali halinde Avrupa'da hapis ve para cezası, toplum hizmeti, asgari ücrette kesinti gibi yaptırımlar uygulanmaktadır.

Türkiye'de...

Türkiye'de hayvanları koruma adına yapılan yasal düzenlemeler ise çok yeni. 2003 yılında Türkiye, Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi'ni kabul etmiştir. Ancak ülkemizde hayvanların korunmasıyla ilgili hukuki düzenleme 2004 yılında kabul edilen 5199 sayılı

Hayvanları Koruma Kanunu'dur. Kanun, Çevre ve Orman Bakanlığı'nın girişimleriyle hazırlanmış yine Bakanlık tarafından 2006 yılında kanunun uygulanmasına ilişkin detaylar "Hayvanların Korunmasına Dair Uygulama Yönetmeliği"nde yayınlanmıştır. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda sokak ya da sahihsiz hayvanlara yönelik hükümler bulunmaktadır. Kanun, barınacak yeri olmayan veya sahibinin ya da koruyucusunun ev ve arazisinin sınırları dışında bulunan ve herhangi bir sahip veya koruyucunun kontrolü ya da doğrudan denetimi altında bulunmayan evcil hayvanları, sahihsiz hayvan olarak tanımlamaktadır. Yerel yönetimlerin, gönüllü kuruluşlarla işbirliği içerisinde, sahihsiz ve güçten düşmüş hayvanların korunması için hayvan bakımevleri ve hastaneler kurarak onların bakımlarını ve tedavilerini sağlamaları ve eğitim çalışmaları yapmaları, kontrolsüz üremeyi önlemek amacıyla toplu yaşanan yerlerde beslenen ve barındırılan kedi ve köpeklerin sahiplerince kısırlaştırılması esası, bununla birlikte söz konusu hayvanlarını yavruvatmak isteyenlerin, doğacak yavruları belediyece kayıt altına aldirarak bakmakla ve/veya dağıtımını yapmakla yükümlü oldukları da kanunda yer alan ilkeler arasındadır. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve uygulama yönetmeliği uyarınca; sahihsiz veya güçten düşmüş hayvanların toplatılması, kısırlaştırılması, aşılanması, gerekli tıbbî bakımlarının

yapılması ve işaretlenmesi, alındığı ortama geri bırakılması, sahiplendirilenlerinin kayıt altına alınması yerel yönetimlere bırakılmıştır. Kanunda yetkili makam olarak tanımlanan Çevre ve Orman Bakanlığı, yetkilerini il müdürlükleri ve yerel yönetimlere devretmiş durumdadır. Yönetmeliğe göre; geçici bakımevlerine getirilen hayvanların sahiplendirilmesi için belediye tarafından belediye ilân panoları ile belediyenin internet ortamında ve diğer tüm yayın organlarında duyuru yapılmakta ve sahiplendirilme teşvik edilmektedir. Geçici bakımevlerinde on gün süre ile gerekli duyurular yapıldığı halde sahiplendirilemeyen hayvanların; kontrolleri, aşıları ve tıbbî müdahaleler ile kısırlaştırılmaları yapıldıktan ve operasyon yaraları kapandıktan en az yedi gün sonra kayıt altına alınıp, müdahale görmüş olduklarını gösteren işaretleri üzerlerinde olacak şekilde veteriner hekimin onayı ile alındıkları ortama geri bırakması gereklidir. Hayvanların, ilgili belediye sınırları dışındaki bir ortama, ormanlık alana veya diğer yaban hayatı yaşam alanlarına bırakılması yasaktır.⁴

2004 yılında kabul edilen 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun uygulanmasında yaşanan sorunların giderilmesi için 2012 yılında Kanun'da değişiklik yapılması önerisi gündeme gelmiştir. Tasarı ile hayvanlara tecavüz edilmesi, tehlikeli köpek ırklarının sahiplenilmesi ve hayvanlara işkence yapılarak ölümüne sebebiyet verilmesi gibi hayvan hakları ihlalleri, caydırıcı olması

amacıyla kabahat kapsamından çıkarılmış, bu ihlal durumlarında uygulanmak üzere adli cezalar öngörülmüş ve diğer idari para cezalarının miktarı artırılmıştır. Ayrıca Tasarı sokak hayvanlarının rehabilitasyonu, ev ve süs hayvanı satışı yapan yerlerde yırtıcı, saldırgan ve zehirli hayvanların satışının engellenmesi ve meskenlerde hayvan barındırılması ile ilgili düzenlemeler de içeriyor. Değişiklik önerisinde geçici barınakta bekleyen ve sahiplenilmeyen hayvanların orman içinde doğal yaşam parklarına götürülmesi de var. Bu parkların oluşturulmasında Büyükşehir Belediyesi yükümlü olacak. Büyükşehir olmayan yerlerde bu yerleri belediyeler kuracak. Bakanlık gerekli görürse belediyelere yer tahsis edilecek. Hayvanları geçici hayvan barınaklarına da belediyeler getirecek.

Barınaklarda hayvanlara tedavi ve aşı yapılabilecek. Kısırlaştırma işleminde ise yetki veterinerlik hizmetlerinden dolayı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na veriliyor. Değişiklik öneren tasarıda 'uyutma', sahiplenilmeyen hayvanların doğal yaşam parklarına bırakılması ve hayvanların sahiplendirilinceye kadar barınakta tutulması maddelerine hayvanseverler tarafından eleştiri getiriliyor. Değişiklik teklifi halen Meclis'te. Bugün ülkemizde belediyeler sokak hayvanlarıyla ilgili çalışmalarına hız verdi. Barınak ve bakımevlerinin yanı sıra kedi evleri, kış ve yaz aylarında beslenme ve su odakları, hayvanların tedavilerinin, aşılarının yapılmasına ek olarak özellikle sosyal medya üzerinden sokak hayvanlarının sahiplenilmesi hizmetlerini yürütüyorlar.

Kaynak

1. Dr. Hülya Tamzok, Dr. Mustafa Kük, Prof. Dr. Nesrin Çobanoğlu, "Hukuki ve Etik Boyutlarıyla Sokak Hayvanları", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2013, s.248
2. Avrupa Birliği Bakanlığı, Hayvan Hakları, Hayvanların Korunması ve Refahı, Ankara, Mart 2011
3. Sağlık Bakanlığı, Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Avrupa Birliği Ülkeleri ve Diğer Gelişmiş Ülkelerde Hayvan İtlatı ile İlgili Uygulamalar, Ankara, Haziran 2008
4. Avrupa Birliği Bakanlığı, Hayvan Hakları, Hayvanların Korunması ve Refahı, Ankara, Mart 2011, s.10
5. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/49/1775/18777.pdf>
6. <https://www.google.com.tr/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=hayvan+haklar%C4%B1yla+ilgili+%C3%Bcniversite+tezleri>
7. <http://www.saglik.gov.tr/SBWEBUYGULAMA/dosya/1-38391/h/arastirma---ab-ve-diger-gelisim-ulkelerde-hayvan-itla-.doc>
8. <http://deney.ibu.edu.tr/dokuman/HayvanHaklariEvrenselBildirgesi.pdf>
9. www.abveteriner.org/dosyalar/ABSokak.doc
10. www.abveteriner.org
11. <http://www.abgs.gov.tr/files/Tar%C4%B1m%20ve%20>

Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker:

“Hedefimiz insan ve çevre dostu bir şehir oluşturmak”

Sürdürülebilir sağlıklı bir kentleşme için Gebze'nin 2023 vizyon projelerini hazırladıklarını ifade eden Gebze Belediye Başkanı ve Sağlıklı Kentler Birliği Başkan Vekili Adnan Köşker, hedeflerinin insan ve çevre dostu bir şehir ortaya çıkarmak olduğunu dile getirdi.

Konumu itibariyle ulaşım açısından kavşak bir noktada yer alan Gebze, öne çıkan sanayisinin yanı sıra bilim, teknoloji, kültür ve tarih şehri. Gebze Belediyesi, 2009 yılında Sağlıklı Kentler Birliği'ne üye olarak sağlıklı kent olma adına da önemli adımlar atmakta.

Gebze Belediye Başkanı ve Sağlıklı Kentler Birliği Başkan Vekili Adnan Köşker, sanayi ile sağlıklı kentin bir arada bulunmasının çok zor fakat imkansız olmadığına işaret ederek, kentte bu anlamda yapılan çalışmaları Kentli Dergisi'ne anlattı.

■ Bize Gebze'yi anlatabilir misiniz?

Gebze denince akla ilk önce sanayi gelir. Gebze büyük bir sanayi şehridir. Türkiye sanayisinin yaklaşık yüzde 9'u Gebze'dedir. Gebze ve çevresinde 13 organize sanayi bölgesi ile birlikte orta ve büyük ölçekli 2 bin 500 dolayında sanayi kuruluşu faaliyet göstermektedir. 2015 yılı itibariyle nüfusumuz 340 bine ulaşmıştır. Ancak gündüz nüfusumuz 700-800 bine ulaşmaktadır. İkinci olarak Gebze bilim ve teknoloji şehridir. Türkiye'mizin en seçkin kuruluşları arasında yer alan TÜBİTAK MAM Gebze'dedir. Bilişim Vadisi Gebze Muallimköy'de inşa edilmektedir. Yine yapılan değişikliklerle 2014 yılında Gebze Teknik Üniversitesi'ne dönüştürülen Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Türk Standartları Enstitüsü Kalite Kampüsü, teknoparklar, TÜSİDE gibi kurumlar Gebze'yi bilim ve teknoloji şehri haline getiren önemli kuruluşlardır. Üçüncü olarak Gebze ulaşım yollarının kavşak noktasında olan, sahip olduğu ulusal ve uluslararası ölçekteki kara, hava, deniz ve demiryolu ağları ile bir ulaşım kentidir diyebiliriz. Bir de Gebze'nin çok fazla bilinmeyen fakat özellikle son beş yıldır bu yönünü açığa çıkarmaya çalıştığımız tarih şehri özelliğidir. Gebze'miz aynı zamanda bir tarih şehridir. Osmanlı ordularına karar-gahlık yapan, Fatih Sultan Mehmet Han'ın vefat ettiği Hünkar Çayırı, stratejinin babası olarak kabul edilen ünlü komutan Kartacalı Anibal'ın anıt mezarı, Türk müzeciliğinin ku-

rucusu, ünlü ressam Osman Hamdi Bey, Çoban Mustafa Paşa Külliyesi, Malkoçoğlu Mehmet Bey Türbesi Gebze'yi aynı zamanda bir tarih ve kültür şehri yapan değerlerdir. Öte yandan Gebze, Anadolu'nun 81 ilinden, Balkanlardan, Kafkasya'dan, Kırım'dan, Suriye'den göç edenlerin bir arada barış, huzur ve kardeşlik içerisinde yaşadığı kültürler mozaiği bir şehrimizdir.

■ “Sağlıklı kent” kavramı sizin için neyi ifade ediyor?

Sağlıklı kent kavramını ele alırken tanımlamayı çok geniş kapsamda ele almak gerekir. Öncelikle sağlıklı kent, kentle insanın barışık yaşadığı, insanın kentten, kentin insandan hoşnut olduğu bir mekanı ifade eder. Huzurlu, güvenli, insanın ruh ve beden sağlığını bozmayan, sosyal, siyasal, kültürel, sanatsal, ekonomik ve ticari ilişkilerin bir ahenk ve düzen içinde yapılabildiği; temiz çevreye,

“Sağlıklı ve sürdürülebilir bir kentleşme, bugün dünyada tüm kentlerin yaşadığı bir sorun. Bu sorunun altından ancak birlikte, birbirimizin deneyim ve araştırmalarımızdan yararlanarak, ortak çalışmalar, ortak projeler üreterek kalkabiliriz.”

temiz suya sahip, temiz hava solunabilen planlı bir şehir demektir. Sağlıklı kent, yaşlısından engellisine, gençlerinden kadınlarına toplumun her

“Kentleri ağırlıklı olarak çevre sorunları, göç ve hızlı nüfus artışı, işsizlik, trafik, nitelikli altyapı sorunları, güvenlik, kent yoksulluğu, sağlıklı şehirleşmenin sürdürülebilmesi için kaynak yetersizliği gibi problemler tehdit etmektedir.”

kesiminin huzur ve mutluluğunu sağlayabilen, gürültü, ses ve görüntü kirliliği olmayan, estetik bir kent dokusuna sahip, insanların yaşamaktan memnun olduğu bir kenttir. Yine sağlıklı kent kavramı sürdürülebilir insani, manevi, sosyal, ekonomik, kültürel, sanatsal, mimari ve çevresel standardı ve gelişimi yakalamış kent demektir.

■ **Gebze denilince akla ilk gelen sanayi oluyor. Siz de endüstri mühendisisiniz. Sanayi ve sağlıklı kent kavramı bir arada bulunabilir mi? Bu konuda Gebze’de nasıl bir yol haritası belirlediniz?**

Sanayi ile sağlıklı kentin bir arada bulunması çok zordur, fakat imkansız değildir. Zira sanayi devriminden sonra dünyanın her tarafında sanayi, kenti ve çevreyi çok fazla dikkate almayan, yer yer tahrip eden bir çizgide gelişmiştir. Sanayinin doğasında bir üretim faaliyeti ve beraberinde havayı, toprağı, suyu, denizi etkileyen, katı, sıvı ve gaz gibi atık maddelerin yol açtığı hava ve çevre kirliliği sorunu var. Sanayinin çevre ve kent üzerinde yaratacağı olumsuz etkileri sıfırlamak elbette mümkün değil. Ancak biz hassas

bir planlamayla, çevre ve insan dostu projelerle, yüksek çevre teknolojileriyle, atık yönetimi ve arıtma tesisleriyle sanayi ile kenti bir arada yaşatabiliriz. Bizim önümüzde bir gerçek var. Gebze’de sanayi ile kent bir arada hayatıyetini sürdürmek zorunda. Dolayısıyla sürdürülebilir bir kentleşme ile sürdürülebilir sanayileşme konusunda yapılan çalışmaları iki başlık altında toplamak gerekir. İlk olarak sanayi şehri Gebze’yi aynı zamanda nefes alan, temiz havası, temiz suyu, temiz toprağı ve denizi olan, yeşiliyle, ormanıyla, doğasıyla buluşulabilen, spor yapılabilen, ulaşımı rahat, sağlık ve eğitim imkanları gelişmiş, tarihi ve kültürel değerlerini yaşatan bir şehir haline getiren projelere ağırlık veriyoruz. İkinci başlıkta yapılan çalışmalar ise sanayideki dönüşümle ilgilidir. Gebze’deki sanayi kuruluşları bir yandan şehir dışına ve organize sanayi bölgelerine taşınmaya teşvik edilirken diğer yandan Gebze’deki sanayileşmede niteliksel bir dönüşüm yaşanmaktadır. Gebze’de bacalı sanayiden hızla ileri teknoloji sanayileşmeye doğru adımlar atılmaktadır. Muallimköy’de inşa edilen Bilişim Vadisi hizmete girdiğinde bu dönüşüm hız kazanacaktır.

■ **Günümüz şartlarında kentleri tehdit eden unsurlar sizce neler?**

Günümüzde kentleri ağırlıklı olarak çevre sorunları, göç ve hızlı nüfus artışı, işsizlik, trafik, nitelikli altyapı sorunları, güvenlik, kent yoksulluğu, sağlıklı şehirleşmenin sürdürülebilmesi için kaynak yetersizliği gibi problemler tehdit etmektedir.

■ **Sağlıklı Kentler Birliği’ne ne zaman ve ne amaçla üye oldunuz?**

Gebze Belediyesi olarak biz Sağlıklı Kentler Birliği’ne 2009 yılında üye olduk. Tabi sağlıklı ve sürdürülebilir bir kentleşme, bugün dünyada tüm kentlerin yaşadığı bir sorun. Bu sorunun altından ancak birlikte, bir-birimizin deneyim ve araştırmalarımızdan yararlanarak, ortak çalışmalar, ortak projeler üreterek kalkabiliriz. Dünyadaki gelişmeleri yakından takip

etmek, kamuoyunun, hükümetin ve uluslararası kuruluşların desteğini almak için güçlü bir organizasyona ihtiyaç olduğunu gördüğümüz için birliğe üye olduk.

■ **Sağlıklı Kentler Birliği’nin çalışmaları hakkında neler söylersiniz? Beklentileriniz nelerdir?**

Sağlıklı Kentler Birliği, gerek eğitim seminerleriyle gerekse ulusal ve uluslararası organizasyonlarla ülkemizde ve dünyada sürdürülebilir kentleşme

adına yaşanan gelişmeleri, üretilen projeleri ve uygulamaları yakından takip ederek üye belediyelerle paylaşıyor ve belediyelerimize bu alanda bir dinamizm kazandırıyor. Ben Birliğimizin bugüne kadar misyon ve vizyonuna uygun başarılı ve kurumsal çalışmalara imza attığına inanıyorum.

■ **Gebze Belediyesi’nin sağlıklı kent olma yolunda vizyonu nedir? Nasıl bir hedef belirlediniz bu konuda?**

Gebze bir sanayi şehri olmanın ya-

nında aynı zamanda bir bilim ve teknoloji şehri. Kara, deniz, hava ve demiryollarının kesiştiği kavşak noktasında bir ulaşım şehri. Tüm bu unsurlar Gebze'de sağlıklı kentleşmeyi doğrudan etkileyen unsurlar. Fırsatlar ve tehditler iç içe. Gebze Belediyesi olarak sürdürülebilir sağlıklı bir kentleşme için 2023 vizyon projeleri hazırladık. Amacımız sanayi ile kentin barışık yaşadığı, çevre sorunları çözümlenmiş, toplumun tüm kesimlerinin mutlu, huzurlu ve sağlıklı

yaşayabildiği bir şehir ortamı oluşturmaktır. Bu projelerle Gebze, sanayi ve bilim şehri olmanın yanında, tarih şehri, sağlık şehri, spor şehri, yaşlısı, genci, kadını, çocuğu, engellisi ile bir huzur şehri haline gelecek inşallah. Hedefimiz insan ve çevre dostu bir şehir ortaya çıkarmaktır.

■ **Gebze sağlıklı kent olma yolunda ne gibi adımlar attı, atıyor?**

Gebze'de başta Büyükşehir Beledi-

yemiz olmak üzere diğer kurumlarıyla birlikte önemli projelere imza attık. Öncelikle geçtiğimiz dönem Kocaeli'nin en büyük çevre yatırımı olan Gebze Atıksu Arıtma Tesisi hizmete girdi. Kent içinden geçen dereler ıslah edildi. Gebze'ye Türkiye'nin en büyük kent meydanlarından birini kazandırıdık. İçinde tarihi külliyesi, çamlık korusu, yayalaştırılmış geniş bir meydan, gül bahçesi, süs ve gösteri havuzları, kültür merkezi olan bir kent meydanı. Eskihisar Sahil Düzen-

lemesi, 450 bin metrekarelik Tatlıkuyu Vadisi, mini semt meydanları hizmete girdi. Geri Kazanım Projesi (GEKAP) ile ALO Moloz hattını geçtiğimiz dönem hizmete açtık. Geçtiğimiz dönemle birlikte 80'den fazla yeni park inşa ettik. Güzel Evim Güzel Kentim adlı bina cephe yenileme projesine başladık. Doğalgaz dağıtım çalışmalarını büyük ölçüde tamamladık. Çocuklarımız ve gençlerimiz için iki adet bilim ve sanat merkezinin inşasına başladık. Olimpik yüzme havuzunun inşası devam ediyor. GESMEK ile 80 ayrı branşta sanat ve meslek kursları ile yabancı dil, güzel sanatlar, geleneksel sanatlar, el becerileri ve hobi kursları açtık. Kentsel dönüşüm projelerini uygulamaya Kirazpınar'dan başladık. Bu dönemde çalışmalar genişletilerek devam edecek. Bu dönemde 2023 vizyonumuz çerçevesinde çok sayıda proje hazırladık. Sultan Orhan Mahallesi Tarihi Kentsel Tasarım Projesi, Eskihisar Macera ve Aksiyon Parkı, Beylikdağı Kültür Parkı, Ballıkayalar Tabiat Parkı, Eskihisar Kalesi Çevre Düzenlemesi, Anıbal Anıtmezar Düzenlemesi, raylı ve toplu ulaşım sistemleri, yeni katlı otoparklar, kapalı pazaryerleri, Tarihi Hünkar Çayırı'nda Fatih Sultan Mehmet'in Otağı ve Kültür Merkezi Projesi, kent ormanları ve mesire alanları, gençlik kampı, gençlik ve spor merkezleri, engelli yaşam merkezi, yaşlılar konuk evi, uluslararası kongre merkezi, 10 bin kişilik kapalı spor salonu, taşocaklarının kaldırılmasıyla oluşturulacak rekreatif spor alanı, modern mezbahane ve kurban satış yeri gibi projeler önümüzdeki dönemde hayata geçirmeye çalışacağımız projeler arasındadır.

■ **Kapak konumuz "sokak hayvanları". Bu konuda ne gibi çalışmalar yaptınız?**

Veteriner müdürlüğümüz sokak hayvanları ile ilgili çalışmaları Bü-

yükşehir Belediyemiz ile işbirliği ve koordinasyon içerisinde gerçekleştirilmektedir. Sahada hasta, yaşlı, kısırlaştırılmamış, saldırgan hayvanlar uygun yöntemlerle yakalanarak geçici bakımevine getirilmekte ve burada tedavi, aşılama, kısırlaştırma, küpeleme ve çip uygulaması yapılmaktadır. Bu süreçte sahiplendirilemeyen hayvanlar alındıkları ortama bırakılmaktadır. Yıllık ortalama 600 köpek kısırlaştırılarak ilçemiz sınırları içerisinde alındıkları ortama bırakılmıştır. Sokak hayvanlarının özellikle yaz aylarında su ihtiyaçlarının karşılanması için muhtelif noktalara 17 adet sulak yerleştirilerek günlük takibi yapılmaktadır. Yine İl Çevre ve Orman Müdürlüğü bilgisi dahilinde 3 adet beslenme noktasında kamu kurumları ve fabrikalardan sağladığımız gıdalar ve mama takviyesi ile yemleme yapmaktayız. Olumsuz hava şartlarının olduğu dönemlerde bu sayı artırılarak hayvanların gıda ihtiyacı giderilmeye çalışılmaktadır.

■ **Sağlıklı Kentler Birliği'nin mayıs ayında ev sahipliğinizde gerçekleşecek "Yerel Yönetimlerin Gençlik**

Politikaları ve Uyuşturucu Madde ile Mücadele" başlıklı konferansı hakkında bize neler söylemek istersiniz?

Uyuşturucu ve madde bağımlılığı bugün maalesef, gençlerimizi, çocuklarımızı, kentlerimizi en çok tehdit eden tehlikelerin başında yer alıyor. Hayatının en enerjik, en atılgan, değişime ve etkilenmeye en açık olduğu yaşlarda gençlerimiz, ilgisizlikten veya onların saflığından, temizliğinden istifade etmek isteyen çeşitli şer odakları ve çetelerin aldatıcı tuzaklarına düşüyor. Yaşamlarının baharında, hayatının en güzel günlerinde madde kullanmaya başlıyor. Hayatları kararıyor. Gençlerimizi uyuşturucu ve madde bağımlılığı tehlikesine karşı koruma konusunda elbette yerel yönetimlere de büyük görevler düşüyor. İşte Birliğimizin gerçekleştireceği konferans, uyuşturucu ve madde bağımlılığına karşı mücadelede yerel yönetimleri daha etkin kılmayı ve belediyelerimize bu konuda yeni perspektifler kazandırmayı amaçlıyor. Yerel yönetimler için oldukça yararlı olacağına inandığım konferansın şimdiden hayırlı olmasını diliyorum.

Hedef 10 milyon ağaç

İlk belediye başkanlığı döneminde bir milyon ağaç diken ve 10 milyon ağaç daha dikeceğini açıklayan Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel, kavşak inşaatı yapılacak olan alanda bulunan ağaçları başka bir yere diktirdi.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel, trafik sorununu rahatlatarak Mevlana Kavşağı'nda fly-over tipi üst geçit sistemi çalışmalarını başlattı. Başkan Türel, çalışmalar öncesinde tüm Türkiye'ye örnek olacak bir uygulamaya imza atarak, bölgede bulunan ve zarar görme tehlikesi bulunan ağaçları başka bir alana naklettirdi. Adnan Menderes Bulvarı üzerinde bulunan Benjamin türü ağaçlar sökülürken zarar görmemeleri için önce budandı. Daha sonra özel makineler ile

köklerinden sökülen ağaçlar, Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne götürülerek gerekli bakımları yapıldı. Buradaki işlemlerin ardından ağaçlar Anadolu Kavşağı'nda yeniden dikildi. 2004-2009 yıllarındaki ilk belediye başkanlığı döneminde 1 milyon ağaç diken Menderes Türel, yeni başkanlık döneminde 10 milyon ağaç dikeceğini açıklamıştı. Sözde değil özde çevreci olduğunu ifade eden Türel, raylı sistem inşaatı sırasında da güzergah üzerinde bulunan portakal ağaçlarını köklerinden söktürerek farklı alanlara diktirmişti.

Çalışmalara katıldı

Türel, Mevlana Kavşağı'ndan sökülen ağaçların Anadolu Kavşağı'na dikilmesi sırasında çalışmaları yerinde inceledi. İşçiler ile bir araya gelen ve sohbet eden Türel, "Geçmişte bir milyon ağaç dikmiş bir belediye başkanı olarak bu dönemde 5 senede 10 milyon ağaç dikme hedefimiz var. Antalya'da proje alanlarımız içinde kalan ağaçlarımızın bir tanesini bile kesmiyoruz. Onların hepsini proje alanlarımız dışındaki kullanılabilecek en uygun alanlara naklediyoruz. Bu ağaçları özellikle korumayı kendimize yaşam biçime haline getirdik" diye konuştu. Başkan Türel, Mevlana Kavşağı'nın yeni hali için de müjde verdi. Türel, tüm projelerde olduğu gibi Mevlana Kavşağı'nda da en güzel çevre düzenlemesini ve peyzaj çalışmasını yapacaklarını söyledi.

Sosyal medya üzerinden sıcak yuva

Antalya Büyükşehir Belediyesi Kepezaltı Sahipsiz Hayvan Bakımevi'ndeki kedi ve köpekler sosyal medya üzerinden sahiplendiriliyor. 7/24 sahipsiz hayvanlara yönelik acil ihbarları hayvan ambulansı ve toplama ekibi ile değerlendiren bakımevinde, gelen hasta hayvanlara, tıbbi ve cerrahi tedavileri yapılıyor.

Tedavi ve aşıları yapılıyor

Sağlıklı ve uygun yaştaki tüm kedi ve köpekler kısırlaştırılıyor. Bakımevine giren her hayvanın tüm aşıları (karma, kuduz, iç-diş parazit) yapılıyor. Bakımları ve tedavileri yapılan kedi ve köpekler, 30 TL çip ücreti karşılığında sahiplendiriliyor. Barınaktan, yılda yaklaşık 600 kedi ve köpek sahiplendiriliyor. Barınakta, ziyaret ve sahiplendirmeler 14:00-16:00 saatleri arasında yapılıyor.

Kepezaltı Sahipsiz Hayvan Bakımevi'nin "www.facebook.com/kepezalti.barinak" sayfasında kayıp kedi ve köpek ilanlarına da yer veriliyor. Antalya Büyükşehir Belediyesi Veterinerlik Şube Müdürü Adnan Büyükkaya, her ay ortalama 300 adet kedi-köpeğin bakımevine yeni girişinin yapıldığını belirterek, "Bakımevinde toplamda aylık 510 adet sahipsiz hayvana hizmet verilmektedir. Bu hayvanların sıcak bir yuvaya kavuşması çok önemli" dedi.

İznik Gölü kurtarılıyor

Bursa Büyükşehir Belediyesi, maliyeti 40 milyon TL'yi bulan arıtma tesisi ve kanalizasyon yatırımıyla İznik Gölü'nü kirlilikten tamamen arındırıyor. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, İznik Belediye Başkanı Osman Sargın ve belediye bürokratlarıyla birlikte, İznik'te tamamlanma aşamasına gelen arıtma tesisiyle

biten altyapı çalışmalarını inceledi.

50 yıl sıkıntı yok

Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, İznik'in bundan sonra en az 50 yıl boyunca atıksu sıkıntısı yaşamayacağını savundu. Büyükşehir Belediyesi olarak Bütünşehir uygulaması kapsamında tüm ilçelerin altyapı problemleriyle

rini gidermeye başladıklarını, planlama yaparken en az 50 yıllık projeksiyonla çalıştıklarını vurgulayan Başkan Altepe, İznik'teki çalışmalarda sona yaklaştıklarını ifade etti. Mart ayındaki seçimlerden sonra ilçede bugüne kadar 90 kilometrelik kanalizasyon hattı döşediklerini, yaklaşık 40 milyon TL maliyeti bulunan arıtma tesisinde de sona yaklaştıklarını belirten Başkan Altepe, "İnşallah mayıs ayı sonlarına doğru arıtma tesisini hizmete açacağız. İznik'in tüm atıksuları döşediğimiz kolektörler vasıtasıyla arıtma tesisine aktarılacak. Buradan da temiz halde İznik Gölü'ne salınacak. İlçede atık su problemi tarihe karışacak" dedi. Başkan Altepe, kolektörlerle arıtma tesislerine aktarılacak atıkların içme suyu kalitesinde olacağını ifade ederek, İznik'te ilk kez çevre konusunda böyle bir yatırım yapıldığını, kanalizasyon sularının ilçede ilk kez arıtmaya başlandığını vurguladı.

Temiz enerji için büyük adım

Bursa Büyükşehir Belediyesi, yeraltı su kaynaklarının korunması, kent merkezinden geçen derelerin ıslahı ve içme suyunda kayıp kaçak onarımının yüzde 24'e kadar indirilmesinin yanında yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı noktasında önemli bir yatırımı hayata geçirdi. Daha önce Şahin Başol Spor Tesisleri ve BUSKİ'deki atölye binalarının üzerine kurulan güneş panelleri ile elektrik üretimi yapan Büyükşehir Belediyesi şimdi de hidroelektrik santralle içme suyundan elektrik enerjisi üretmeye başladı. Dobruca'daki su deposunun yanına kurulan tribün

sayesinde ana dağıtım hattında boru içinden geçerken yükseklik farkı nedeniyle suyun oluşturduğu enerji, artık elektrik enerjisine dönüştürülmeye başlandı. Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, boru içinden geçen suların sürekli bir enerji oluşturduğunu ancak düne kadar bu enerjinin boşa gittiğini söyledi. Başkan Altepe, sağlıklı bir kentin inşası için yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına büyük önem verdiklerini ifade ederek, "Buraya kurduğumuz tribün ile artık suyun oluşturduğu enerji boşa gitmiyor. Saatte 500 kilovat elektrik enerjisi üretiyoruz. Bu

enerjiyi arıtma tesislerimizin ihtiyacında kullanacağız. Kalanını ise şehir şebekesine vereceğiz. Böylelikle çevreye hiçbir zarar vermeden, yılda 1,5 milyon TL'lik tasarruf elde etmiş oluyoruz dedi.

Bursa Bilim Şenliği'nde proje bereketi

Bursa Bilim Şenliği Proje Yarışması, Bursa Bilim Şenliği kapsamında bu yıl ilk kez organize ediliyor. Büyükşehir Belediyesi ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün ortaklaşa düzenlediği, Bursa-Eskişehir-Bilecik Kalkınma Ajansı'nın (BEBKA) desteklediği yarışma, Bursa Bilim ve Teknoloji Merkezi ekipleri tarafından yürütülüyor. Merinos AKKM'de düzenlenen Bursa Bilim Şenliği ön eleme sergisine katılan Büyükşehir Belediye Başkanvekili Abdülkadir Karlık yarışmaya Türkiye çapında 1000'in üzerinde başvuru yapıldığını söyledi. Karlık, "Ön elemeyi geçen 150 İl Milli Eğitim projesi jüri tarafından değerlendirilerek, kategorilerine göre finalist 50 proje ortaya çıkartılacak. Finalistler, Merinos Park'ta tasarım ve inovasyon temasıyla gerçekleşecek Bursa Bilim Şenliği'nde bilimseverlere eserlerini gösterecek" dedi.

Finalistler seçildi

Tasarım ve inovasyon konusunda hazırlanan projeler 12 farklı başlıkta değerlendirildi ve projelerin yenilik içermesi, ticarileşme potansiyeli, toplumun sorunlarına çözüm niteliği taşıması, bütçe analizleri, prototipinin hazır olması gibi kriterler dik-

kate alındı. Projeleri ile ilk 50 finalist arasına girmeyi başaran İl Milli Eğitim okulları ve proje isimleri şöyle:

Ortaokul kategorisinde:

Bursa Merkez Anadolu İmam Hatip Lisesi Ortaokulu'nun, "Çatıdan sarkan buzları kıran ve kar düşmesini önleyen mekanizma", Özel İlkbahar Ortaokulu'nun, "Atık ipek kozalarının değerlendirilmesi", BTSO Kamil Tolon Bilim ve Sanat Merkezi'nin, "Yaylı raylı kıracağı" ve "Akıllı servisçi", Kızıklar Ortaokulu'nun, "Çekersiz çıkmam abisi", Özel Çakır Ortaokulu'nun, "Duyarlı kent Bursa", Dilek Özer Ortaokulu'nun, "Yağmur suyu biriksin elektrik üretsin", Özel Osmangazi Ortaokulu'nun, "Su hayatı", Özel Şahinkaya Koleji'nin, "Akıllı kamyonlar, güvenli üst geçitler", Özel Üç Mart Azizoğlu Ortaokulu'nun, "Açıl susam açıl", İsmail Kadriye Solakoğulları Ortaokulu'nun, "Yem saçar", Hoca İlyas Ortaokulu'nun, "Ehl-i keyif masası", Bursa Merkez Anadolu İmam Hatip Lisesi Ortaokulu'nun, "Çiçekler solmasın ses ve ışık alarmlı sulama sistemi", Yahya Kemal Beyatlı Ortaokulu'nun, "Yasper" projeleri;

Lise kategorisinde:

İMKB Gürsu Anadolu Lisesi'nin, "Üretici

Kalkarı", Bahçeşehir Anadolu Lisesi'nin, "Hotbox", İMKB Fen Lisesi'nin, "Akne üzerine etkili solüsyon üretimi", Ulubatlı Hasan Anadolu Lisesi'nin, "Re Book", Nuri Erbak Anadolu Lisesi'nin, "Fotovoltaik panellerde verimin yükseltilmesi", Işıklar Askeri Hava Lisesi'nin, "Ülkemizde yaygın olarak kullanılan güneş kolektörlerine stirling motor entegrasyonu", "Eşek sütü ve meyve suyu fabrika atığından su temelli yöntem ile biyobozunur poliüretan kaplama malzemesi üretimi", "Havadan gözetleme ve veri aktarım yeteneğine sahip gözcü zeplin ile karasularımızın gözetlenmesi", "Atık kestane kabuğundan antimikrobiyel tanen eldesi", "Çam ağacından süzülen gizli hazine", "Steiner noktası uygulaması", "İPES- Interaktif Programlama Eğitim Sistemi", "Uluslararası hosting otomasyon ve faturalama" ve "Acil araçlar erken uyarı sistemi" projeleri;

Meslek lisesi kategorisinde:

Umurbey C.B. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin, "Serum askısı", Dörtçelik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin, "Modern servis masası" ve "Akıllı raf sistemleri", Feriha Uyar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin, "Topla-Dönüştür-Kazan" ve "Safezone", Ali Osman Sönmez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin, "Kapgan Taktik Robotu", TEV Hayri Tokaman Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin, "Sallanan Sandalyeli Beşik", "Hijyenik Macunmatik" ve "Maskeni seç", Osmangazi İMKB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin, "Pratik ve antimikrobiyal yastık alezi", "Mey-Kap ekmek", "Şipşak lahana" ve "Digit-Relax", Hamidiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin, "Kestanella", "Organik köklendirici" ve "Çoko-Keten", Yiğitler Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin, "Hikaye Evi", "Sağlıklı ayaklar mutlu adımlar" ve "Dosya çekmecesi (Dos-Çek)" projeleri sergilemeye hak kazandı.

Can dostlarına sağlıklı ortam

Denizli Büyükşehir Belediyesi, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve ilgili yönetmelikleri kapsamında çalışmalar yapıyor. Sokak hayvanlarının rehabilitasyonunda esas olan sağlıklı bir ortam yaratırken ekolojik dengenin korunması açısından mümkün olabildiğince hayvanların doğasını bozmadan ve zarar vermeden, insanların da zarar görmeyeceği şekilde çalışıyor. Bu sebeple insan ve hayvan sağlığı kalitesi açısından yüksek öneme sahip olan çalışmalarla hem sokak hayvanlarının kontrolsüz bir şekilde üremelerine engel olmayı hem de hayvanlardan insanlara geçebilen kuduz, kist hydatik gibi hastalıkların önlenmesini amaçlıyor. Bu amaçla kurulan Sokak Hayvanları Kliniği, özel olarak dizayn edilmiş araçlar, eğitilmiş elemanlar, veteriner hekim, veteriner tekniker ve diğer yardımcı personellerle sokak hayvanlarına 24 saat hizmet veriyor. Mahalleler rutin aralıklarla kontrol edilerek küpesiz köpekler tespit ediliyor. Kliniğe getirilen köpeklerin genel kontrolünden sonra kısırlaştırma, aşılama ve parazit tedavisi yapılıyor. Köpekler, küpe takılıp, çip

uygulanması yapılarak kayıt altına alınıyor. İyileştikten sonra da alındıkları bölgeye geri bırakılıyor.

Vatandaşlarla işbirliği

Her bölge ve mahallede sokak hayvanları bulunduğu için çalışmalarda vatandaşların desteğini almak ve onlarla işbirliği içinde olmak; hasta, yaralı ve küpesiz hayvanların ihbar edilmesi ve acil durumlarda müdahale etmek açısından belediye ekiplerine zaman kazandırıyor. Denizli Büyükşehir Be-

lediyesi, hasta ve yaralı hayvanlar için 24 saat hizmet verirken, belediyenin mesai saatleri dışında ve hafta sonları nöbetçi ekipleri bulunuyor.

Belediye, beslenme odakları da kurmuştur. Beslenme odağında 300 civarında sokak hayvanının beslenme, barınma, aşı ve ilaç ihtiyaçları karşılanmaktadır. Burada ahşap kulübeler, gölgelik, serinleme havuzu, hasta veya yavrulu anneler için ayrı bölümler hazırlanmıştır.

Toplum içindeki duyarlılığın artması için tanıtıcı broşürler ve bilgilendirme afişleri dağıtan Denizli Büyükşehir Belediyesi, kliniğe gelen ilköğretim ve anaokulu öğrencilerini sokak hayvanlarına davranış ve küpeli köpekler konusunda bilgilendiriyor. Ayrıca, rehabilite edilen hayvanlar, ücretsiz sahiplendiriliyor. Belediye, ilçelerde de bu hizmetlerin olması için ilçe veteriner hekimlerine uygulamalı eğitimler veriyor, o bölgelerde bulunan sokak hayvanlarının rehabilitasyonunda destek oluyor.

Sahipsiz hayvanlara osteosentez hizmeti

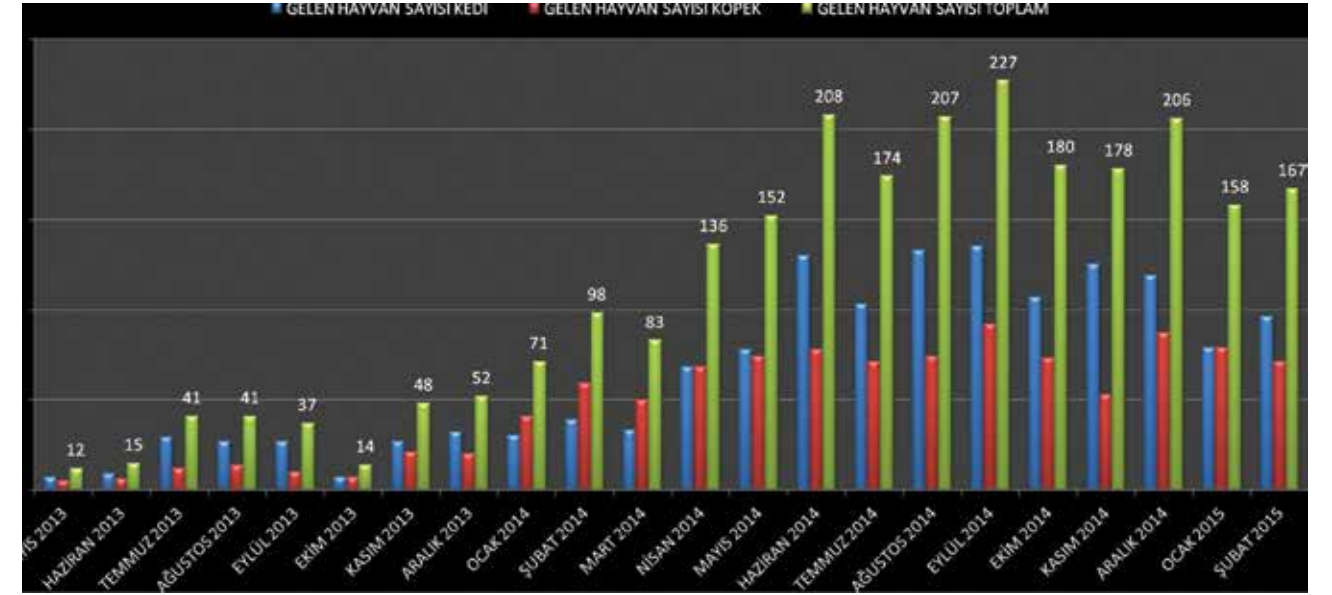
Doğal ortamlarında yaşayan kedi ve köpekler, artık kaderlerine terk edilmiyor. 2013 yılından itibaren İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından sokaktaki kedi ve köpekler, trafik kazası veya farklı nedenlerle kemik dokularında kırık olgusu yaşayan hayvanlar, ameliyat edildikten sonra sağlığına kavuşan hayvanlar ihtiyaçları olan tüm bakımları yapıldıktan sonra yaşam alanlarına bırakılıyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Veteriner Hizmetleri Müdürlüğü, birimlerine kırık olgusu şikâyeti ile getirilen sahipsiz kedi ve köpekleri, 2013 Mayıs ayından itibaren İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim dalına tedavi için götürmekteydi. Edinilen bilgi, deneyim ve altyapı ışığında 2014 Ocak

ayı itibarıyla İBB Veteriner Hizmetleri Müdürlüğü bünyesinde osteosentez (kırık operasyonu) hizmeti verilmeye başlandı. Operasyonlar, Cebeci Sahipsiz Hayvan Geçici Bakımevi'nde

alanında uzman hekimlerce yapılıyor.

Türkiye'de ilk

Geniş kapsamlı olarak Türkiye'de ilk olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Grafik 1: Mayıs 2013 / Şubat 2015 arası Osteosentez Ünitemize kırık şüphesi ile gelen hayvan sayıları

tarafından osteosentez ünitesine dönüştürülen birimde sadece sahipsiz hayvanlara operasyon yapılırken, CR sistemli röntgen, ultrason, doppler ultrason gibi ileri teknoloji medikal sistemler kullanılıp, ortopedi ve yumuşak doku cerrahisi de gerçekleştiriliyor. İBB osteosentez ünitesinde ön muayene sonrası hayvanların röntgenleri çekilerek değerlendirme sonucuna göre, ameliyat edilmesine karar verilen hayvanlar, en kısa sürede ekiplerce ameliyata alınıyor. Ameliyat sonrası hayvanların bakımları da titizlikle birimde gerçekleştiriliyor.

Cerrahi müdahale yapılmasına gerek duyulmayan diğer vakalar ise bandaj ve medikal tedavi uygulanarak getirildikleri diğer merkezlere bakımlarının devamı için sevk ediliyor.

Haziran-Aralık 2013 tarihlerinde İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalına 260 sahipsiz sokak hayvanı kırık ve/veya travma şüphesi ile sevk edilmiştir. Operasyona gerek duyulan hayvanlardan 85'i başarılı operasyon ile sağlığına kavuşturulmuştur. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Veteriner Hizmet-

leri Müdürlüğü bünyesinde Ocak 2014 itibarıyla kurulan Osteosentez Ünitesi'nde ise Aralık 2014 sonu itibarıyla 1.920 sahipsiz kedi ve köpeğe kırık ve/veya travma şüphesi ile müdahale edilmiştir. İlk muayene sonrası ameliyata gerek görülmeyen 1.275 vakaya bandaj ve medikal tedavi uygulanıp kafes istirahati amacı ile bakım merkezlerine geri sevk edilmiştir. Ameliyat olma gerekliliği olan 645 vaka ise başarılı operasyon veya operasyonlar zinciri sonrası sağlıklarına kavuşturulmuş ve hayvanlar alındıkları ortama geri bırakılmıştır.

140 dağ köyüne “güneş enerjili” klorlama sistemi

Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı konusunda önemli bir adım atarak köylerdeki su depolarına güneş enerjili otomatik klorlama sistemi kuran İzmir Büyükşehir Belediyesi, 30 Mart yerel seçimlerinin ardından sınırlarına giren 9 ilçede 140 dağ köyüne daha ulaştı.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına büyük önem veren İzmir Büyükşehir Belediyesi, köylerdeki su depolarında başlattığı güneş enerjisi ile suyun otomatik klorlanmasını sağlayacak sistemi yaygınlaştırdı. 30 Mart yerel seçimlerinin ardından 9 yeni ilçenin sınırlarına girmesi ile birlikte çalışmalara başlayan İZSU, kısa bir sürede 140 dağ köyüne ulaşarak güneş enerjili otomatik klorlama sistemi kurdu. 63 köyde uygulanan bu sistem, böylelikle 203 köye ulaşmış oldu.

İşlem artık otomatik

Özellikle dağ köylerindeki su depolarına enerji hattı çekmek yerine kendi elektrik enerjisini üreten İZSU, böylece temiz enerji ile köylere su dağıtırken büyük ölçüde tasarruf da sağlıyor. Kullanılmaya başlanan güneş enerjisi sayesinde, daha önce personel tarafından klor tableti atılarak köylere sağlıklı su temin edilirken, şimdi bu işlem

otomatik olarak yapılıyor. İZSU, bu sistem ile hem klorlama hem de enerji maliyetini düşürdü.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına büyük önem verdiklerini belirten İzmir Büyükşehir Belediyesi yetkilileri, “Dağ köylerimize ait su depolarının yakınlarında elektrik enerji hatlarının bulunmaması nedeniyle elektrik getirmek hem teknik olarak zor

hem de yüksek maliyet gerektiriyor. Bu bölgelere güneş enerjisi sistemi ile çalışan otomatik sıvı klor dozlama sistemi kurarak hem ekonomik olarak kâra geçiyoruz hem de içme suyunda gerekli kaliteyi yakalıyoruz. Sistemler İZSU Laboratuvar Şube Müdürlüğü bünyesinde çalışmakta olan teknik ekipler tarafından kurulmakta olup çalışmalarımız merkez ve çevre ilçe köylerinde aralıksız devam ediyor” bilgisini verdi.

Özel çocukların annelerine özel proje

Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı İbrahim Karaosmanoğlu özel öğrenme güçlüğü, yaygın gelişim bozuklukları, zihinsel, işitme ve bedensel engellilerin yanı sıra diğer gelişim rahatsızlığı yaşayan özel çocukların eğitimi aldığı özel eğitim kurumu ve rehabilitasyon merkezini ziyaret etti. Başkan Karaosmanoğlu ziyarette, geçmiş yıllarda özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların yıllarca toplumdan dışlandığını, eğitim verecek kurumların yeterli sayıda olmasının yanında bir de yasaların ihtiyaca cevap verememesinin aileler için büyük bir sorun oluşturduğuna işaret ederek, “O dönemler çok geride kaldı. Yerel yönetimler olarak hükümetimizle bu özel çocuklarımıza sahip çıkıyoruz. Üzerimize düşen her görevi yerine getireceğiz. Sabır ve başarılı eğitim, bu özel çocuklarımızın hayatında olumlu değişikliklerin yaşanmasına neden oluyor. İyi ve donanımlı bir

eğitim kadrosu, insanı seven yürekler, bu özel çocuklara yol gösterebiliyor” dedi.

Özel eğitime gereksinim duyan çocuklarla birlikte ailelerinin de kendilerine vakit ayırmasının önemine vurgu yapan Başkan Karaosmanoğlu, özel eğitim almak zorunda olan çocukların da toplumun bir parçası olduğunu, onların asla yok sayılmayacağını söyledi. Başkan Karaosmanoğlu, “Büyükşehir olarak bu tür çocuklarımıza farklı hizmetler veriyoruz. Özel çocuklarımızın ve ailelerinin aynı ortamda kendilerine vakit ayırabileceği sosyal tesis yapma konusunda talimat verdim. Bu eğitim merkezlerinde hizmet alan ancak çocuğuna devamlı vakit ayırması gereken annelerin de, kendilerini dinlendirebileceği bir projeyi hayata geçireceğiz. Uykusuz kalan, çocuklarıyla ilgilenmek zorunda kalan bununla beraber kimi zaman stresli günler yaşayan

ailelerin kendilerini de rehabilite edeceği bir tesis yapmaya karar verdim. Bu projeyi özel eğitim kurumlarıyla ve olayın içinde bizzat yaşayan kardeşlerimizle birlikte yapacağız. Hızlı bir şekilde İzmit ve Gebze bölgesinde iki tane kurum yapmayı hedefliyorum. Birkaç ay içerisinde planlayacağımız projenin, 2016 yılının hemen başında hizmete girmesini arzu ediyorum” diye konuştu.

Körfezden 146 ton atık süpürüldü

Bertaraf ediliyor

Öte yandan deniz süpürgelerinin taramaları sonucu 2014 yılında toplam 146 ton atık toplandı. Deniz süpürgeleriyle körfezden çıkarılan bu atıklar kontrollü bir şekilde denizden tekneye alınıyor. Bu atıklar daha sonra İzaydaş'a gönderilerek bertaraf ediliyor.

Gemiler de denetleniyor

Büyükşehir Belediyesi körfezin temizliği için deniz süpürgeleriyle çalışmalarını sürdürüyor. Ekipler gün boyu İzmit Körfezi'nde çöp temizliği yaparken aynı zamanda körfezi kirleten gemiler de ekiplerce Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı'na bildiriliyor.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı körfezin temizliği için çalışmalarını sürdürüyor. Periyodik olarak deniz süpürgeleriyle taranan

körfez, çöplerden ve ölü yosunlardan arındırılıyor. Şubat ayının başından bu yana çalışmalarını sürdüren iki deniz süpürgesi bir aylık dönemde körfezden yaklaşık 10 ton çöp topladı.

“Simit Arabam Engel Tanımam” projesi ile yeni bir hayat

Mersin Büyükşehir Belediyesi Engelliler Daire Başkanlığı, Mersin’de engelleri aşmaya yönelik projelerine bir yenisini daha ekleyerek, İŞKUR ile ortaklaşa yapmış olduğu “Simit Arabam Engel Tanımam” projesi ile ortopedik engelli bireylere iş

imkânı sundu. Ortopedik engelli vatandaşların ekonomik hayata dâhil olacağı “Simit Arabam Engel Tanımam” projesi kapsamında, özel olarak hazırlanan 12 simit arabası 12 engelli vatandaşa ücretsiz teslim edildi. Şehrin 12 değişik noktasında belirlenen yerlerde simit ve

ayran satmak olan engelli vatandaşlar, aile bütçelerine katkıda bulunacaklar. Bu proje ile ortopedik engelli bireylerin işgücü piyasasına girmeleri ve toplum-daki olumsuz engelli imajının silinmesine katkı sağlanması amaçlanıyor.

Engelliler için yeni projeler yolda

Cumhuriyet Meydanı’nda gerçekleşen simit arabası teslim töreninde konuşan Mersin Büyükşehir Belediye Başkanvekili Kerim Tufan, Türkiye’de bir ilki gerçekleştiren belediye bünyesinde Engelliler Daire Başkanlığı’nı kurduklarını belirtti. Tufan, Mersin’de engelleri yıkmaya yönelik birçok çalışmayı ilk kez hayata geçirdiklerini, engellilerin sorunlarını çözeceklerine yürekten inandıklarını kaydetti.

Bilinçli spora evet

Mersin Büyükşehir Belediyesi, daha sağlıklı ve yaşam standardı yüksek bir Mersin için “Bilinçli Spora Evet” projesi kapsamında, uzman eğitmenler eşliğinde halka doğru ve

bilinçli spor egzersizleri hizmeti verecek. Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz, spora ve sporcuya, özellikle gençlerin spora teşvik edilmesine büyük önem verdiklerini kaydetti.

Sağlıklı bir yaşam için bilinçli spor yapılması gerektiğini ifade eden Başkan Kocamaz, “Doğru ve sağlıklı bir şekilde spor yapmak için öncelikle bir doktor kontrolünden geçmek ve daha sonra beden ve spor eğitimi almış uzman kişiler tarafından yardım almak gerekir. Bilinçsiz yapılan spor yarardan çok zarar verir. Bu amaçla Mersin Büyükşehir Belediyesi olarak, doğru ve bilinçli sporu uzman eğitmenlerimiz eşliğinde halkımızla birlikte yapacağız. Bilinçli spor etkinliği ile amacımız, Mersin halkını kaliteli yaşam standardına kavuşturmak, sağlıklı bir toplum oluşturmak, stresten arınmış, mutlu bireyler yaratmaktır” diye konuştu.

Balçova Belediyesi engelli vatandaşlar için hayata geçirdiği hizmetlere bir yenisini daha ekledi. İlçenin farklı noktalarına kurulan engelli araç şarj istasyonu ile engelli vatandaşlar artık akülü araçlarını şarj ederek yollarına devam edebilecek.

Balçova’da engel yok

Engelli vatandaşların ve ailelerinin hayatını kolaylaştıran hizmetlere devam eden Balçova Belediyesi sürekli şarj problemi yaşayan engelli vatandaşlar için ilçenin farklı noktalarına engelli araç şarj istasyonu kurdu. İlk etapta belediye binası ile termal otel son durakta bulunan spor tesislerinin önünde kurulan istasyonlara kısa süre içinde 8 adet daha eklenecek. Aynı anda 3 aracın şarj edilebildiği istasyonlarda bir aracın şarj dolum süresi ise 1 saat.

Şarj istasyonunun ilk denemesini Belediye Meclis Üyesi Sinem Aksema Kılıç’ın aracında izleyen Belediye Başkanı Mehmet Ali Çalkaya, “Engeli olmayan insanların aklına bile gelmeyen bu hizmet engelli arkadaşlarımız için neredeyse hayati bir öneme

sahip. Birçoğu yanlarında taşıdığı şarj aletleri ile esnaftan yardım istemek veya şarjları bittiklerinde ailelerini çağırmak zorunda kalıyordu. Artık şarjım biterse yolda kalır mıyım endişeleri olmayacak” diye konuştu.

Balçova Belediye Meclis Üyesi Sinem Aksema Kılıç ise “Her gün yeni gelişmeleri takip ederek engelli arkadaşlarıma nasıl faydalı olabilirim diye çalışıyorum. Balçova’da engelleri tek tek kaldırıyoruz” dedi.

Aynı anda üç araç şarj olabiliyor

Şarj istasyonunda en az üç adet akülü sandalyeyi şarj edebilecek şarj ünitesi mevcut. Şarj üniteleri ayrı ayrı 24volt, 24ah ile 55ah arası aküleri kısa sürede şarj edebilecek kapasitede. Şarj ünitelerinin çıkışları oluşabilecek kısa

devrelere karşı korumalı. Şarj üniteleri aşırı sıcaklıklarda kendini soğutabiliyor. Şarj üniteleri tekerlekli sandalyeye bağlandığı andan itibaren kesintisiz olarak en az 8A akım sağlamaya yeterli. Şarj istasyonunun içindeki her bir şarj ünitesinin kendisine ait kendi koruma sistemi bulunuyor. Şarj üniteleri 190V - 230V 50hz şehir şebekesi dalgalanmalarından etkilenmeden çalışabiliyor. Şarj üniteleri 1,5 metre uzunluğunda ve 3 pinli soket yardımı ile tekerlekli sandalyelere bağlanabiliyor. Şarj bitiminde kablo tekrar cihazın içine toplanabilmesi için otomatik kablo sarım sistemine sahip. Şarj dolum istasyonu -15 ila +45 derece çevre sıcaklığında ve yüzde 95 nem ortamında çalışacak özelliğe sahip.

Bin sokak canlısı için mutlu son

Çankaya Belediyesi'ne bağlı Sahipsiz Sokak Hayvanları Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nden bin sokak canlısı kendisine yeni yuva buldu. Belediye ayrıca 2014 yılında 26 bin 503 sokak canlısını tedavi etti.

Başkentin en büyük sorunu olan sokak hayvanları konusunda büyük bir özveriyle çalışmalarını yürüten Çankaya Belediyesi, 2014 yılında bin sokak canlısına yeni yuva buldu. Çankaya Belediyesi'nin örnek hizmetlerinden Sahipsiz Hayvan Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi sadece barınakta kalan hayvanlara değil, sokaktaki hayvanlara da ulaşmaya devam ediyor. Belediye sokak hayvanlarının kısırlaştırılmasından küpeleme işlemine, sahiplenilmesinden tedavisine kadar birçok hizmet sunuyor. 2014 yılı içerisinde belediye ekipleri 26 bin 503 sokak canlısını tedavi etti.

Sevgimizi paylaşalım

Çankaya Belediyesi olarak kentte yaşama hakkı olan tüm canlılara sağlıklı bir ortam yaratacağı sözünü veren Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, "Önce insan olmak üzere doğada bulunan tüm canlılara saygı göstermeliyiz. Belediye olarak ise bugüne kadar sokaktaki dostlarımıza yönelik yaptığımız iyileştirme çalışmalarını daha da iliyi götüreceğiz. Önemli olan sevgimizi onlarla da paylaşabilmektir" dedi.

Kemoterapi alanlar da var

Şu anda 918 köpeğin bulunduğu Çankaya Belediyesi Sahipsiz Sokak Hayvanları Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nde öyle canlılar var ki onlar için hayat çok daha zor. Çünkü onlar TVT denilen (bulaşıcı tümör) hastalığına yakalananlar. Çankaya Belediyesi uzman veterinerlerinin kontrolünde kemoterapi alan bu köpeklerin bir an önce sağlıklarına kavuşması için Çankaya Belediyesi tüm imkanlarını kullanıyor.

Karşıyakalılar can dostlara sahip çıkıyor

Can dostların yaşam şartlarını iyileştirmek için çalışmalarını sürdüren Karşıyaka Belediyesi, sahiplendirme faaliyetleriyle de sokak hayvanlarını sıcak yuvaya kavuşturdu. 2014 yılında 300 kedi ve köpeği sahiplendiren belediye, yeni yılda iki ay içinde 25 can dostu hayvansever ailelere teslim etti.

Karşıyaka Belediyesi'nin hayvan sahiplendirme çalışmaları, evlerini can dostlara açmak isteyen hayvanseverler için pet shoplara alternatif oldu. Ev ve süs hayvanı satış yerlerine gitmek yerine belediyenin bakım evinde kalan hayvanları tercih eden Karşıyakalılar, geçen yıl toplam 300 kedi ve köpeği sahiplendi.

2015 yılında iki ay içinde 20 köpek ve 5 kedi sıcak yuvaya kavuşturuldu. Can dostlar, sağlık kontrolleri ve aşıları yapıldıktan sonra, hiçbir ücret talep edilmeden yeni ailelerine teslim edildi.

İnternette takip

Örnekköy'deki köpek bakımevi ve Tay-

park'taki hayvan sahiplendirme standı aracılığıyla gerçekleştirilen çalışmalar, kısa süre içinde internette de aktif hale getirilecek. Belediyenin kurumsal web sitesi üzerinden yayınlanan "Sahibimi Arıyorum" sayfası geliştirilerek, sahibini bekleyen can dostlar hakkında detaylı bilgi ve fotoğraflar yayınlanacak, düzenli olarak güncelleme yapılacaktır. Ayrıca, bu sayfadan Veteriner İşleri Müdürlüğü'nün günlük etkinliklerine de ulaşılacaktır.

Hayvan dostu hizmetler

Sahiplendirme faaliyetlerinin yanı sıra sokak hayvanlarına yönelik hizmetlerine de hız veren Karşıyaka Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü ekipleri, 2014 yılında 3 bini yerinde müdahale olmak üzere toplam 10 bin hayvana poliklinik hizmeti sağladı. 2 bin 500 kedi ve köpek kısırlaştırıldı. İzmir'de bir ilke imza atılarak, ilçenin farklı noktalarına mama dönüşüm kutuları konuldu. Kedilerin kış şartlarından korunabilmesi amacıyla sokak ve parklara 600 adet strafor kedi evi yerleştirildi. Kente kalıcı kedi evleri

kazandırmak için çalışma başlatıldı. İlki Bostanlı Balıkçı Parkı'na kurulan evlerin, 4 farklı noktaya daha yerleştirileceği belirtildi.

Türkiye ve Avrupa'nın en modern hayvan barınağı

Osmangazi Belediyesi tarafından 2007 yılında hizmete açılan Sahipsiz Hayvanlar Doğal Yaşam ve Tedavi Merkezi, daha sağlıklı ve güvenli bir yaşam sürebilmeleri adına can dostlar için 8 yıldır hizmet veriyor. Hamitler Mahallesi'nde 114 dönümlük arazi üzerine kurulan tesis, kalitesi ve güvenirliliğiyle ön plana çıkarken, modern yapısıyla da sadece Türkiye'nin değil Avrupa'nın en modern hayvan barınağı olma özelliğine sahip.

nağı olma özelliğine sahip.

50 kişilik ekip

Sokaklardan toplanan veya ilçe sakinlerince getirilen sahipsiz sokak hayvanlarının her türlü bakım ve tedavilerinin yapıldığı tesiste 2 tanesi doktor olmak üzere toplam 6 veteriner hekim, 3 veteriner teknikeri ile birlikte idari personel ve yardımcı personelin de içinde bulunduğu 50 kişilik ekip görev yapıyor. Osmangazi Belediyesi tarafından hem

Türkiye hem de dünya için bir marka niteliğinde olması adına yaptırılan merkezde, her yıl binlerce hayvanın bakımı ve tedavisi yapılmakta. Sadece Bursa'nın değil Türkiye'nin her yerindeki yardıma ihtiyacı olan tüm sokak hayvanlarına da kucak açılan tesiste, başta kedi ve köpek olmak üzere at, eşek, kuş gibi her tür hayvanın tedavi edilmesine olanak sağlayan ileri teknoloji cihazlar bulunmakta. Sahipsiz ve yardıma muhtaç can dostların bakım ve tedavileri için, son derece modern ve ileri teknoloji cihazlarla donatılan merkez, çekilen radyolojik görüntülerin bilgisayar ortamına aktarılması, işlenmesi, saklanması ve yazdırılması için kullanılan bilgisayarlı radyografi (CR) cihazına da sahip. Böylesine önemli bir cihazı Bursa'ya kazandıran Osmangazi Belediyesi Doğal Yaşam ve Tedavi Merkezi'nde, hayvanlara orta kulak iltihabı ameliyatından kısırlaştırmaya kadar her türlü cerrahi operasyon uygulanıyor. Osmangazi Belediyesi Doğal Yaşam ve Tedavi Merkezi, İlk Kabul Ünitesi, Operasyon Sonrası Müşahede, Yavrulu Anne Bakım Bölümü, Doğal Yaşam Alanı, Karantina Bölümü, Pansiyon, Poliklinik, Kedi Evleri, At Tavlası ve Operasyon Ünitesi olmak üzere toplam 11 üniteden oluşuyor.

Pendik Belediyesi, sokak hayvanlarının yanında

Pendik Belediyesi'nin sokak hayvanlarına yönelik hizmetleri, 5 veteriner hekim, 3 memur ve 18 yardımcı personelden oluşan kadrosu ile Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü bünyesindeki Veteriner İşleri Birimi tarafından yürütülüyor. Faaliyetlerin temel amacı, Pendik sınırları içerisinde bulunan sokak hayvanlarının sağlığını ve refahını iyileştirmek, hayvanlardan insanlara bulaşabilecek hastalıkların önüne geçmek bu sayede halk ve çevre sağlığını korumak ve korunması yönünde toplum bilincini oluşturmak.

Tedavi ve takip

Sahipsiz hayvan bakımevinde, sokak hayvanlarının her türlü bakım, muayene, klinik müdahale, tedavi, kısırlaştırma ve rehabilitasyon işlemleri, veteriner hekimlerce gerçekleştiriliyor. Ayrıca çevre ve halk sağlığının korunması amacıyla bulaşıcı hastalıklara karşı sokak hayvanlarına yönelik aşılama çalışmaları yapılıyor. Vatandaşların, belediyenin 444 81 80 numaralı iletişim merkezini arayarak ilettikleri talepler,

aynı anda sahada görev yapmakta olan ekiplerin tablet bilgisayarlarına düşüyor bu sayede yaralı hayvanlara çok hızlı bir şekilde müdahale ediliyor. Ayrıca müdahale edilen ve bakımevine nakledilen tüm hayvanların fotoğrafları çekilip veritabanına kaydedilerek hayvanların takibi yapılıyor ve olası karışıklıkların önüne geçiliyor. Bakımevinde yapılan hizmetlerin dışında, mobil saha müdahale ekibinde bulunan veteriner hekim tarafından ilçede bulunan sokak hayvanları muayene edilerek bakıma ihtiyacı olanlar yerinde tedavi ediliyor.

Ekmek toplama projesi

Pendik Belediyesi, ilçede yaşayan sahipsiz sokak hayvanlarının su ve gıda ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için sokak hayvanı popülasyonunun yoğun olduğu bölgelerde beslenme odakları oluşturdu.

Belediye ayrıca bayatlayarak tüketilemeyen ekmeklerin çöpe atılmasını engellemek ve yeniden değerlendirilmesini sağlamak, aynı zamanda sokak hayvanlarına dikkat çekmek amacıyla

'Ekmek Toplama' projesini hayata geçirdi.

Yerel Hayvan Koruma Görevlisi Eğitimi

Hayvan besleme ekibi dışında yerleşim bölgelerinde yaşayan hayvanların beslenmesi için ilçede ikamet eden hayvanseverlere, bölgelerinde bulunan hayvanları beslemeleri için kuru mama yardımında bulunuluyor. Bu kapsamda hayvanseverlerin bilinçlenmesi amacıyla 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda yer alan "Yerel Hayvan Koruma Görevlisi Eğitimi" organize ediliyor. Bu sayede hem hayvansever vatandaşlarla olan çalışmalar yasal mevzuata uygun hale getiriliyor hem de bu grupların daha organize ve etkili çalışmaları sağlanıyor.

Pendik'te bulunan kedi ve kuşların özellikle kış aylarında soğuk havalardan etkilenmemeleri için belediyeye ait atölyelerde kedi ve kuş evleri imal edilerek uygun yerlere konumlandırılıp, hava şartlarının ağırlaştığı dönemlerde ekstra beslemeler yapılıyor.

Kuşlar için ışıkları söndürün

Doğaya ve insana saygı duyarak hayatı kolaylaştıran çözümler üreten sağlıklı şehir anlayışı; küçük dokunuşlarla fark yaratıyor. İnsan odaklı kentsel tasarım uygulamalarıyla şehirler daha güzel, daha eğlenceli ve keyifli yaşam alanlarına dönüşüyor.

New York'ta yabani kuşları ve yaşadıkları doğal ortamı koruma çalışmaları yapan bir grubun öncülüğünde başlatılan "ışıkları söndürün" projesi, göçmen kuşların sonbahar göçlerini tamamlamaları beklenen 1 Kasım'a dek sürecek. Proje çerçevesinde ışıklarını söndüren gökdelenler arasında Empire State Building ve Chrysler binaları da var. New York'ta her yıl, cam kaplama gökdelenlere çarpan 90 bin dolayında kuş can veriyor. Beşincisi bu yıl düzenlenen "ışıkları söndürün" projesinin düzenleyicileri, parlak ışıkların göç eden kuşları şaşırttığını ve doğal uçuş rotalarını saptırdığını söylüyorlar. Proje kapsamında, gökdelenlerin sahip ya da kiracılarından, kullanılmayan katlardaki veya bölümlerdeki ışıkların, gece yarısından gün doğuşuna dek söndürmeleri isteniyor.

Gece geç saatlerde çalışanların da, pencerelerindeki jalousileri indirmeleri veya tavan ışıkları yerine, masa lambalarını kullanmaları öneriliyor. Kanada'nın Toronto kentinde düzenlenen bir proje, her yıl Kuzey Amerika'da yüksek binalara çarparak ölen kuşların sayısının, Exxon Valdez petrol sızıntısı olayında ölen kuşlardan daha yüksek olduğunu ortaya koydu. Söz konusu çevre kirlenmesi olayında 250 bin kuş can vermişti. New York'taki projenin düzenleyicileri, Chicago'daki Doğal Yaşam ve Tarih müzesinde yapılan bir araştırmaya da işaret ederek, geceleri ışıkların söndürülmesi sayesinde binaya çarpan kuş sayısında yüzde 85'lik düşüş kaydedildiğini belirtiyorlar.

Yeşil alanlar nasıl artar?

Peru'nun başkenti Lima'da şehrin ortasında oluşturulan geri dönüşümlü plastik malzeme ve otomobil lastiklerinin kullanıldığı park 137 proje arasından seçildi. Halka açık kamusal alanda hayata geçirilen projede; çimle kaplı otomobil lastiklerinden yapılmış eğlenceli oturma alanları, dalgalı mini tepeler, kuraklığa toleranslı bitki ve çiçekler yer alıyor.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, şehirde yaşayan bir kişinin ihtiyacı duyduğu rekreasyon alanı 8 m² olmalı, ancak Lima'da bu alan 1.98 m². Nüfusu hızla artan Lima'da artan konut talebi devreye alanları azaltınca, vatandaşların yaşam kalitesini artırmak amacıyla, her bir boş alan böyle yaratıcı fikirlerle değerlendiriliyor.

San Francisco'daki Brannan Caddesi'ndeki kent mobilyaları şehre enerji veriyor.

Gülçin ÜRGÜPLÜ KORKMAZ

Y. Peyzaj Mimarı

Derin ekoloji bağlamında kentte sokak hayvanlarıyla birlikte yaşamak olgusunun incelenmesi

“Trafik, kirli sokaklar ve gürültü... Her ne kadar büyük şehirlerde yaşamak stresli olsa da, birçok insan daha iyi para kazanabilme ve daha iyi koşullarda yaşama hayali ile büyük şehirlere akın ediyor. Bundan 50 sene önce-sine kadar, dünya nüfusunun sadece üçte biri büyük şehirlerde yaşarken, bugün, şehirler dünya nüfusunun yarısından fazlasına sahip” diyor yapılan araştırmalar.

Kaynakça

1. Naess, A. (1994). “Derin Ekolojinin Temelleri”, *Derin Ekoloji*, (Der. G. Tamkoç), İzmir, Ege Yayıncılık.
2. Pinguet, C. (2008). “İstanbul’un Köpekleri”, *Yapı Kredi Yayınları*, çev.Saadet Özen.
3. Ünder, H. (1996). “Çevre Felsefesi”, *Doruk Yayınları*, Ankara, s.164-179.
4. Sungurbey, İ. (1999). “Hayvan Hakları”, İ.Ü. Basımevi Ve Film Merkezi, 2. Basım, İstanbul 1993.
5. Berksoy, İ. (2007). “Özel Hukukta Hayvan Hakları”, *Tez (YL)*, Marmara Üniversitesi Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
6. Ferry, L. (2000). (Çev:Turhan Ilgaz) “Ekolojik Yeni Düzen Ağaç, Hayvan ve İnsan”, *Yapı Kredi Yayınları*, İstanbul.
7. Ilgar, R. (2007). “Türkiye’de Hayvan Hakları İhlallerine Coğrafi Açıdan Bakış Violations of Animal Right in Turkey from Geographical View”, *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 16, Sayı 1,s.347-360.
8. Louv, R. (2010). “Doğadaki Son Çocuk; Çocuklarımızdaki Doğa Yoksunluğu ve Doğanın Sağaltıcı Gücü, Last Child In the Woods; Saving our Children from Natual Deficit Disorder”, *Tubitak Yayınları*.

renin ekolojisi’ni değiştirme haklarının olmadığı bilinmelidir. Dolayısıyla insan zevkleri öncelikli olamaz. Derin ekoloji kavramı insan ve diğerlerine insan-merkezci düşüncenin ötesinde yeni bir bakış açısı getirmiştir. Derin ekoloji felsefesi, insanları doğanın bir parçası olarak görür. Buna göre insanlar doğaya karşı ya da ondan üstün değildir.

Derin ekoloji felsefesinde her canlının yaşam hakkı vardır. İnsan merkezci yaklaşımla doğayı tahrip ederek oluşturduğu kentte, yeşil alanlar ve hayvanlar da bulunmalıdır. Kentler,sadece cansız varlıklar ve insanlar için değildir. İnsanlar ile birlikte yaşamaya alışmış hayvanların da kentlerde yaşamaya hakları vardır. Hayvanların bir ekolojik denge içerisinde barınma hakları da bulunmaktadır.

Naess ve Sessions’ın üzerinde anlaşılarak formüle ettikleri derin ekolojinin ilkeleri sekiz noktada toplanmaktadır. Bu ilkelerden ilk üçü şu şekildedir;

1- Yeryüzündeki insan ve insan dışı yaşamın iyi durumda olması ve gelişmesi kendi başına değerlidir. Bu değerler insan dışı dünyanın insan amaçları için yararlı olup olmamalarından bağımsızdır.

2- Yaşam formlarının zenginliği ve çeşitliliği bu değerlerin gerçekleştirilmesine katkıda bulunur ve kendi başlarına da bir değerdir.

3- Yaşamsal gereksinimlerini karşılamak dışında insanların bu zenginliği ve çeşitliliği azaltmaya hakları yoktur.

Derin Ekoloji’ye göre; spor olsun diye hayvanları, dişi için bir fili, kürkü için bir ayıyı öldürmenin insanın yaşamsal gereksinimlerini tatmin ettiğini söylemek zordur.

Derin ekoloji platformunun ikinci ve üçüncü ilkeleri yorumlandığında “yaşamın çok geniş tanımlı olduğundan ve tüm yaşam biçimlerinin kendi içlerinde değerleri olduğu söylendiğinden hiçbir şey yalnızca yararlı olup olmadığı açısından değerlendirilemez. Her şey saygıyı hak eder”denmektedir.

İnsan hayvan ilişkisinin tarihine baktığında; insanların hayvanlar hakkındaki düşünceleri uzun yıllar dini inançların ve Yunanlı filozofların etkisi altında kalmıştır. Her iki görüşte de hayvan türleri ve insan arasında temel bir farkın varlığına inanılmaktadır. Aristo, bütün hayvanların insanlar için yaratıldığını, Kant’ta, hayvanların kendi iradesi olmadığını ve dolayısıyla insanların yararına çalışan varlıklar olduğunu belirtmiştir. Bazı hastalıkların büyük ölçüde yok edilmesi; ilaçların geliştirilmesi, sınanması; organların nakledilmesi ya da fonksiyonlarının karşılanması için yeni operasyon tekniklerinin geliştirilmesi; hava, su ve besin maddelerinin kirlenmesinde zarar verici sınırlar hakkındaki bilgileri ve daha birçok bilgiyi insanoğlu deneylerde hayvanları kullanarak elde etmiştir.

Sonraları İngiltere ve Galler’de pek çok hayvanın durumunun düzeltilmesi için ilk pozitif çabalar hayvanların korunması konusunda gelen davalar yoluyla başlamıştır.

Hayvanlarla ilgili olarak 1885’te Ren’de balık avcılığına ilişkin düzenlemeler, 1900’de Afrika’da balık, kuş ve vahşi hayvanların korunmasına ilişkin sözleşme, 1902’de ziraate faydalı kuşların korunmasına ilişkin sözleşme, 1911’de fok balığının korunmasına ilişkin söz-

leşme gibi düzenlemeler yapılmış, iki dünya savaşı arasında ise bu türden sorunlar dünya gündeminde önemli bir yer tutmamıştır. Buna rağmen 1922’de uluslararası kuşları koruma komisyonu kurulmuş, 1931’de balina sözleşmesi, 1933’te Afrika’daki hayvan ve bitki varlığının kendi ortamlarında korunmasına ilişkin sözleşme ile 1940 yılında batı yarımkürede tabiat ve vahşi hayatın korunmasına ilişkin sözleşme imzalanmıştır. 1945’ten günümüze kadar ise Birleşmiş Milletler bünyesindeki bazı kuruluşlar ve sivil toplum örgütlerinin önemli çalışmaları olmuş ve halen de olmaktadır.

Doğal varlıkların hakları

Doğal varlıkların haklarına dayanışma hakları açısından bakılabilmektedir. Dayanışma hakları hukuki değere sahip değildirler. İnsanlık onuruna yakışır biçimde, yani doğru dürüst var olmak için kişilerin, grupların ve devletlerin içselleştirmesi gereken haklardır dayanışma hakları. Bu bağlamda ortak ana nokta, yaşam hakkıdır. Asıl vurgulanması gereken, insan hakları anlayışındaki değişimdir. “İnsan” merkezli insan hakları anlayışı artık aşılmıştır. 21’inci yüzyılda insanın kendisinin de yeryüzü yaşam ortamının bir ögesi olarak algılandığı hak ve özgürlükler anlayışı geçerli olacaktır.

Bir dayanışma hakları olarak hayvan hakları da 15 Ekim 1978’ de Paris’te Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi ile ortaya konmuştur. Bu Beyanname de esasen insanların çevre ve hayvanlara karşı ödevlerini ortaya koymaktadır. Hukuk kuralını tayin edici olarak yine insan merkezdedir.Sürdürülebilir bir ekosistem için yaşamın homeostatik dengesinin korunmasında hayvanların sağlıklı bir şekilde yaşamını sürdürebilmesinin sağlanması akla gelmelidir. Çünkü hayvanlar da düşünür, hisseder, acı çekerler. Dünyanın en

gelişmiş yaratığı, en yetkilisi insan olduğuna göre; insan, yetkinin getirdiği hak ve sorumluluk ile diğer hayvanları da korumak zorundadır.

İngiliz hukukçu ve filozof Bentham’ın meşhur ifadesi, günümüze kadar uzayan bu süreci en güzel şekilde ifade eder: “ Fransızlar, derinin siyahlığının, bir insanı çaresizce işkencecinin kaptislerine terk etmek için bir neden teşkil etmediğini anladılar. Gün gelecek bacak sayısının, derinin sık tüylülüğünün ya da kuyruk sokumu kemiğinin yapısının hisli bir varlığı kaderine terk etmek için yeterli neden olmadığı kabul edilecek. Bu konuda üst sınırı çizecek ölçüt başka ne olabilir? Mantık yürütebilme kabiliyeti mi, ya da belki konuşabilme yeteneği mi? Ama yetişkin bir at ya da köpeğin,1 günlük, 1 haftalık, hatta bir aylık bir çocuğa nazaran çok daha makul ve iletişim kurulabilir olduğu tartışma götürmez. Ancak farz edelim ki tersi, neyi değiştirir ki? Soru ne “ Mantık yürütebilirler mi?”, ne de “ Konuşabilirler mi?”, ama “ Acı çekebilirler mi?” olmalı. Neden hukuk düzeni koruma kapsamına hisleri olan her varlığı almayı reddetsin? Zaman gelecek ve insanlık, koruyucu örtüsünü, içine nefes alan her varlığı alacak şekilde genişletecek...”

Yaşam hakkı

Tüm formların yaşama hakkı ölçülemeyen bir evrensel haktır. Yaşayan hiçbir tür, bu belirli yaşama ve gelişme hakkına diğer herhangi bir türden daha fazla sahip değildir.

1545 yılında Saint-Julien köyü sakinlerinin Ambléve’li haşerelere karşı açtığı dava, bu çerçevede ilgi çekicidir, davayı, piskoposluk yargıcının böceklerle atadığı avukat tarafından savunulan böcekler kazanmıştır.Yargıcın bu kararının gerekçesi ise, böceklerin de Tanrı tarafından yaratılmış olduğu, dolayısıyla, bitkilerle beslenme konusunda

insanlarla aynı haklara sahip olduğu argümanı etrafında sunulmuştur.

Barınma hakkı

Hayvanlar, kuşlar ve mahlûkatın tümünün, kendilerine has barınma yerleri vardır. Hayvanlar, kendi aralarında barınma yerlerini bölüşmüşlerdir. Her birinin kendisine has korusu, o korunun sınırları ve sınırları bekleyen bekçileri vardır. Bütün hayvanlar kendilerine yetecek kadar bir bölgeyi belirlerler. O bölgenin büyüklüğü ve genişliğini belirlemede hayvanların büyüklüğü ve yedikleri gıda türleri etkili olur.

Sınırlarını bir şekilde belirlediğimiz hatta onlara isimler koyduğumuz şehirler sadece insanların yaşam alanı değildir. Bu alanlar insanlar gelmeden önce başka canlılara aitken şimdi teknolojilerin varlığı güçlenen insanoğlunun diğer canlılarla aynı mekanları paylaşma konusunda saygı göstermesi gerekmektedir. Yaşam alanları tüm yaşam hakları içindir. İnsan, doğa ile birlikte var olduğuna göre doğa ile birlikte yaşamasını da öğrenmelidir.

Sokak hayvanları

Sokak hayvanları sokaklarda yaşayan, sokaklarda doğmuş büyümüş veya sahipleri tarafından sokağa atılmış, sokakta yaşamak zorunda bırakılan hayvanlardır.

Kültürümüzde hayvanlara değer vermek, onlar içinde düşünmek hep gündemdedir. Osmanlı Devleti'nde ise, hayvanların bakımı ve korunmasına ilişkin uygulamalara büyük bir önem verilmiştir. Özellikle toplumsal dokunun bir parçası olarak kabul edilen sokak hayvanlarının beslenmeleri için vakıflar kurulmuş, vasiyetnameler düzenlenmiştir. Doğa ve hayvanlara gösterilen nezaket, Osmanlı mimarisinde de yerini bulmuştur. Cami, medrese ve sarayların

en çok güneş alan ve rüzgardan korunan yerleri seçilerek, buralara 'Kuş Köşkü' denilen taş ya da ahşaptan barınaklar yapılmıştır. Hatta sakatlanan göçmen kuşların tedavi edilip zamanında dönmesinin sağlanması amacıyla, leyleklerin göç yolu üzerindeki Bursa'da dünyanın ilk hayvan hastanesi "Guraba-hane-i Laklakan" kurulmuştur.

İstanbul'da sokak köpekleri

Yolu İstanbul'a düşen birçok Batılı seyyahı şaşırtan,hatta şoka uğratan şey şehir sokaklarında dolaşan köpek sürülerinin görünüşünden çok onlarla halk arasındaki ilişkilerdir. Jean Thevenot 18. yy'ın ortasında Voyage Levant'ta şöyle yazıyordu:

"Türklerden kimileri ölürken her hafta şu kadar kez şu kadar köpek, şu kadar kedi beslensin diye büyük servetler bırakırlar, sadakaları dağıtsın diye, fırıncılara, kasaplara para verirler, bu da sadakatle, titizlikle yerine getirilir. Hergün bir takım adamların ellerinde etlerle kedileri ya da köpekleri çağırmasını seyretmek çok keyiflidir. Hayvanlar etraflarını sarınca da etleri parça parça dağıtırlar. Burada Türklerin hayvanlara işlediği hayırlara yüz örnek verebilirdim, ki bunlar bize çok gülünç gelir; tepeden tırnağa örtülü pek çok insanın bir sokakta, yeni yavrulamış bir köpeğin başında durduklarını, üzerine basmasınlar diye hep birlikte taş toplayıp etrafında bir duvarcık ördüğünü ve böyle şeyler yapan nicelelerini gördüm, ama okuru bu ipe sapa gelmez işlerle sıklmaya niyeti yok."

Ancak XIX. yüzyılın son çeyreğinde giderek artan yeni şehircilik anlayışı ile birlikte bu hayvanlara yönelik bakış açısı değişmiş; toplumsal değerler giderek hayvanlardan uzaklaşmıştır.

Oyulları Catherine Pinguet,"İstanbul'un köpekleri" adlı kitabında anlatmıştır. 1910 yılında, Sultan II.Abdülhamid'in

tahtan indirilmesinden ve Jön Türklerin başa geçmesinden bir yıl sonra, İstanbul'daki sokak köpeklerinin kökünün kazınmasına karar verilmiştir. 29 Mayıs 1910 tarihinde köpeklerin Hayırsız Ada olarak bilinen Sivri Ada'ya nakledilmeleri kararı çıkmıştır.

Günümüzde ise; 2004 yılının Ocak ayında Hayvan Sağlığı ve Zabıtası ile ilgili düzenlemeye gidilmiş, altı ay sonrası ise 24.06.2004 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ile devam eden hayvanları korumaya yönelik yasa yürürlüğe girmiştir. 11.09.2012 tarihinde Hayvanları koruma kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı şeklinde TBMM'ne sunulmuştur. STK'lar mevcut yasada bazı farklı değişiklikleri öngörürken, Bakanlık bu yasa tasarısının çok daha farklı bir hale gelmesine neden olmuştur.

5199 sayılı kanunda yapılacak değişiklikler arasında geçen "uyutma" kelimesi ve sokak hayvanlarının toplanarak doğal yaşam parklarına götürülmesi başlıkları, tartışmaya neden olmuştur.

"Sahipsiz hayvanlar barınaklarda kısırlaştırılıp aşılandıktan sonra sahiplenilinceye kadar ormanlık alanlarda kurulacak 'Doğal Hayat Park'larına yerleştirilecek."

Bu madde sayesinde sokaklardaki başıboş köpeklerin toplanarak "Doğal Hayat Parkı" adı altında ormanlık bölgelere bırakılması ihtimali bulunmaktadır. Ve sokaklarda çöpleri karıştırarak veya hayırsever insanlar tarafından beslenmeye ve bu şekilde yaşamaya alışmış köpeklerin ormanlık alanlarda yaşamlarını sürdüremeyecekleri kesindir.

Hayvanları öldürmek, ölüm kamplarına terketmek, zehirlemek onların yaşam haklarını ellerinden almak insanların karar veremeyeceği bir du-

rumdur. Zehirleme kampanyaları şehir hayatına uyum sağlamış köpekleri itlaf etmek için son derece zalimce bir o kadarda etkisiz yöntemlerdir. Köpeklerin belli bir bölgede ortadan kalkmasıyla yerlerine yenilerinin gelmesi bir olur. Asayışı sağlamak için başvuru- rulan diğer bir çare olan sığınaklarda başarısızlığa mahkumdur. Belediyeye ait köpek barınakları çoğu zaman köpeklerin balık istifi gibi yığıldığı, doğru dürüst beslenmediği ve bakılmadığı birer ölüm yuvasından farksızdır. Kimi derneklere göre ; hayvanların burada kendilerine bir yuva bulmak gibi bir şansı vardır. Ama Hayvanları Koruma Derneği raporuna göre yüzde birden daha düşük bir oranda köpekler, kendine bir sahip bulmuş. Bunlar da genellikle işyerlerinde ya da hapsedilerde bekçilik etmek üzere alınmışlardır. Barınaklardan sorumlu özel dernekler, akın akın gelen hayvanlarla başa çıkmakta zorlanmanın dışında, çoğunlukla ciddi maddi sorunlarla da boğuşmaktadır. Kent içinde yaşayan sokak hayvanları popülasyonunu belirli bir oranda tutmak için en uygun yöntem kısırlaştırmadır. Kentlinin konuya hassasiyetini artırmak için kampanyalar düzenlemek, halkı bilgilendirmek ve bu konuya bütçe ayırmak sorunları azaltacaktır.

Zoopolis

Güney Kaliforniya Üniversitesi'nde profesör ve sürdürülebilir şehirler projesi yöneticisi olan Jenifer Wolch, şehirlerdeki bazı alanların arazi planlama, mimari tasarım ve kamusal eğitim yoluyla doğal habitatlara dönüştüğünü düşlerken, "metropolis" sözcüğüyle uyaklı olan zoopolis sözcüğünü kullanmıştır. Şehrin çeperlerindeki "boş araziler" den (oysa insan dışındaki yaşam biçimleriyle doludur) ve araziye "düzeltmekten" (düzleştirmek, doldurmak vs) söz edilirken şehircilik kuramlarının büyük çoğunluğu insan

dışındaki canlı türlerini görmezden gelir.

Wolch, düzensiz şehirleşme ile ilgili tartışmalarda yaban hayatı konusunda hiç değinilmemiş olduğuna dikkat çekmektedir; yeni şehircilik anlayışı sürdürülebilirliği sadece bir enerji kaynakları, ulaşım, barınma ve altyapı meselesi olarak tanımlama eğilimindedir. Wolch, hayvanları geri getirerek "şehri yeniden büyü- lü hale getirmek" ten söz etmektedir.

Zoopolis'te hayvanları kentlerden uzaklaştırmadan, doğal yeşil alanlarda onlarla birlikte yaşamak amaçlanmıştır. Kent tasarımında rol oynayan meslek disiplinlerinin bu sorunu basit planlamalarla halledilebileceği düşünülmektedir. Artık doğadan kopuk bir yaşantının insanları olumsuz etkilediği belirtilir. Yaban hayatının neredeyse yok olduğu metropolislerde, bu canlıları kendi yaşam alanlarında koruyarak yapılacak olan tasarımların önümüzdeki yıllar içerisinde artacağına umutla bakılmaktadır.

Zoopolis akımında da belirtildiği gibi artık doğadan uzaklaşmış tasarımlardan ve kent planlamalarından da uzak durmamız gerekmektedir. Kent ekosisteminde yer alan her türlü canlıyı koruma adı altında planlamalar yapılmalıdır. Kentler de insan ile birlikte yaşamaya alışmış sokak hayvanlarını da bu planlamalar içerisinde düşünerek kent içerisinde belli yaşam alanları oluşturulmalıdır. Bu bağlamda sokak hayvanlarının da belli bakım ve sağlık koşulları altında insanla ortak bir yaşamda yaşamasını sağlayacak alanlarda, onlara uygun yaşam alanları oluşturulabilir. Bu durum da kent yaşamının şekillenmesinde önemli rol alan mimarlar, peyzaj mimarları, kentsel tasarımcılar ve şehir plancılarına büyük işler düşmektedir. Tabi ki bu tasarımların hayata geçirilmesinde ve sürdürülebilirliğinde önemli

rol alan bakanlıklar ve belediyeler de bu çalışmaların en kritik noktasını oluşturmaktadırlar.

Zoopolis akımında da belirtildiği üzere insan ve özellikle çocuk psikolojisi düşünülmeyen tasarlanan kentler ileriki yıllarda birçok problemlere neden olabilmektedir. Doğadan ve yaban hayatından uzaklaşmadan tasarlanan kentler, ekonomik ve finansal kazacın dikkate alındığı kent planlama sistemleri tarafından önemsenmemiştir. Sağlıklı kentler, sağlıklı bir ekonomi, sağlıklı bir çevre ve sağlıklı bir toplum için oluşturulmak zorundadır.

Sağlıklı bir çevrenin ön koşulu, Arne Naess'in Derin Ekoloji kavramında belirttiği üzere doğa ile sözleşme yapmaktır. Doğaya en az zararı vererek, her türlü canlı yaşamına saygı duyulmak zorundadır. Sıcak iklim kuşağı içerisinde bulunan ülkeler sokak hayvanları kültürü olan ülkelerdir. Bu canlıların yaşam hakları ve barınma hakları düşünülerek, zaten onlar için çok zor olan beton yığınları arasında kentsel objeler tasarlanabilir. Bu objeler kente bir unsur katarken, hayvanlar için de yemek yeme, su içme ve barınma yerleri oluşturur. Bu objelerin ve alanın bakım ve temizliği ile yetkilendirilecek olan görevli ve kamu kuruluşlarının yetki ve görevlerinde aksama olmasının sağlanması önemlidir. Böylelikle kentsel alanlarda ortak kullanım gerçekleştirecek olan insan ve sokak hayvanları etkileşimi gerçekleştirilmiş olacaktır. Yiyecek ve barınma ihtiyaçlarını belirli bölgelerden alacak olan sokak hayvanları belli kentsel noktalarda toplanmış olacaktır.

Bu örnekler ile kentteki sokak hayvanları sorununu tamamen bitiremeyecek olsak da, kenti, kentlileri ve sokak hayvanlarını ilgilendiren sorunlarda farkındalık yaratmak ve çözüm arayışları içinde olmak bireylerin en büyük görevidir.

Ziya ÖZTÜRK

Isparta Belediyesi SKB Koordinatörü
Eğitimci-İlahiyatçı

Medeniyet ve sokak hayvanları

Uygarlık veya medeniyet dediğimizde aklımıza; bir toplumun, maddi ve manevi varlıklarının, düşünce, sanat, bilim ve teknoloji ürünlerinin tamamı gelir. Medeni veya uygar kelimesi ise, dilimize yerleşik hayata ilk geçen Türk kavimi olan Uygurlardan geçmiştir. Uygarlık ve medeniyetin ana faktörü ise “insan”dır. Zira insan olmasaydı dünyanın medenileşmesi ve uygarlaşması da düşünülemezdi. Medeni ve uygar olma yolunda milyonlarca yıldır koşarcasına ilerleyen insanoğlu duygularıyla yaşar ve çoğu zaman da bu duyguları ile hareket eder. Mükemmele ulaşma yolunun bu enteresan yolcusunu iyi insan yapan özelliklerinden ikisi hatta en önde gelen özelliği “merhamet” ve “vicdan”dır. Yani insan bu iki özellikle hayata gözlerini açar. Her insanda bu iki özellik vardır. Doğan her mahlukta vardır desek daha doğru olur. Konumuz hayvanlar. Başlığımız ise sokak hayvanları. Yaşlı dünyamızdaki tüm beşeri inanç sistemleri, hayatın her anını kapsayan bir olgu olarak hak ve hukuk kavramlarını ortaya koymuştur. Hem insan ve hem de hayvanlar için. Zira dinler evrenselidir yani her yaşayan dünyalı içindir. Her yaşayan canlı içindir. Dünyanın neresinde olursa olsun tüm bu inanç sistemleri canlı odaklıdır. Canlının hak ve hukukunu koruma odaklıdır. Hatta ilkel dinlerdeki “insan veya hayvan kurban etme” ritüeli bile yaşayan diğer canlıları koruma ve kollama odaklıdır. Bu inanç sistemlerinin hepsinin “haklar” meselesine verdiği önem ve bakış açısı, sadece insanları değil, bütün varlığı kuşatıcı mahiyettedir. İşte bu yüzden inançların “haklar” mevzuundaki bu geniş perspektifinde hayvan hakları da önemli bir yer işgal eder. Hayvan hakları, etik normların en ilgi

çeken konularındandır. Günümüz insanı için hayvan haklarından bahsetmek artık olağan konulardandır ve bunun yadırganacak ve garipsenecek bir tarafı da yoktur. Ancak bu konu, ta ilk insandan itibaren, insanların bile bile haklarının çiğnendiği dönemlerde bile ele alınmış ve bu haklar her kutsal dinin ritüelleri arasına girmiştir. Bunlar tüm dinlerden bugünlere kalan ve sonsuza dek kalacak da olan muhteşem insanlık miraslarıdır. Bu yönüyle insan olarak, ne kadar övünsek azdır.

Tarihte Sokak Hayvanlarına Güzel Muamele Ömekleri

Tarihimizde kurulan sosyal müesseselerde sokak hayvanlarının özel bir yeri vardır. Eski vakıf kayıtlarında hasta hayvanların tedavisine ayrılmış özel vakıflar bulunduğunu gururla okumaktayız. Yine yaşlı ve çalışmaktan âciz hayvanların serbestçe otlamaları için vakıf arazileri tahsis edilmiştir. Medeniyet tarihimizde, yaşlanmış, çalışamaz hâle gelmiş ve sahipleri tarafından terk edilmiş atlar için vakıflar bile vardır. Söz konusu hayvanlar ölünceye kadar oralarda otarlardı. Osmanlılar döneminde kediler için kurulmuş vakıflar bile vardı. Oralarda sabah akşam kedilere yiyecek hazırlanırdı. Konumuzu çok fazla dağıtmadan Türklerin sokak hayvanlarına verdikleri önemi başlıklar halinde inceleyelim.

• İstanbul’un fethinden sonra köpekler, İstanbul’un bir parçası haline gelmiştir. Bizans döneminde, daha çok kedilerin hakim olduğu kentte, Türklerle birlikte, köpekler dokunulmazlık kazanmıştır. Bekçilik gibi asil bir görevleri de vardır. İnsan köpeği sever, köpek de sahibine nankörlük yapmazmış.

• Osmanlı’nın en ihtişamlı dönemi olan Kanunî Sultan Süleyman döneminde yabancılar tarafından birçok seyahatname kaleme alınmıştır. Bunlardan biri olan Fransız Ogier Busbecq’in mektup formatında kaleme aldığı seyahatnamesinde, Osmanlı’nın hayvan sevgisi de kaleme alınmıştır. Bu risaleye göre; Türklerin at sevgisine ve özellikle sokak hayvanlarına karşı merhametli ve müsamahakâr ve fedakâr oldukları vurgulanmıştır. Bu konuda en önemli emsal olarak da kuş evleri gösterilmiştir. O kuş evlerinin yapılmasının ne kadar zor olduğunu düşündüğümüzde, Osmanlı milletinin kuşların rahat etmesi için ne gibi sıkıntılara katlandıklarını anlayabiliriz.

• Aynı zamanda “Türk lâlesini” Avrupa’ya tanıtmış biri de olan Busbecq’in seyahatnamesinde şöyle bir olay anlatılır: “Venedikli bir kuyumcu kuş tutmaktan hoşlanırdı. Tuttuğu kuşlar arasında da, bir kuşun kanatlarını gerip evin kapısına astı. Ağzını da bir çöple germişt, açmıştı. Sokaktan gelip geçen Türkler durdular, kuşa baktılar. Kuşun kımıldadığını, canlı olduğunu görünce, hâline acıdılar. Zavallı bir kuşa böyle bir işkenceyi yapmanın büyük bir eziyet ve cinayet olacağını söylediler. Kuyumcuyu evinden zorla dışarıya çıkarttılar. Ensesinden yakalayıp hâkimin (Kadı’nın) huzuruna çıkarttılar. Hâkim ağır bir ceza vereceği sırada, Venedikli azınlığın adli işlerine bakan ve aynı zamanda bir memur olan Venedikli biri geldi ve suçlunun kendisine teslimini istedi. Venedikli memur o kuyumcuya gereken cezayı kendi dinleri adına bizzat kendisinin vereceğini söyleyerek kuyumcuyu affettirdi.” İşte bu olay, bu seyyah vasıtasıyla tüm Avrupalılara Osmanlı’nın hayvan sevgisini gösteren güzel bir örnek olmuştur.

• Yeni bir inşaat yapılırken, kuşlar güvercinler unutulmaz; onlar için binalara, mutlaka su yalakları yapılırdı. Halk arasında, pazarlardan satın aldıkları kuşları azat etmek, önemli bir adetmiş. Ayrıca, o zamanlar Mancacılık diye bir meslek varmış.

Mancacı, kedi köpek yiyeceği demek olan mancayı satar; dileyen, mancacıdan aldığı yiyecekleri hayvanlara verir, dileyen parasını mancacıya verir ve onların yerine sokak hayvanlarını düzenli olarak beslemelerini isterlermiş.

• Bir ata, katıra veya deveye fazla yük yüklenmesi halinde, zabıta memurlarına, hayvanın bu mağduriyetine engel olma ve hayvanın dinlenmesini sağlama yetkisi verilmişti. Yine zabıta memurları sahipli hayvanların karınlarını kontrol eder, iyi beslenmesine kanaat getirmedikleri hayvanların sahiplerine ağır cezalar keserlermiş. Ağır yük taşıyan atların, cuma günü ikindiden sonra çalışmayıp tatil yapmaları sağlanır, yükleri boşaltıldıktan sonra üzerlerine dahi binilmezmiş. Top çeken büyükbaş hayvanlar, yaşlanınca satılmaz, ölene kadar iyi bakılmaları için maaşa bile bağlanırlarmış.

• Osmanlıda, muhtaç durumda olan insanlar için açılan aşevlerinde, insanların dışında kedi ve köpekler de doyurulurdu. Hayvanlara bakılması için uşak tutulur, maaş verilir, fırıncılara ve kasaplara, köpeklerle yiyecek şeyler versinler diye devlet tarafından aylık para verilirmiş. Bugün Osmanlı’nın hayvanlar (kedi ya da köpek) için kurduğu vakıfları, şaşkınlıkla ve gururla hatırlamaktayız.

• Ahmet Cevdet Paşa, Tarih-i Cevdet adlı eserinde; Osmanlı’da halkın, vasiyetnamesinde sokak köpeklerine de yer verdiğini, onlara da vasiyetten bir miktar ayırdıklarını belirtmiştir. Dolmabahçe’de kuş, Üsküdar’da kedi hastaneleri, cami ve mezarlıklardaki suluklar, kuş evleri, sonbaharda geri dönemeyen ve yardıma muhtaç leylekler için açılmış dünyanın ilk hayvan hastanesi olan Bursa’daki Düşkün Leylekler Evi’ni Cevdet Paşa kanalıyla öğreniyor ve gururlanıyoruz. Bu Osmanlı Devleti’nin hayvanlara verdiği önemin en güzel örneklerindendir.

• Yine bir başka Osmanlı tarihçisi olan Bursalı Mehmet Tahir Bey, II. Abdülhamit döneminde çıkan kuduz salgınında, pa-

dışahın köpekleri boğdurmak, yaktırmak veya şehir dışına yollamak yerine, kuduzla savaşmayı seçtiğini bildirmektedir. Pa-dışah, bu kuduz salgınına engellemek için dünyanın üçüncü kuduz enstitüsünü de İstanbul’da açtırmıştır. . .

Sonuç

Aslında sokak hayvanları hususunda yukarıda dile getirdiğimiz şekilde dopdolu bir kültüre sahibiz. Dünyamızın küresel bir köy haline geldiği bu çağda bu hümanist ve evrensel hislerle, hayvanlara ve özellikle de sokak hayvanlarına karşı duyarlı bir toplum olmanın gereği ayan beyan ortaya çıkmıştır. Ancak sokak hayvanları hakkında çalışma yapmak dünyanın hemen her köşesinde demografik problemler yüzünden genelde yerel yönetimlere düşmektedir. Günümüzde batı toplumlarında bu konuda çok özel ve güzel çalışmalar yapılırken, doğu toplumları ise eski günlerin/ asırların aksine sokak hayvanları hususunda maalesef çok gerilerde kalmışlardır. Sağlıklı ve güzel şehirleşme ilkesi ile kurulan birliğimiz, Sağlık Kentler Birliği, insanımızın her yönü ile sağlıklı bir kentte yaşaması için çalışmalar yaparken üye belediyeleri ile de ortak bir akıl oluşturmaya çalışmaktadır. Birliğin her sene iki kez düzenlediği toplantılar ve gezilerde sokak hayvanları adına birçok belediyemizin çalışmalar yaptığı ve barınaklar oluşturduğunu gururla gördük. Isparta Belediyesi olarak bizler de yer tahsisini tamamladığımız ve projelendirdiğimiz bir sokak hayvanları barınağını önümüzdeki yıl tamamlamayı düşünüyoruz. Şehrimiz Isparta’da sokak hayvanları ile ilgili pek bir problem yaşanmasa da, belli bölgelere topladığımız bu hayvanlar ilgiye ve güvenli bir barınağa muhtaçtırlar. Yerel imkânlarla gün aşırı beslediğimiz bu hayvanlar düzenli olarak veteriner kontrolündedirler. Bu hayvanlarımız şimdilik herhangi bir sosyal ve tıbbi tehlike arzetmese de, sağlıklı bir kentin gereği olan barınağı ve ilgiyi de fazlasıyla hak etmektedirler.

İsmail TATLIGİL

Mersin Büyükşehir Belediyesi
Geçici Hayvan Bakımevi Veteriner Hekimi

Geçmişten günümüze sokak hayvanları ve geçici hayvan bakımevimiz

Sokak hayvanları denilince aklımıza kedi ve köpekler gelir. İnsanlığın bildiğimiz tarihinden çok öncesine dayanan, birlikte yaşamaya adapte olmuş kedi ve köpekler; farklı dönemlerde, farklı toplumlar tarafından, farklı yaklaşımlara uğramış olsalar da, günümüzde hala insanların en yakın dostlarıdır. Tarihte köpeklere zarar verilmesini şiddetle cezalandıran ilk toplum, Eski Mısır olmuştur. Ayrıca tahıllara zarar veren fareleri tüketikleri için kediler, Eski Mısır uygarlığında kutsal sayılıyordu. Roma, Eski Yunan, Orta Asya Türk uygarlıklarında ve Osmanlı döneminde de köpekler büyük değer görmekteydi. Ancak Ortaçağ Avrupa'sı kedileri "lanetli" olarak nitelendirip, şehirleri kedilerden arındırdıktan sonra, fare istilası ve sonucunda veba salgınlarıyla boğuşarak milyonlarca insanın hayatına mal olan ağır bedeller ödemiştir.

Her canlının, doğanın ekolojik dengesinde önemli bir yeri olduğunu unutmamalıyız. Bir şeyleri korurken ya da kendi rahatımız için diğer canlı türlerini çevremizden uzaklaştırıp yok ederken, ileride bize ve çevreye zarar verebilecek daha zararlı canlıların çoğalmasına yol açarak, doğadaki hassas dengeyi de bozabileceğimizi göz ardı etmemeliyiz!

Binlerce yıldan beri çoğunlukla vahşi doğa ile aramızdaki yakın çevrede yaşayan, bazen de çok daha yakınımızda ortak bir yaşamı paylaştığımız kedi ve

köpeklerin yeri, kuşkusuz ki yine bizim yanımız ya da bize yakın olan çevredir. Ancak şehirlerin metropol boyutlarında büyümesi, insanların bahçeli yer evlerinden apartman yaşantısına geçmesi, daha hızlı ulaşım araçları ve yollar, bu dostlarımızla onbinlerce yıldır birlikte sürdürdüğümüz ortak yaşantımızı sorunlu hale sokmaya başlamıştır. 1850'de Fransa'da, evcil hayvanlara kötü muameleyi yasaklayan "Grammont Yasası" ile İngiltere'de "Royal Commision" tarafından 1876 yılında hayvanlarla ilgili ilk yasa olan "Hayvanlara İnsancıl Davranma Yasası" Avrupa'nın yakın tarihinde bu yolda atılmış ilk adımlar olarak düşünülebilir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda, Paris'te, 10 Aralık 1948 yılında üye devletler arasında imza altına alındığı düşünülürse; yine Paris'teki UNESCO merkezinde 15 Ekim 1978 tarihinde Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin duyurulması, insanlık için bu sevimli dostlarımız adına büyük bir başarıdır. Bu beyanname, 1989 yılında Hayvan Hakları Federasyonu tarafından tekrar düzenlenerek 1990 yılında UNESCO Genel Direktörü'ne sunulmuş ve aynı yıl halka açıklanmıştır. Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi 14 maddeden oluşmaktadır:

1. Bütün hayvanlar yaşam önünde eşit doğarlar ve aynı var olma hakkına sahiptirler.

2. Bütün hayvanlar saygı görme hakkına sahiptir. Bu hakkı çiğneyerek kimse onları sömüremez. Hayvanlarla ilgilenenler, bilgilerini hayvanların hizmetine sunmakla görevlidir. Bütün hayvanların insanca gözetilme, bakılma ve korunma hakları vardır.

3. Hiçbir hayvana kötü davranılamaz, acımasız ve zalimce eylem yapılamaz. Bir hayvanın öldürülmesi zorunlu olursa; bu bir anda, acı çekirtmeden ve korkutmadan yapılmalıdır.

4. Yabani türden olan bütün hayvanlar, kendi özel doğal çevrelerinde; karada, havada, suda yaşama ve üreme hakkına sahiptir. Eğitim amaçlı olsa bile özgürlükten yoksun kılmanın her çeşidi bu hakka aykırıdır.

5. Geleneksel olarak insanların çevresinde yaşayan bir türden olan bütün hayvanlar, doğasına uyumlu bir biçimde türüne özgü yaşam koşulları ve özgürlük içinde yaşama ve üreme hakkına sahiptir.

6. İnsanların yanlarına aldıkları bütün hayvanlar doğal ömür uzunluklarına uygun sürece yaşama hakkına sahiptir. Bir hayvanı terk etmek acımasız bir davranıştır.

7. Bütün çalışan hayvanlar iş süresi ve yoğunluğunun sınırlandırılması ve güçlerini artırıcı bir beslenme ve dinlenme hakkına sahiptir.

8. Hayvanlara fiziki ya da psikolojik acı çektiren deneyler yapmak hayvan haklarına aykırıdır. Tıbbi, bilimsel, ticari ve başkaca biçimlerdeki her türlü deneyler için de durum böyledir.

9. Hayvan beslenmek için yetiştirilmişse de; bakılmalı, barındırılmalı, taşınmalı, ölümü de acı çekirtmeden ve korkutmadan olmalıdır.

10. Hayvanlardan insanların eğlencesi olsun diye yararlanılamaz, hayvanların seyrettirilmesi ve hayvan-

lardan yararlanılan gösteriler, hayvan onuruna aykırıdır.

11. Zorunluluk olmaksızın bir hayvanın öldürülmesi yaşama karşı suçtur.

12. Çok sayıda yabani hayvanın öldürülmesi demek olan her davranış bir soykırım, yani bir suçtur.

13. Hayvan ölümüne de saygı göstermek gerekir. Hayvanın öldürüldüğü şiddet sahneleri sinema ve televizyonda yasaklanmalıdır.

14. Hayvanları koruma ve savunma kuralları, hükümet düzeyinde temsil olunmalıdır. Hayvan hakları da, insan hakları gibi yasayla korunmalıdır.

Ancak durum böyle olmasına rağmen, dünya genelinde insanlar için olduğu gibi, hayvanlar için de ortak yasalardan ya da uygulamalardan söz etmek mümkün değildir. Müktesebatına uymaya çalıştığımız Avrupa Birliği ülkeleri arasında dahi, sokak hayvanları için ortak bir kanun ve uygulamadan söz edemeyiz.

Türkiye'de ilk resmi dernek 1912 yılında "Himaye-i Hayvanat Cemiyeti" adıyla kurulmuştur. Bu derneğin 1923 yılında Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle "Türkiye Hayvanları Koruma Derneği" olarak ismi değiştirilmiş ve dernek faaliyetlerine devam etmiştir. Bu derneğin dışında, günümüze kadar, hem kamu tüzel kişilikleri himayesinde hem de sivil toplum tarafından pek çok hayvansever derneği kurulmuştur. Ne var ki, Cumhuriyet döneminde hayvanların korunması ile ilgili kanuni düzenlemeler sadece Türk Ceza Kanunu'nda bulunan 521 ve 527'inci maddeler vasıtasıyla yürürlüğe sokulmuştur. Madde 521'e göre: "Her kim bila mucip başkasına ait olan bir hayvanı öldürür veya işe yarayamayacak hale getirirse, sahibinin şikayeti üzerine dört aya kadar hapis ve on sekiz bin liraya kadar ağır

para cezası nakdiye mahkum olur." Madde 577'e göre ise "Bir kimse hayvanlara karşı insafsızca hareket eder veyahut aşikâr surette haddinden fazla yorulacak derecede zorlarsa, bin sekiz yüz liraya kadar hafif cezası nakdiye mahkûm olur." hükümlerini içermektedir.

Görüldüğü üzere, bu maddeler modern hayvan haklarını karşılamaktan uzak ve yaptırım gücü pek fazla olmayan yasalardır. Türkiye'de hayvanları koruma kanunu çıkartma çalışmaları olmuş, bu konuda en ciddi çalışma, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından 1980'li yıllarda yapılmış, ancak bir neticeye ulaşmamıştır. Ülkemiz, hayvan hakları ile ilgili ve adıyla anılan ilk yasal adımı, Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde ve 4934 sayılı kanunla 1999 yılında Strasburg'da imzalanan milletlerarası bir sözleşme olan "Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi"ne 15 Temmuz 2003 tarihinde attığı imza ile taraf olmasıyla, hayvan hakları mücadelesinde önemli bir yol olarak atmıştır. Bu yeterli olmasa da, Türkiye'de hayvan hakları alanında atılacak diğer adımlar için, kuvvetli bir basamak oluşturmuştur. Bunun en önemli sonucu da, 24 Haziran 2004 tarihinde TBMM tarafından 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun kabul edilerek, uygulamaya geçmesi olmuştur. 5199 sayılı kanun, ülkemizde şimdiye kadar hayvan hakları alanında yapılmış en kapsamlı kanun olmuştur. Böyle olmasına rağmen doğaldır ki, hala eksiklikler ve soru işaretleri taşımakta, kamuoyunun bir kısmında ilgili kanunda değişiklik yapılması ile ilgili yoğun talep ve ısrar sürmektedir.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından çıkarılan 5199 sayılı hayvanların korunmasına dair uygulama yönetmeliği, yerel yönetimler tarafından yürütülür. Mersin Büyükşehir

Belediyesi olarak sokak hayvanlarına karşı olan sorumluluğumuz ve görevimiz tam da burada başlar. 2002 yılında zamanın şartlarına ve olanaklarına göre ülkemizdeki ilk büyük ve kapsamlı barınaklardan biri olan barınağımız; her ne kadar yenilenerek hizmet vermeye devam etse de, Mersin Kenti'ne yakışır ve günümüz koşullarına uygun, yeni bir bakımevinin yapımı için yer araştırma safhası tamamlanmış, proje çalışmalarına başlanmıştır. Yeni bakımevimizin lokasyonunun, Kaşlı Mahallesi Çamlıdere mevkiinde eski bakımevinin kuzeyinden, Arslanköy sapağına kadar yaklaşık 150 dönümlük bir alanda olması planlanmaktadır. Büyükşehir yasasına göre hizmet alanı genişleyen Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin, ayrıca Erdemli-Silifke, Anamur-Aydıncık-Bozyazı, Mut-Gölner ilçelerine hizmet verecek üç yeni bakımevinin daha yapılması için yer tahsis çalışmaları tamamlanmış olup, tüm bakımevlerinin 2016-2017 yılları içerisinde tamamlanması öngörülmektedir.

Bakımevlerimiz adı üzerinde olduğu gibi ve 5199 sayılı uygulama yönetmeliğinde belirtildiği gibi "geçici bakımevleri"dir. Yani geçici bakımevlerinde hayvanlar sürekli olarak ya da ölene kadar tutulmazlar. Tedavi, kısırlaştırma, aşılama ve kayıt altına alınma işlemlerinden sonra, yine 5199 sayılı uygulama yönetmeliğine göre alındıkları yerlere bırakılırlar. Ancak biz Mersin Büyükşehir Belediyesi olarak, bu sadık ve sevimli dostlarımızı sokaklarda da yalnız bırakmamak adına, çevreye rahatsızlık vermeyecek ve kent estetiğini bozmayacak şekilde uygun alanlara, hem pet şişe geri dönüşümünü sağlayacak hem de bu canlarımızın su ve beslenmesine destek olacak şekilde, yine çevreci bir anlayış ile güneş enerjisinden yararlanarak çalışan, köpekler için beslenme kutuları "pugedon"lar,

yerleştirdik ve yerleştirmeye devam edeceğiz. Kediler için ise yine uygun yerlere konulmak üzere kafesli, yuvalı beslenme odalarının yapımına başlamış bulunmaktayız.

Geçici bakımevlerimiz, ne kadar güzel, ne kadar modern olurlarsa olsunlar, sokaklarımıza renk ve canlılık katan bu sevimli dostlarımızın yerlerinin bakımevleri olmadığının bilincinde olarak amacımız; başta insan sağlığı açısından risk oluşturabilecek zoonoz hastalıkların engellenmesi, bu sevimli canların hastalıklarının tedavisi ve aşırı üremelerinin kontrol altına alınması amacıyla kısırlaştırma operasyonlarının yapılmasıdır.

Halen 3 toplama aracı ve ekibi ile Mersin'e hizmet vermeye çalışan bakımevimiz, önümüzdeki günlerde ilk defa olarak 3 hayvan ambulansına ve 2 toplama aracına daha kavuşarak; daha hızlı, daha etkili hizmet vermenin heyecanı ve sevincini bütün Mersinlilerle paylaşacaktır. Buna göre geçici bakımevi bünyesinde oluşturulan toplama ekipleri; ihbar, şikayet, terk ya da rutin çalışmalarla toplanan, özellikle önceden hiçbir işlem görmemiş sokak köpeklerini, geçici bakımevine getirirler. Hayvan ambulansları sayesinde ise yaralı, kazalı, hasta hayvanlara ulaşmamız ve müdahaleimiz daha çabuk olabilecek, haftanın 7 günü 24 saat kesintisiz olarak hizmet verebileceğiz. Geçici bakımevinde, veteriner hekimler tarafından muayenesi yapılan köpekler; yaş, büyüklük ve sağlık durumlarına göre farklı bölümlere yerleştirilirler. Hasta olanlar, öncelikle tedaviye alınıp; yeni gelen bütün hayvanlara iç ve dış anti-parazit uygulamaları yapılır. Tedavileri biten, uygun durum ve yaşta bulunan hayvanlar kısırlaştırılıp, kuduz aşıları da yapıldıktan ve belli bir rehabilitasyon sürecinden sonra, çipleme ve küpeleme işlemleri ile kayıtları ya-

pılıp, alınmış oldukları yer ve mahallere geri bırakılırlar. Bu işlemler yapılırken, hayvanların rehabilitasyonu ile tekrar alındıkları yerlere salınmasına kadar geçen süre içerisinde, yapılan sahiplendirmelerle yuvalandırdığımız bu sevimli dostlarımızın mutluluğu, bizlerde de büyük sevinç yaratmakta; bu amaç doğrultusunda, bizde yaratıldığı yaşama sevinci ve görev aşkı ile severek yaptığımız işimizi, hem kalite hem kantite açısından daha yüksek değerlere ulaştırmamızda büyük bir motivasyon sağlamaktadır.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Üyeleri

	Abana Belediyesi / Kastamonu
Tel: 0366 564 11 65 Web: www.abana-bld.gov.tr	
	Adalar Belediyesi / İstanbul
Tel: 0216 382 78 50 Web: www.altinova.bel.tr	
	Altınova Belediyesi / Yalova
Tel: 0226 461 29 40 Web: www.altinova.bel.tr	
	Amasra Belediyesi / Bartın
Tel: 0378 315 10 81 Web: www.amasra.bel.tr	
	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0242 249 50 00 Web: www.antalya.bel.tr	
	Avanos Belediyesi / Nevşehir
Tel: 0384 511 40 64 Web: www.avanos.bel.tr	
	Aydın Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0256 226 63 52 Web: www.aydin-bld.gov.tr	
	Balçova Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 455 20 00 Web: www.balcova.bel.tr	
	Bandırma Belediyesi / Balıkesir
Tel: 0266 711 11 11 Web: www.bandirma-bld.gov.tr	
	Bayındır Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 581 50 00 Web: www.bayindir.bel.tr	
	Burdur Belediyesi
Tel: 0248 233 53 90 Web: www.burdur-bld.gov.tr	
	Bursa Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0224 234 00 87 Web: www.bursa.bel.tr	
	Çankaya Belediyesi / Ankara
Tel: 0312 488 88 00 Web: www.cankaya.bel.tr	
	Denizli Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0258 265 21 37 Web: www.denizli.bel.tr	
	Didim Belediyesi / Aydın
Tel: 0256 811 26 60 Web: www.didim.bel.tr	
	Gebze Belediyesi / Kocaeli
Tel: 0262 642 04 30 Web: www.gebze.bel.tr	
	Gölcük Belediyesi / Kocaeli
Tel: 0262 412 10 12 Web: www.golcuk.bel.tr	

	Hatay Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0326 214 91 90 Web: www.hatay.bel.tr	
	Isparta Belediyesi
Tel: 0246 211 61 61 Web: www.isparta.bel.tr	
	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0212 455 14 00 – 01 Web: www.ibt.gov.tr	
	İzmir Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0232 482 11 70 Web: www.izmir.bel.tr	
	Kadıköy Belediyesi / İstanbul
Tel: 0216 542 50 55 Web: www.kadikoy.bel.tr	
	Kadirli Belediyesi / Osmaniye
Tel: 0328 718 10 39 Web: www.kadirli.bel.tr	
	K. Maraş Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0344 223 50 72 Web: www.kahramanmaras.bel.tr	
	Karşıyaka Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 399 43 03 Web: www.karsiyaka.bel.tr	
	Kırıkkale Belediyesi
Tel: 0318 224 27 61 Web: www.kirikkale-bld.gov.tr	
	Kırşehir Belediyesi
Tel: 0386 213 44 85 Web: www.kirsehir.bel.tr	
	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0262 318 10 10 Web: www.kocaeli.bel.tr	
	Menteşe Belediyesi / Muğla
Tel: 0252 214 48 80 Web: www.mentese.bel.tr	
	Mersin Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0324 231 88 80 Web: www.mersin.bel.tr	
	Mudanya Belediyesi / Bursa
Tel: 0224 544 16 50 Web: www.mudanya.bel.tr	
	Muğla Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0252 214 18 46 Web: www.mugla.bel.tr	
	Nilüfer Belediyesi / Bursa
Tel: 0224 441 16 03 Web: www.nilufer.bel.tr	
	Odunpazarı Belediyesi / Eskişehir
Tel: 0222 217 30 30 Web: www.odunpazari.bel.tr	

	Ordu Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0452 225 01 04 Web: www.ordu.bel.tr	
	Ortahisar Belediyesi
Tel: 0462 224 40 71 Web: www.trabzon.bel.tr	
	Osmancık Belediyesi / Çorum
Tel: 0364 611 43 23 Web: www.osmancik.bel.tr	
	Osmangazi Belediyesi / Bursa
Tel: 0224 270 70 70 Web: www.osmangazi.bel.tr	
	Pamukkale Belediyesi / Denizli
Tel: 0258 213 76 67 Web: www.pamukkale.bel.tr	
	Pendik Belediyesi / İstanbul
Tel: 444 81 80 Web: www.pendik.bel.tr	
	Serdivan Belediyesi / Sakarya
Tel: 0264 211 1050 Web: www.serdivan.bel.tr	
	Tarsus Belediyesi / Mersin
Tel: 0324 616 25 15 Web: www.tarsus.bel.tr	
	Tepebaşı Belediyesi / Eskişehir
Tel: 0222 320 54 54 Web: www.tepebasi.bel.tr	
	Toroslar Belediyesi / Mersin
Tel: 0324 322 72 00 Web: www.toroslar-bld.gov.tr	
	Trabzon Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0462 322 46 01 Web: www.trabzon.bel.tr	
	Urla Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 754 10 88 Web: www.urla.bel.tr	
	Ürgüp Belediyesi / Nevşehir
Tel: 0384 341 70 76 Web: www.urgup.bel.tr	
	Yalova Belediyesi
Tel: 0226 813 98 46 Web: www.yalova.bel.tr	
	Yenipazar Belediyesi / Aydın
Tel: 0256 361 30 04 Web: www.yenipazar.bel.tr	

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği 10. Yıl Konferans Kitabı

KÜRESEL ISINMA VE
KENTLERİMİZİN GELECEĞİ

2014

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği 10. Yıl Konferansı 10-11-12 Eylül 2014 | Kırşehir

Kitap istekleriniz için: skb@skb.org.tr

2005

